Învățături despre rugăciune

preot Nicodim Măndiță (1889-1975)

Se tipăreşte cu binecuvântarea Preasfinţitului GALACTION,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Editura Agapis, 2008

SĂ NU UITĂM DE SFINȚII NOI MUCENICI MĂRTURISITORI AI ÎNCHISORILOR COMUNISTE ROMÂNE

Descarcă PDF: https://archive.org/details/InvataturiDespreRugaciune-NicodimMandita1889-1975

CUPRINS

Cuvânt înainte

Nicodim Măndiță - Protosinghel

Dumnezeieştile Scripturi şi Sfânta Tradiţie ne spun că Atotputernicul şi Atotţiitorul Dumnezeu, Cel preaslăvit în trei Feţe: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, Care a făcut toate făpturile nevăzute şi văzute, din ceea ce n-au fost, neîncetat a fost şi este lăudat şi preaslăvit de oştile îngereşti în ceruri (Neemia (2 Ezdra) 9, 6; Iov 38; Psalmi 73, 14-24; 88, 11-12; 102; Osea 13, 4; 2 Macabei 7, 28; Matei 11, 25; Faptele Apostolilor 4, 24; 14, 15; Apocalipsa 4, 11; 10, 6; 14, 7).

„Când a întemeiat Dumnezeu pământul, stelele dimineţii izbucneau în cântări de bucurie şi toţi fiii (îngerii) lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie”, îi adevereşte Domnul dreptului Iov (Iov 38, 1-7).

Isaia Proorocul mărturiseşte că a văzut pe Dumnezeu lăudat şi preaslăvit de Serafimi: „Am văzut - zice el - pe Dumnezeu şezând pe un scaun de domnie foarte înalt şi era plin Templul Sfânt de slava Lui. Serafimii stăteau împrejurul Lui. Fiecare avea câte şase aripi: cu două îşi acopereau faţa, cu două îşi acopereau picioarele, şi cu două zburau. Ei strigau unul către altul, zicând: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este tot pământul de mărirea Lui” (Isaia 6, 1-3).

Astfel de preaslăvire a lui Dumnezeu în ceruri a văzut şi sfântul Ioan Teologul, care mărturiseşte, zicând: „Am văzut în ceruri un scaun de domnie pe care şedea cineva. Cel ce şedea pe el avea înfăţişarea unei pietre de iaspis şi de sardiu; şi scaunul de domnie era înconjurat cu un curcubeu, ca o piatră de smarald la vedere. Împrejurul scaunului de domnie stăteau douăzeci şi patru de scaune; şi pe aceste douăzeci şi patru de scaune stăteau douăzeci şi patru de bătrâni îmbrăcaţi în haine albe şi pe capetele lor aveau cununi de aur. Din scaunul de domnie ieşeau fulgere, glasuri şi tunete. Înaintea scaunului de domnie ardeau şapte făclii de foc, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu. În faţa scaunului de domnie este o mare de sticlă, asemenea cu cristalul. În

mijlocul scaunului de domnie stăteau patru făpturi vii pline cu ochi pe dinainte şi pe dinapoi. Cea dintâi făptură vie seamănă cu un leu; a doua seamănă cu un viţel; a treia are faţa ca a unui om, şi a patra seamănă cu un vultur care zboară. Fiecare din aceste patru făpturi vii avea câte şase aripi şi erau pline cu ochi de jur-împrejur şi pe dinăuntru. Zi şi noapte ziceau fără de încetare: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, este Domnul Dumnezeu, Cel Atotputernic, Care era, Care este şi Care vine!”.

Când aceste făpturi vii aduceau slavă, cinste şi mulţumiri Celui ce şedea pe scaunul de domnie şi Care este viu în vecii vecilor; cei douăzeci şi patru de bătrâni cădeau înaintea Celui ce şedea pe scaunul de domnie şi se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor. Ei îşi scoteau cununile de pe capetele lor şi le puneau înaintea scaunului de domnie, şi ziceau: „Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava, cinstea şi puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile, şi prin voia Ta stau în fiinţă şi au fost făcute!”. „Vrednic eşti, Doamne, a fi slăvit în veci... că Te-ai înjunghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu Sângele Tău, pe oamenii din orice seminţie, din orice limbă, din orice popor şi din orice neam. Tu ai făcut din ei o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi ei vor împărăţi pe pământ”. M-am uitat şi împrejurul scaunului de domnie, în jurul celor patru vieţuitori şi al celor douăzeci şi patru de bătrâni, am văzut şi am auzit glasul multor îngeri. Numărul lor era mii de mii şi milioane de milioane. Ei strigau cu glas tare: „Vrednic este Mielul care a fost înjunghiat, să primească puterea, bogăţia, înţelepciunea, tăria, cinstea, slava şi lauda!”. Şi toate făpturile, care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare, şi tot ce se află în aceste locuri, le-am auzit, zicând: „Celui ce şade pe scaunul de domnie şi Mielului, să fie lauda, cântarea, cinstea, slava şi stăpânirea în vecii vecilor”. Atunci cei patru vieţuitori ziceau: „Amin”; iar cei douăzeci şi patru de bătrâni s-au prosternat cu feţele lor şi s-au închinat Celui viu în vecii vecilor. După aceea am văzut o gloată mare, pe care nimenea nu putea să o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea scaunului şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi în veşminte albe, purtând în mâinile lor ramuri de finic. Ei strigau cu glas mare şi ziceau: „Mântuirea

este a Dumnezeului nostru, Care şade pe scaunul de domnie şi a Mielului!”. Şi toţi îngerii stăteau împrejurul scaunului de domnie, împrejurul bătrânilor şi împrejurul celor patru vieţuitori. Şi s-au aruncat cu feţele lor înaintea scaunului de domnie şi s-au închinat lui Dumnezeu, zicând: „Amin”. „A Dumnezeului nostru să fie lauda, binecuvântarea, slava, înţelepciunea, mulţumirile, cinstea, puterea şi tăria, în vecii vecilor! Amin”.

Unul din bătrâni a luat cuvântul şi mi-a zis: „Aceştia, care sunt îmbrăcaţi în haine albe, cine sunt oare? Şi de unde au venit?”. „Doamne - i-am răspuns eu - tu ştii”. Şi el mi-a zis mie: „Aceştia sunt cei ce vin din necazul cel mare. Ei şi-au spălat hainele şi şi le-au albit în Sângele Mielului. Pentru aceasta stau ei înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu, şi-i slujesc Lui ziua şi noaptea în Biserica Lui. Cel ce şade pe scaunul de domnie Se va sălăşlui peste ei. Nu vor flămânzi; nici înseta, nici îi va mai dogorî pe ei soarele, nici vreo altă arşiţă mai mult. Căci Mielul, Care stă în mijlocul scaunului de domnie, va fi Păstorul lor şi îi va duce pe ei la izvoarele apelor vieţii, şi Dumnezeu va şterge toată lacrima de la ochii lor” (Apocalipsa 4; 5, 9-14; 7, 9-17).

Din acestea şi alte multe locuri scripturistice reiese clar că Atotputernicul Dumnezeu veşnic este lăudat şi preaslăvit de oştile îngereşti şi de mulţimea Sfinţilor în ceruri. Aşadar, precum îngerii şi sfinţii îl laudă şi-L preaslăvese neîncetat pe Dumnezeu în ceruri, tot astfel suntem datori şi noi oamenii a-L lăuda şi a-L preaslăvi pe pământ.

Omul este cea mai aleasă zidire, coroana tuturor zidirilor ieşite din mâna lui Dumnezeu. El este făcut după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, zidire aleasă, înzestrată cu voce cuvântătoare, judecată luminată şi înţelepciune prevăzătoare.

Omul poartă în corpul său de lut o comoară de mare preţ (2 Corinteni 4, 7; 5), o scânteie dumnezeiască, o icoană vie a Dumnezeului Celui viu, un suflet care are întipărit în sine chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, făcut, dat şi pus de Însuşi Dumnezeu într-însul.

Acest suflet, care în curăţia lui străluceşte mai mult decât soarele (Matei 13, 43; Daniel 12, 1-3; 1 Corinteni 15, 42-43-58; 1 Ioan 3, 2), după moarte iarăşi se întoarce

la Creatorul său. „Trupul (ţărâna) se va întoarce în pământul din care a fost luat; iar sufletul (duhul) se va întoarce la Dumnezeu, Cel ce l-a dat pe el” (Ecclesiastul 12, 7; Înțelepciunea lui Solomon 2, 22-23).

Deci, tot omul, fiind înzestrat de Dumnezeu cu felurite şi alese Daruri Dumnezeieşti, este dator a urma îngerilor şi Sfinţilor din ceruri: adică a se ruga, a lăuda, a preaslăvi neîncetat pe Ziditorul său, şi a sta în strânsă legătură cu Vistieria vieţii şi înţelepciunii sale luminate, cu Făcătorul, Protectorul, Judecătorul şi Răsplătitorul său.

Precum ostaşii buni, înţelepţi, stau în strânsă legătură cu comandantul lor pe câmpul de instrucţie şi de război, oile cu păstorul lor, albinele cu regina lor, tot aşa suntem datori şi noi oamenii a sta în cea mai strânsă legătură cu Creatorul nostru. Şi această legătură se realizează numai prin rugăciune, despre care vom vorbi în paginile ce urmează.

Iubiţilor! Să ne silim a sta în stânsă legătură cu Dumnezeu: prin rugăciune, cugetare în legea Lui şi păzirea poruncilor Lui, pentru a deveni şi noi puternici în lucru şi în cuvânt, plini de focul dragostei Dumnezeieşti, şi lumină celor ce umblă în întuneric.

În noaptea Sfintei Învieri, preotul ia din lumina candelei de deasupra sfintei mese, din dumnezeiescul altar şi venind cu ea în uşile împărăteşti, o dă credincioşilor, zicând: „Veniţi de primiţi lumină”, de trei ori. Credincioşii din faţa sfântului altar iau cu lumânările lor, lumină din lumânarea preotului, o dau şi celor din urmă, şi apoi, la sfârşit, o păstrează şi o duc cu evlavie la casele lor. Lumina aceasta are o însemnătate adâncă. Ea simbolizează: focul divin, lumina dumnezeirii, viaţa supranaturală, duhovnicească a poporului creştinesc, viaţa consacrată lui Dumnezeu. Agonisirea, alimentarea, păstrarea şi semănarea acestei lumini a dumnezeieştilor învăţături mântuitoare şi înălţătoare de suflet, în popor, se face cu greu (Matei 7, 13-14; Luca 13, 24; Ioan 7, 24; 8, 21; 13, 33; Romani 7; 8), necaz şi suferinţă până la jertfirea vieţii (Matei 10; 16, 24-27; Faptele Apostolilor 14, 22; Luca 9, 22; 14, 23-24; Romani 5, 3-5; 8, 17, 35-39; 12, 12; 2 Timotei 2, 11-12; 3, 12; Apocalipsa 2, 9).

Purtătorii acestei dumnezeieşti lumini, sunt urâţi şi prigoniţi de lume. Adeseori sunt neînţeleşi şi de cei mai de aproape ai lor (Matei 16; Marcu 3, 21; Ioan 7, 5; 10, 20-21), ba chiar socotiţi ca şi nişte vrăjmaşi (Matei 10; Ioan 3, 18-19; Miheia 7, 4). Viaţa purtătorului şi semănătorului de lumină dumnezeiască nu este comodă, ci strâmtorată, până la jertfă, înăbuşită din partea lumii care zace în răutate (Galateni 1, 4), şi în întunericul nepriceperii (Matei 4, 13-16; 6, 28; Luca 11, 14, 33; Apocalipsa 3, 17; Iezechiel 2; 3; 18; 33). Greutăţile, persecuţiile, strâmtorările, sângerările, sugrumările şi primejdiile până la jertfirea vieţii, prin care au trecut: proorocii, Mântuitorul, apostolii şi urmaşii lor, în cursul veacurilor creştinismului, am trecut şi trecem şi noi care ne trudim a merge pe urmele lor. Scenele groaznice, sângeroase, care s-au petrecut cu ei în vremurile lor, se săvârşesc aidoma şi cu noi, în mic ori în mare. Din scenele acestea ca şi din acelea, nu lipsesc iudele iscarioteneşti, caiafele, pilaţii, irozii cu irodiadele lor, hiena răutăţii infernale a lumii, setoasă de sângerarea celor ce urmează Domnului Hristos. Cel ce scrie acestea, le arată din păţaniile şi suferinţele sale grele.

De multe ori când eram atacat, ca o oaie de nişte haite de lupi cu chip omenesc, mi-am adus aminte de proorocia Mântuitorului, Care a zis: „Iată eu vă trimit pe voi ca pe oi şi miei, în mijlocul lupilor, fiţi înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbeii (Matei 10, 16-42, Luca 10, 3; Isaia 33), şi de suspinul Apostolilor: „Socotiţi am fost ca nişte oi de junghiere” (Romani 8, 36; 1 Corinteni 4, 8-13; 2 Corinteni 4, 7-18). Adeseori sângerând în lupta sfântă, suspinând în dureri provocate de duşmanii Bisericii, ba chiar şi de unii din cei care se peretindeau fii ori sfinţi în Biserică (Apocalipsa 2, 9; 3, 9; 2 Corinteni 11, 1-15), am fost silit a zice cu Apostolul: „Adeseori am fost în primejdii în călătorii, în primejdii în multe locuri, în primejdii între fraţii mincinoşi” (2 Corinteni 11, 23-33).

Mântuitorul, prin strâmtorări, muncă, osteneli, persecuţii şi suferinţe până la jertfă, a ajuns biruitor. Asemenea sfinţii prooroci, apostoli şi toţi sfinţii (Evrei 11; 12;

Apocalipsa 2; 3). Acestora să le urmăm şi noi toţi care voim să ne veselim cu ei veşnic în Împărăţia lui Dumnezeu.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Duhului Sfânt, să fie cu noi cu toţi. Amin (2 Corinteni 13, 13).

Praznicul Învierii Domnului nostru Iisus Hristos
2, 3 şi 4 mai 1937

Întreținerea vieții trupești și duhovnicești

Oamenii care se roagă, viază; iar cei care nu se roagă - mor, pier. Omul e făcut de Dumnezeu din două părţi: un corp material, văzut, „trupul”, şi din altă parte nematerială şi nevăzută, „sufletul”. Aceasta ne-o arată Dumnezeiasca Scriptură, zicând: „Dumnezeu: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, după ce a făcut: lumina, cerul, pământul şi marea, soarele, luna şi stelele, vieţuitoarele mării şi păsările zburătoare deasupra pământului, vieţuitoarele pământului în şase zile, vineri la amiază, ceasul al şaselea (12 la noi) S-a sfătuit să facă pe om, zicând: „Să facem om după chipul şi după asemănarea Noastră, ca să stăpânească peştii mării, păsările cerului, animalele domestice, toate vietăţile ce se târăsc pe pământ. Şi a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său şi după asemănarea Sa. Domnul Dumnezeu a făcut pe om din ţărâna pământului; apoi i-a suflat în nări suflare de viaţă, şi s-a făcut omul astfel: un suflet viu” (Facerea 1; 2, 7; 3, 10-23; 5, 1-2; 9, 6; Psalmi 99, 3; 102, 14; Ecclesiastul 12, 7; Isaia 64, 8; 1 Corinteni 15, 47; Iov 33, 4; Faptele

Apostolilor 17, 25-27; vezi pe larg Teologia Dogmatică Ortodoxă de Macarie Silvestru, Episcop de Canev).

Amândouă părţile, strâns legate şi unite de Dumnezeu în om, au absolută trebuinţă de hrană, însă hrană deosebită după firea fiecărui corp. Corpul omenesc, cel material, văzut, adică trupul, pentru întreţinerea vieţii pământeşti în bună stare, are absolută trebuinţă de hrană bună şi bine pregătită, apă bună, limpede şi aer curat. Un corp hrănit bine, cu cumpătare, mişcându-se în aer curat, se înviorează, se simte bine şi creşte până la statura de bărbat desăvârşit. Corpul spiritual: „sufletul omenesc", pentru întreţinerea vieţii lui spirituale în bună stare, are şi el trebuinţă de o bună şi aleasă hrană duhovnicească, mişcare în împlinirea voii lui Dumnezeu, vieţuire curată, alimentare neîntreruptă cu cuvântul lui Dumnezeu (2 Lege (Deuteronomul) 8, 3; 6, 1-9; Matei 4, 4; 7, 21-27; Luca 4, 4; 11, 28; 8, 21; Iacov 1, 25; Apocalipsa 2; 3; 21; 22, 14), cu Sf. Împărtăşanie (Ioan 6, 32-58; Matei 26, 26-28; 1 Corinteni 11, 23-32; 10, 16-17) şi darurile dumnezeieşti (Isaia 11, 2-3), pentru a se simţi bine, a creşte bine şi a se dezvolta până la statura duhovnicească de bărbat desăvârşit (Efeseni 4, 7-14). Precum hrana trupului este pâinea, apa şi mâncărurile bine pregătite care se pun pe masă la prânz şi la cină, însoţite de aerul curat, pe care-l respirăm în fiecare clipă, tot astfel şi hrana sufletului este cuvântul Domnului, „dumnezeieştile învăţături" care izvorăsc cu îmbelşugare din Dumnezeieştile Scripturi şi Sfânta Tradiţie, unite strâns cu rugăciunea neîntreruptă, cugetarea sfântă şi înnoirea vieţii după voia lui Dumnezeu.

Cei ce stăruiesc în rugăciuni sunt războiţi de draci, însă Dumnezeu cu îngerii Săi îi privesc, împuternicesc şi încununează. Un frate, ispitindu-se de draci, s-a dus la un bătrân şi a vestit lui ispitele pe care le pătimea. Şi i-a zis lui bătrânul:

- Frate, să nu te spăimânteze pe tine ispitele cele ce ţi se întâmplă. Căci pe cât văd vrăjmaşii pe suflet înălţându-se şi unindu-se cu Dumnezeu, pe atâta se scârbesc, topindu-se de invidie. Dar cu neputinţă este, când se ispiteşte omul, să nu fie de faţă Dumnezeu şi îngerii Lui şi să-i dea mână de ajutor. Deci, tu nu lipsi de a te pleca către El

şi a-L chema pe El cu smerenie spre ajutor. Încă în vremea ispitei, punând în minte puterea Lui cea nebiruită şi neputinţa noastră şi cruzimea vrăjmaşului nostru, vei dobândi degrabă ajutorul lui Dumnezeu (Pateric pag. 434-435).

Cheamă pe Dumnezeu și binecuvintează-L în vremea necazului tău

1. Binecuvântat să fie numele Tău, Doamne, în veci, că m-ai încercat cu ispitele şi necazurile acestea! Dacă nu le pot înlătura, nu-mi rămâne decât să alerg la Tine, să-mi dai ajutor şi să mi le faci de folos. Doamne, iată necazurile au venit peste mine şi inima mea cea bolnavă este sfâşiată de durerile ce o apasă! Şi acum ce voi zice?... Părinte al îndurărilor, durerile m-au înconjurat, scapă-mă de ceasul acesta! Vremea de necaz a venit, însă pentru ca să facă să strălucească slava Ta şi să mă scape, după ce mai întâi m-am umilit. Fie-Ţi milă, Doamne, şi mă ajută! Ce mă voi face şi unde voi ajunge fără Tine, eu sărmanul? Doamne, mai dă-mi încă putere să sufăr! Sprijineşte-mă, Dumnezeul meu, şi nu mă voi teme, oricât de grea va fi ispita aceasta.

2. Şi acum ce voi mai grăi? Doamne, fie voia Ta. Pe drept am suferit greutatea durerii! Tot mai trebuie să sufăr; umple-mă, Doamne, de răbdare, până ce va trece furtuna şi se va face iarăşi linişte. Numai Mâna Ta cea puternică poate să depărteze ispita dinaintea mea şi să-i micşoreze tăria, aşa cum ai făcut de atâtea ori cu mine, ca să nu fiu cu totul strivit de necazuri. Pentru mine e foarte greu să schimb răul în bine; pentru Tine însă e foarte uşor. Aceasta este lucrarea dreptei Celui Atotputernic („Urmând pe Domnul", pag. 169-170).

Ce este rugăciunea?

Rugăciunea este o puternică legătură între om şi Dumnezeu. Rugăciunea e un mare har dat omului de Dumnezeu. Rugăciunea este cap a toată bunătatea, e un mare folos duhovnicesc şi trupesc, e mântuire de tot ce-i rău, e scară la Împărăţia lui Dumnezeu, la ceruri, e cale la viaţă, la fericirea vremelnică şi veşnică. Rugăciunea făcută în Duh şi adevăr (Ioan 4, 22-26; 1, 17; Filipeni 3, 3; 1 Corinteni 3, 17), înaripează şi înalţă sufletul nostru sus, sus, până la Dumnezeu, cu Care îl uneşte.

Cultul interior şi exterior, particular şi public, pe care noi oamenii suntem datori a-l face întotdeauna înaintea lui Dumnezeu, îl manifestăm prin facerea sfintelor rugăciuni şi slujbe. Prin aceasta, noi lăudăm pe Dumnezeu, ne bucurăm de binefacerile Lui, îl slăvim, îi mulţumim şi arătându-i recunoştinţa noastră pentru bogăţiile cu care ne-a împodobit, ne închinăm Lui, în orice vreme şi în orice loc. Prin rugăciune noi cerem de la Dumnezeu: iertare păcatelor, milă, pace şi har, ştiind că fără ajutorul lui Dumnezeu nu putem face nimic (Ioan 15, 1-5). Prin rugăciunea făcută în Duh şi adevăr, noi stăm de vorbă cu Dumnezeu. Aşa au vorbit: drepţii, patriarhii, proorocii, împăraţii în Vechiul Testament şi Mântuitorul cu sfinții Apostoli şi urmaşii lor în Noul Testament până astăzi şi cât va fi lumea aceasta.

Rugăciunile credincioşilor făcute în duh şi adevăr, sunt duse de sfinţii îngeri înaintea lui Dumnezeu. „Am văzut - scrie Sf. Ioan Teologul - un înger care a venit şi a stat lângă Jertfelnic, având cădelniţă de aur şi i s-a dat lui tămâie multă, ca să le dea şi să le înalţe cu rugăciunile tuturor Sfinţilor peste Jertfelnicul de aur, care este înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu. Şi s-a suit fumul tămâiei cu rugăciunile Sfinţilor, din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu... Am văzut în mijlocul scaunului, al celor patru vieţuitori şi al celor 24 bătrâni, pe Mielul lui Dumnezeu... Când El a venit şi a luat cartea sigilată, cei patru vieţuitori şi cei 24 bătrâni, au căzut înaintea Mielului, având

fiecare alăute şi năstrăpi de aur pline de tămâieri, care sunt rugăciunile Sfinţilor" (Apocalipsa 8, 3-4; 5, 6-8; 6, 9-11; Psalmi 140, 1-2; Luca 1, 5-25).

În viaţa viitoare, toţi care ne vom învrednici a deveni moştenitori ai Raiului, vom sta veşnic de vorbă cu Dumnezeu, ca îngerii din ceruri (Psalmi 102, 20-22; Isaia 6; Apocalipsa 4, 6-11; 19, 1-9; 7, 9-17; Matei 18, 10).

„Va veni vremea, şi acum este, când închinătorii cei adevăraţi se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr; că şi Tatăl astfel de închinători îşi doreşte. Duh este Dumnezeu şi cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh şi în adevăr" (Ioan 4, 23-24; comp. Filipeni 3, 3; Ioan 1, 17; 2 Corinteni 3, 17).

Mâinile cele mai lungi

Un învăţat a pus odată o întrebare într-o revistă ştiinţifică: care oameni şi care popoare ar avea mâinile cele mai lungi? S-au strâns multe răspunsuri. Unii spuneau că negrii ar avea mâinile cele mai lungi, alţii că popoarele din Răsărit, alţii că hoţii de buzunare. Între răspunsuri a fost însă şi unul ciudat, care zicea aşa:

- Eu cred că mâinile cele mai lungi le au oamenii care se roagă din toată inima lui Dumnezeu, pentru că mâinile acestor oameni ajung până la cer şi iau de acolo, prin rugăciune, tot ce le trebuie. Astfel de mâini a avut, spre pildă, şi Ilie Proorocul, care şi-a întins mâinile în semn de rugăciune şi a încuiat cerul şi iarăşi l-a descuiat prin rugăciune...

Minunat răspuns! Să ne fie şi nouă de învăţătură. (Preot I. Trifa. Evangheliile Duminicale de peste an, pag. 39)

Pentru a prețui rugăciunea, trebuie să cunoaștem pe Dumnezeu, Căruia ne închinăm

În lumea aceasta văzută, pentru a preţui un om, o lucrare, o meserie, aurul, argintul, pietrele scumpe şi alte avuţii, trebuie mai întâi să învăţăm despre ele, să ajungem a le cunoaşte bine valoarea lor, căci numai astfel le putem preţui. Un copil necunoscător, dă o salbă de aur veritabil a mamei sale, pe o jucărie de tinichea sclipitoare. Dă lucrurile de mare preţ pe lucruri de nimic. Pentru ce? Pentru că nu le cunoaşte valoarea. Tot aşa păţesc şi oamenii necunoscători de cele sfinte. Astfel, a cunoaşte omul pe Dumnezeu, este începutul înţelepciunii; iar a nu-L cunoaşte, este începutul nebuniei, stricăciunii şi al pieirii. „Zis-a cel nebun în inima sa: „Nu este Dumnezeu", stricatu-s-au, şi urâţi s-au făcut" (Psalmi 13; 52; Comentariile Sf. Ioan Hrisostom la Omilia 21 la epistola către Romani).

Dumnezeu este nevăzut şi necuprins, adică nemărginit. Deci, El nu poate fi cuprins cu vederea ochilor trupeşti, aşa cum putem cuprinde un om, o clădire, un ţinut oarecare; nici cu ochii sufleteşti, cu mintea, aşa cum putem cuprinde o comună, un oraş, o ţară, un continent, pământul, după ce învăţăm bine despre ele şi poziţia lor. Pe Dumnezeu îl putem cunoaşte din lucrurile Sale. „Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria" (Psalmi 18). „Rogu-te fiule, când vei căuta la cer şi la pământ şi vei vedea toate cele ce sunt într-însele, să cunoşti că din ce n-au fost le-a făcut pe ele Dumnezeu. Asemenea şi pe neamul omenesc tot El l-a făcut" (2 Macabei 7, 28).

Omenirea care vieţuieşte pe suprafaţa globului pământesc, înaintea lui Dumnezeu se împarte în trei părţi neegale. Prima parte, cei mai puţini, sunt oamenii cu adevărat învăţaţi. Aceştia slujesc lui Dumnezeu din convingere, pentru că L-au aflat, L-au cunoscut şi s-au unit pentru totdeauna cu El. A doua parte, mai mulţi, sunt aceia care, deşi L-au căutat şi-L caută veşnic pe Dumnezeu, dar încă nu L-au aflat. A treia parte este

majoritatea omenirii, care trăieşte în haos, fără a căuta şi fără a fi găsit pe Dumnezeu. Prima parte sunt oamenii înţelepţi şi fericiţi. A doua parte sunt oamenii înţelepţi, dar nefericiţi, pentru că pe Dumnezeu încă nu L-au găsit. A treia parte, adică majoritatea lumii, sunt neînţelepţi şi nefericiţi, pentru că pe Dumnezeu nu-L caută şi nu-L găsesc.

Marii învăţaţi ai lumii, care s-au înălţat pe aripile ştiinţei ca vulturii, sus, sus în domeniile lucrurilor lui Dumnezeu, prin care au ajuns a cunoaşte pe Dumnezeu, îi slujeau Lui ca nişte îngeri. Istoria ne spune că învăţatul englez Newton (1642-1727) descoperitorul legilor gravitaţiei universale, când studia şi medita la mersul planetelor în cosmos, cu o iuţeală uimitoare, cădea în genunchi şi aprinzându-se de dragoste sfântă, zicea: „Mare eşti Doamne, şi mari sunt lucrurile Tale şi nici un cuvânt nu poate ajunge a povesti minunile Tale"; iar atunci când venea vremea a pronunţa numele lui Dumnezeu, mai înainte îşi descoperea şi îşi pleca capul cu umilinţă înaintea Lui.

Marele astronom Kepler, terminând celebra sa operă asupra minunatelor legi ale mişcării corpurilor cereşti, după 30 de ani de observaţie, de cugetare şi de calcul, a îndreptat către Ziditorul această invocaţie: „Până a nu mă ridica de la această masă pe care am făcut lucrările mele, ridic ochii şi mâinile mele către cer şi îndreptez umilita mea rugă către Autorul lumii. Oh! Tu, Care prin minunatele lumini ce ai vărsat peste toată natura, urci dorinţele noastre până la a Ta Dumnezeiască şi strălucitoare mărire. Îţi mulţumesc, Dumnezeule şi Ziditorule, pentru desfătările pe care le-a simţit sufletul meu, când am privit în extaz frumuseţea faptelor Tale! Am săvârşit această carte, care conţine rodul ostenelilor mele şi al inteligenţei ce în nemărginita-Ţi bunătate mi-ai dat mie. Pe cât m-a slujit slaba mea inteligenţă, m-am silit a arăta oamenilor, prin dovezi, minunile zidirii Tale. M-am silit din toate puterile să aflu adevărul prin calea filozofică şi dacă voi fi zis vreo nepotrivire, eu viermele născut, crescut şi hrănit în păcate, arată-mi-o, Doamne, ca să o pot şterge. Să mă fi orbit eu oare de trufie înaintea minunatei frumuseţi a lucrurilor Tale, ridicând acest monument care trebuie închinat numai slavei Tale? Să fi căutat eu să-mi fac un nume între oameni? De va fi aşa, iartă-mi, Doamne, rătăcirea şi fă ca această

lucrare să nu poată aduce vreodată un rău, ci să servească la a Ta slavă şi la iertarea sufletelor" (Arhimandrit Nifon Craioveanu „Maxime şi Cugetări").

Da, toţi oamenii care au cunoscut şi cunosc pe Dumnezeu din lucrurile Lui, se umilesc înaintea Lui, Îl laudă şi I se închină Lui în Duh şi în adevăr. Astfel, creştinii care cunosc din ştiinţa luminată că planeta noastră „Pământul", acest colos, aleargă în aer cu o uimitoare iuţeală, de aproape 30 km pe secundă, cam vreo 108.000 km pe oră, adică de 60 ori mai repede decât glonţul ce zboară din ţeava armei; iar soarele care e mai mare de 1.310.000 ori decât pământul, aleargă cu îndoită iuţeală decât acesta, adică 60 km pe secundă, cam 216.000 km pe oră, adică de 120 ori mai repede decât glonţul ce zboară din armă ş.a.m.d; cunosc mărirea şi atotputernicia lui Dumnezeu Cel nemărginit, se apropie de El, Îl iubesc, păzesc poruncile Lui, I se închină cu adâncă smerenie şi-L laudă în Duh şi în adevăr şi se unesc în rugăciune pentru totdeauna cu El. Însă creştinii îmbâcsiţi în patimi degradatoare, concentrându-şi toată activitatea şi minţile lor la deşertăciunile lumeşti, nu pot citi în cartea universului, nu pot cunoaşte şi iubi pe Dumnezeu, nu pot cunoaşte minunile dumnezeieşti, care se lucrează întotdeauna în univers, ba chiar nici cele ce sunt şi se lucrează în corpul şi în sufletul lor.

Ca şi în univers, Dumnezeu lucrează mari minuni în sufletul şi în trupul omului. Transformarea mâncării, băuturii şi aerului ce-l respirăm, în sânge curat (un om sănătos are cam 5 kg sânge; având în fiecare milimetru cub aproximativ cinci milioane globule roşii. Globulele din sângele unui om sănătos, normal, înşirate una lângă alta, s-a calculat de oameni învăţaţi, că ar forma un fir de o lungime imensă, cu care s-ar putea încinge globul pământesc de vreo trei ori), în carne, în nervi, în vine şi în felurite organe digestive, respiratorii, circulatorii, arată pe Dumnezeu, Care veşnic lucrează tainic în om. Cele cinci simţuri: văzul, auzul, mirosul, gustul, pipăitul, cu minunatele lucrări ale creierului şi corpului omenesc, arată tainic minunata lucrare a lui Dumnezeu în om.

Lucrările minunate pe care Dumnezeu le lucrează în mare, cu exactitate în univers sau în lumea mare, cum se mai zice; le lucrează aidoma şi în mic, în fiecare om

sănătos, căruia i se mai zice şi lume mică. Aceasta cunoscând-o învăţaţii antichităţii, glăsuiesc prin gura Sfântului Apostolilor Pavel, care zice: „Dumnezeu este Acela care dă tuturor viaţa, suflarea şi toate cele trebuincioase existenţei lor. El a făcut ca toţi oamenii ieşiţi dintr-unul singur, să locuiască pe toată faţa pământului, le-a aşezat anumite vremi şi a pus anumite hotare locuinţei lor. Ca ei să caute pe Dumnezeu şi să se silească, bâjbâind, ca să-L găsească, măcar că nu este departe de fiecare din noi. Căci în El avem viaţa, mişcarea şi fiinţa, adică în El viem, ne mişcăm şi suntem ceea ce suntem. Astfel, după cuvântul unui poet atenian, noi suntem din neamul lui Dumnezeu" (Faptele Apostolilor 17, 25-29; comp. Facerea 1, 26-27; 2, 7; Iov 12, 10; 27, 3; 33, 4; Isaia 42, 5; 57, 16; Zaharia 12, 1; 2 Lege (Deuteronomul) 32, 8; Romani 1, 20; Faptele Apostolilor 14, 17-27; Coloseni 1, 17 Evrei 1, 3).

Astfel, credinţa acestor creştini - bogaţi în felurite slăbiciuni şi scăderi - este plină de superstiţii, sufletele lor sunt oarbe; iar rugăciunile lor sunt ca o formă goală, ca o nucă seacă, sau ca o casă sau prăvălie pustie, ca un trup lipsit de suflet, ca un mort, etc.

Pentru a ne apropia şi a cunoaşte pe Dumnezeu, avem trebuinţă de călăuză, ştiinţă şi părinţi, dascăli buni, duhovniceşti.

a) Călăuza care ne conduce şi ne arată pe Dumnezeu şi voile Lui, sunt Dumnezeieştile Scripturi şi Sfânta Tradiţie. Acestea citite, studiate, explicate şi înţelese aşa cum trebuie, sunt cel mai sigur povăţuitor al vieţii creştineşti (Sf. Ioan Hrisostom (Gură de Aur), Omilia 29 la epistola către Romani).

b) Ştiinţa cea mai luminată, care ne călăuzeşte, pentru a ne apropia, a cunoaşte pe Dumnezeu şi lucrurile Lui minunate, în Univers şi în viaţă, mântuirea şi fericirea veşnică a omenirii, este luminata ştiinţă a teologiei, care se găseşte cu îmbelşugare în Tezaurul Sfintei Biserici Ortodoxe.

c) Părinţii, dascălii duhovniceşti, sunt: ierarhii, preoţii şi diaconii. Aceştia ajută zilnic pe creştinii necunoscători, a se apropia, a cunoaşte, a urma şi a se uni cu Dumnezeu.

Creştinii necunoscători ai teologiei creştine ortodoxe, sunt asemenea oamenilor care călătoresc cu corăbiile şi vapoarele pe deasupra apelor mărilor şi oceanelor. Ei sunt străini de bogăţiile colosale peste care trec. Citesc Dumnezeieştile Scripturi, cărţi teologice, dar adeseori nu înţeleg, nu cunosc bogăţia duhovnicească care se află depozitată în adâncul înţeles al cuvintelor pe care le citesc. Acestora le trebuie om, ca slăbănogului care de 38 ani zăcea lângă lacul Vitezda (Ioan 5); ca lui Nicodim, dascălul iudeilor, care auzea, dar nu pricepea cuvintele Domnului despre naşterea omului din apă şi din Duh, pentru a putea intra în împărăţia lui Dumnezeu (Ioan 3, 1-16); ca famenului Candachiei, care nu pricepea cuvintele din proorocia Isaiei despre patimile, jertfirea, învierea şi înălţarea Mântuitorului (Faptele Apostolilor 8, 26-40), şi ca la mulţi alţii.

Pentru luminarea oamenilor necunoscători, pentru alimentarea lor duhovnicească, pentru călăuzirea lor spre a cunoaşte pe Dumnezeu şi a-i sluji Lui cu trup şi suflet, Dumnezeu a aşezat în Biserica Sa cea Sfântă pe prooroci, apostoli, episcopi, preoţi, păstori şi dascăli, spre săvârşirea sfinţilor (creştinilor), spre lucrul slujbei, spre zidirea Trupului lui Hristos, până ce vom ajunge toţi creştinii râvnitori, la unirea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumnezeu, întru bărbaţi desăvârşiţi, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos... pentru a nu ne clătina; ci să creştem în El (Efeseni 4, 11-16). Oamenii meşteri, cunoscători ai bogăţiilor din adâncul mărilor, „scafandrii”, se pogoară în adâncurile mărilor şi oceanelor (uneori plătind cu viaţa vitejia lor) şi scot multe bogăţii. De acolo scot şi aduc oamenilor celor ce locuiesc pe pământ multe pietre scumpe cu care se împodobesc. Asemenea şi noi, cei aleşi şi puşi de Dumnezeu, păstori în Biserica Lui, ne pogorâm în adâncul înţeles al Dumnezeieştilor Scripturi - adeseori chiar

cu primejduirea şi jertfirea vieţii noastre - (Ioan 8, 38-59; Matei 21, 33-46; 23, 29-39; Faptele Apostolilor 7) de unde scoatem preţioasele învăţături Dumnezeieşti, cu care ne trudim să vă împodobim sufletele mai mult decât aceia cu pietrele scumpe din adâncul apelor. Acele pietre scumpe împodobesc, înfrumuseţează şi luminează coroanele împăraţilor care le poartă aici pe pământ, vremelnic, pe capetele lor. Acestea sunt însă trecătoare, pieritoare. Ele împodobesc pe cei ce le poartă, numai aici; iar dincolo, în ceruri n-au nici o valoare. Dumnezeieştile învăţături ne apropie şi ne fac cunoscut pe Dumnezeu şi lucrurile Lui, ne înviorează sufletele, ne împodobesc şi ne încununează în aşa fel, cu cuvintele Dumnezeiescului Duh, că în această lume deşartă, amăgitoare şi degrab trecătoare, noi vieţuim mai temeinic, mai creştineşte; iar după trecerea din viaţa aceasta, noi ne apropiem cu îndrăzneală de Dumnezeu, Căruia i-am slujit cu trup şi suflet aici. Aşadar „fericiţi sunt toţi cei ce caută, cunosc, se apropie, se unesc pentru totdeauna cu Dumnezeu, ascultându-I cuvântul Lui, şi-L păzesc pe Dânsul" (Matei 16, 17; 7, 21; Luca 8, 21).

Dumnezeu nu poate fi cuprins de nici o minte omenească

Regele Siracuzei (500 î.Hr.) a întrebat pe unul din cei mai vestiţi înţelepţi ai săi: „Simonide! Înţelepciunea ta m-a uimit! Încordează-ţi acum mintea şi spune-mi: Ce este Dumnezeu?". Simonide înţeleptul, la auzul acestei întrebări, a cerut 2 zile pentru a se gândi, apoi a cerut 4 zile, apoi 8, 16, 32, etc.

„Oare nu cumva vrei să mă tot amâni, până la infinit?" i-a zis odată Hiero, supărat. „Da, stăpâne - i-a răspuns înţeleptul. Eu cu cât cuget mai mult la întrebarea ta, cu atât mai greu găsesc răspunsul. Acesta e întocmai ca un munte uriaş, de care cu cât te

apropii mai tare de el, cu atât e mai mare şi mai greu de cuprins. Dumnezeu nu poate fi cuprins de nici o minte omenească”.

Fericitul Augustin povesteşte o minunată întâmplare din viaţa sa. „Îmi propusesem - zice el - să scriu o carte despre Dumnezeu, o carte bună, educativă, o carte care să poată fi înţeleasă de toţi. Dis-de-dimineaţă, m-am aşezat la masă şi am scris: „Despre Dumnezeu”. Apoi m-am gândit mult, mult, cum aş putea să explic oamenilor cât se poate mai bine despre Dumnezeu. Tot gândindu-mă aşa, mă chinuiam zadarnic, că nu-mi venea în minte nici o idee bună, desluşită, limpede în acest scop. Obosit de încordarea cugetărilor, a început să mă doară capul. M-am sculat de la masă, am ieşit din casă şi m-am dus tocmai la malul mării ca să pot medita mai bine despre Dumnezeu. Acolo am aflat un copilaş care făcuse o groapă în nisip şi cu un ciob căra apă din mare în gropiţa aceea. Văzându-l, l-am întrebat:

- Ce faci tu, copile, aici?

Copilul mi-a răspuns:

- Iată, am făcut aici o mică groapă şi mă chinuiesc ostenindu-mă să car toată apa din mare cu ciobul acesta, pentru a o băga în gropiţa aceasta!

Auzind acest răspuns al copilului, am plecat surâzând de naivitatea lui. Cât de naivi sunt copiii! Cum poate crede copilul acesta că va goli cu ciobul lui toată apa din mare în gropiţa aceea?! Apoi gândindu-mă din nou la lucrarea mea pe care vroiam să o fac, deodată s-a făcut lumină în mintea mea şi mi-am zis:

- Oare nu sunt şi eu asemenea acestui copil naiv?! Nu vreau şi mă chinuiesc şi eu cu slaba mea minte, ca să cuprind şi să fac şi pe alţii să cuprindă întreaga fiinţă a marei şi nemărginitei Dumnezeiri? Zadarnic e aceasta. Nu poate cel mic a cuprinde pe Cel infinit, mărginitul mititel, pe marele Dumnezeu, Cel nemărginit; ci trebuie să se supună şi să caute a înţelege voinţa Celui infinit, nemărginit, Atotputernic, Atotţiitor şi apoi să o aplice în viaţa sa”.

În străvechile vremuri, un împărat păgân văzându-se alergând cu grăbire către sfârşitul vieţii, la mormânt a poruncit sfetnicilor săi ca să adune înaintea lui pe toţi înţelepţii din împărăţia sa. Porunca a fost împlinită grabnic. Înţelepţii adunaţi din toate ţinuturile marii, strălucitei şi puternicei sale împărăţii, s-au prezentat înaintea bătrânului împărat. Împăratul văzându-i, le-a zis:

- Bărbaţi înţelepţi ai împărăţiei mele. V-am chemat să mă încredinţez dacă într-adevăr înţelepciunea minţii voastre corespunde cu numele şi faima voastră, răspândită în împărăţia mea. V-am adunat aici, să-mi arătaţi pe Dumnezeu.

Învăţaţii slujitori ai templelor păgâne: vrăjitori, cititori de stele etc., au început a se uita unul la altul întrebători şi neputând da nici un răspuns, stăteau înaintea împăratului ca nişte muţi. Împăratul văzându-i aşa uluiţi, le-a zis:

- Vă dau un termen de trei zile ca să-mi arătaţi pe Dumnezeu, despre care voi vorbiţi întotdeauna poporului meu. De nu-mi veţi putea arăta în aceste trei zile pe Dumnezeu, a patra zi, unde vă stau picioarele vă vor sta şi capetele.

Înţelepţii ruşinaţi şi îngroziţi de ameninţarea împăratului, ieşind din palatul împărătesc, s-au răspândit îngroziţi, întrebându-se şi sfătuindu-se între ei pe străzile capitalei. Unii dintr-înşii au ieşit la câmp. Un cioban tânăr, care-şi păştea oile pe câmpiile îmbrăcate cu iarbă verde, văzându-i trişti, sfătuindu-se, i-a întrebat:

- De ce sunteţi aşa de tulburaţi?

Înţelepţii i-au spus pricina întristării lor. Ciobanul le-a zis:

- Duceţi-mă pe mine la împăratul şi eu, cu înţelepciunea pe care mi-a dat-o mie Dumnezeu de sus, vă voi scoate pe voi din necazul şi primejdia aceasta.

Înţelepţii se simt încurajaţi şi încredinţaţi. Ei duc pe ciobănaş a treia zi înaintea împăratului, pentru a răspunde în locul lor. Împăratul, văzându-l şi auzind angajamentul ce şi-a luat, i-a zis ciobanului, hotărât:

- Băiete, bagă de seamă ce faci. Nu te juca cu capul, cu viaţa ta!

Ciobănaşul l-a încredinţat pe împărat că îi va arăta şi-l va convinge cum poate să vadă bine pe Dumnezeu.

În ziua hotărâtă, ciobanul l-a dus pe împărat în cea mai mare piaţă a capitalei imperiului său, în locul unde se adună mai multă lume. Acolo, ziua-n amiaza mare, fiind senin, i-a arătat împăratului soarele care strălucea şi vărsa valuri-valuri de lumină puternică în toate părţile.

- Împărate - i-a zis ciobanul - priveşte bine şi mult, drept în soare, ca să vezi puterea şi slava lui Dumnezeu, pe Care doreşti să ţi-L arăt.

Împăratul privind foarte puţin, drept în soare, care arunca valuri, valuri de lumină puternic strălucitoare şi de căldură înăbuşitoare, şi-a plecat capul spre pământ şi şi-a închis ochii ce lăcrimau, neputându-i ridica pentru a privi din nou în lumina soarelui strălucitor.

- Vezi, preaînălţate, împărate! - a zis ciobanul - soarele acesta cu puternica lui lumină strălucitoare, nu-i decât o mică şi neînsemnată rază a măririi lui Dumnezeu, un mic colţişor al dumnezeieştii Lui împărăţii! Cum crezi tu, că poţi privi pe Dumnezeu cu ochii tăi de lut, neputincioşi şi plini de lacrimi? Preaînălţate împărate, dacă vrei să vezi într-adevăr pe Dumnezeu, apoi caută-L cu ochii sufletului, iar nu cu ochii trupului.

Împăratul a rămas convins şi pe deplin mulţumit de cuvintele înţelepte ale ciobanului. Admirând împăratul înţelepciunea lui, i-a zis:

- Mă simt foarte mulţumit acum, când văd că în tine, un simplu cioban, se află mai multă înţelepciune decât în toate capetele înţelepţilor din imperiul meu. Acum să-mi răspunzi încă la două întrebări: „Cine a fost înainte de Dumnezeu şi ce face Dumnezeu?”. Dacă îmi vei răspunde şi la acestea te voi cinsti cu daruri împărăteşti. Ciobanul i-a răspuns:

- Împărate, vă rog să începeţi a număra. Împăratul a început a număra:

- Unu, doi, trei, patru, cinci...

- Stai, împărate, nu număra aşa. N-ai început bine a număra..., ci începe a număra cu numărul de dinaintea numărului unu. Împăratul a zis:
- Asta nu se poate. Înaintea numărului unu nu există nici un număr.

Ciobanul a răspuns atunci:
- Adevărat ai zis, împărate, că înaintea numărului unu nu mai este nici un alt număr. De aici cred că poţi înţelege, destul de clar, că înaintea lui Dumnezeu n-a fost şi nu este nimeni. El a fost mai înainte de a fi lumea, El este Făcătorul tuturor zidirilor şi lumilor văzute şi nevăzute; deci mintea noastră mărginită nu poate cuprinde niciodată nemărginita Lui Fiinţă".
- Bine - a răspuns împăratul - din cuvintele tale înţelepte m-am încredinţat că Dumnezeu este începutul şi sfârşitul, El este veşnic şi nemărginit. Dar să-mi răspunzi, ce face Dumnezeu acum. Ciobanul i-a răspuns:
- Împărate, Dumnezeu acum face scări de suit şi de coborât. Împăratul a zis:
- Ce fel de scări sunt acelea, de suit şi de coborât? Poţi să-mi arăţi şi mie cum sunt acelea?
- Da, împărate. Dar pentru ca să te pot face să vezi şi să înţelegi mai bine, acele scări cu rostul lor tainic, te rog dezbracă-te de hainele împărăteşti şi poftim îmbracă hainele mele de cioban.

Împăratul a primit şi îndată a îmbrăcat hainele ciobanului; iar ciobanul hainele împărăteşti. Ciobanul, cu o ţinută demnă şi maiestuoasă, înaintea privirilor curioase ale mulţimii de lume, a urcat pe trepte, sus pe tronul împărătesc. Aşezându-se şi stând pe tron, a zis cu glas tare în auzul tuturor:
- Împărate, deschide ochii şi mintea, şi vezi ce face Dumnezeu acum. El pogoară pe cei puternici de pe scaune şi ridică pe cei umiliţi. Ai înţeles?
- Da, am înţeles foarte bine şi din cuvintele tale înţelepte, dezlegarea nedumeririlor mele. Pentru aceasta iert pe toţi înţelepţii din împărăţia mea, care n-au fost

în stare să-mi răspundă la ceea ce i-am întrebat; iar tu să fii dascălul lor şi al doilea după mine şi urmaşul meu la tron, în împărăţia mea.

„Când veţi fi duşi înaintea soboarelor, dregătorilor şi împăraţilor, nu vă grijiţi cum şi ce veţi răspunde sau ce veţi zice. Căci Duhul Sfânt vă va învăţa pe voi întru acel ceas cele ce se cade a zice” (Luca 12, 11-12).

Cât timp trăim pe acest pământ, să căutăm pe Dumnezeu

Căutaţi pe Dumnezeu până ce se poate găsi”, zice Dumnezeiasca Scriptură (Isaia 58; Faptele Apostolilor 17, 27). Fiecare creştin care vrea să-şi mântuiască sufletul său din munca veşnică şi să se veselească cu îngerii şi Sfinţii în Împărăţia Cerurilor, trebuie să caute pe Dumnezeu.

El a făcut cu multă înţelepciune toate făpturile, ca oamenii privindu-le cu luare-aminte, să poată vedea cu ochii sufleteşti măreţia Lui. „Într-adevăr, însuşirile nevăzute ale lui Dumnezeu, atotputernicia Lui veşnică şi Dumnezeirea Lui, se văd lămurit de la facerea lumii, când te uiţi cu băgare de seamă la ele, în lucrurile făcute de El” (Romani 1, 19-20; Faptele Apostolilor 14, 17). Toate, toate zidirile făcute de Dumnezeu, de la firicelul de iarbă până la stejarul, pluta şi bradul ce-şi înalţă vârfurile falnic către cer; de la grăuntele de nisip, până la munţii cei mai uriaşi, ai căror frunţi spintecă norii, înălţându-se către cer; de la viermii ce se târăsc în praf şi muştele care abia se pot vedea cu ochiul liber şi până la elefant, leu şi vultur; soarele, luna şi stelele ce aleargă cu o uimitoare iuţime în văzduh; toate, toate, îndeamnă pe om, coroana tuturor creaturilor, să caute pe Ziditorul lor, pe Dumnezeu. „Dumnezeu a făcut lumea şi tot ce este în ea... El dă viaţă tuturor, El dă suflarea şi toate lucrurile. El a făcut ca toţi oamenii,

ieşiţi dintr-unul singur, să locuiască pe faţa pământului, le-a aşezat anumite vremi şi a pus anumite hotare vieţuirii şi locuinţei lor; pentru ca ei să caute pe Dumnezeu şi să se silească să-L găsească, bâjbâind, măcar că El nu este departe de fiecare din noi...” (Faptele Apostolilor 17, 24-27; 14, 27; Isaia 58, 8-14).

Cum putem căuta pe Dumnezeu? Ia să-şi închipuie cineva dintre creştinii noştri, că a pierdut pe unicul său fiu iubit! Oare ce n-ar face pentru aflarea lui?! Câtă lume n-ar întreba pentru el!? Câte publicaţii n-ar face pentru căutarea şi aflarea lui!? Câte ţinuturi, oraşe, sate, ţări şi mări n-ar cutreiera pentru aflarea lui? Oare n-ar cheltui bani, case şi averi pentru aflarea lui? Sau dacă copilul iubit al cuiva, ar fi bolnav de moarte, oare n-ar cheltui părinţii săi până şi toată averea pentru doctorii şi doctori, pentru salvarea lui de la moarte? Dacă s-ar întâmpla să-l afle ori să-l salveze de la moarte, aşa e că l-ar îmbrăţişa şi nu l-ar mai părăsi? Apoi cu cât mai mult trebuie să facem noi aceasta, când e vorba de a afla pe Dumnezeu? Câtă trudă pun oamenii aceia care caută să afle şi să scoată aurul din pământ? Multă, foarte multă. Astfel, cum căutăm copilul pierdut, bolnav greu, aurul din pământ şi alte lucruri trebuincioase vieţii pământeşti, tot aşa - ba încă şi mai mult - trebuie a căuta noi pe Dumnezeu, Care este Izvorul vieţii şi fericirii noastre. Pentru aflarea copilului, soţiei, aurului, averii şi a celor trebuincioase existenţei sale, omul întâmpină multe piedici, primejdii şi obstacole necunoscute minţii lui; iar a căuta şi a afla pe Dumnezeu, e cu mult mai uşor.

Soarele ce străluceşte cu putere multă pe cer, luminând şi încălzind pământul, e uşor oamenilor a-l afla şi a-l vedea. Nu-i mare greutate pentru aceasta, fără numai cei ce dorm să deschidă ochii pentru a-l vedea; iar cei ce se află în prăpăstii sau în fântâni adânci, să iasă afară la suprafaţa pământului pentru a-l vedea şi a se folosi de lumina şi de căldura lui. Tot astfel este şi a afla pe Dumnezeu. Pentru a-L găsi pe Dumnezeu, toţi cei care dorm trebuie a deschide ochii sufletului şi-L vor afla, cu ajutorul călăuzirii Dumnezeieştilor Scripturi, al ştiinţei teologice şi cu al predicilor rostite de Păstorii iscusiţi. Dacă unii sunt căzuţi în prăpăstiile ori în fântânile adânci ale patimilor şi

păcatelor grele, razele Dumnezeirii îi luminează, atrage, înviorează, împuterniceşte şi îi călăuzeşte a ieşi afară, spre a afla, apropia, uni şi bucura de binefacerile nemărginitei dragoste a lui Dumnezeu. Şi reuşesc, oricare se vor osteni cu chibzuială. Dumnezeu este în cer şi pe pământ şi în tot locul Stăpânirii Lui.

În câmpii, în ţarini, în grădini, păduri şi prin munţi, muncitorii rezemaţi de uneltele lor de lucru, îşi înalţă ochii lor spre cer, şi printr-o simplă mişcare, ca şi inimile lor, ei arată pe Dumnezeu copiilor lor. Săracii Îl cheamă pe Dumnezeu pentru a-i salva din lipsurile lor. Muribunzii luptându-se cu moartea, îl strigă pe El, Viaţa şi Învierea tuturor credincioşilor buni. Nelegiuiţii, de El se tem; iar binefăcătorii, îl laudă. Regii şi împăraţii pământului îşi depun coroanele şi sceptrele lor înaintea Lui; iar oştirile îl pun în fruntea lor. Biruinţa Lui îi aduce laudă; iar cei încovoiaţi, robiţi, înfrânţi şi zdrobiţi, în El caută ajutor. În orice timp, loc şi împrejurare, Dumnezeu este chemat de oameni şi de întreaga natură în ajutor. Şi pentru ce toate acestea?... Pentru că în El aveam viaţa, mişcarea şi fiinţa (Faptele Apostolilor 17, 28). Pentru că de la El şi prin El şi întru El sunt toate. A Lui fie mărirea în veci. Amin (Romani 11, 33-34).

Cei orbiți la ochii sufletului de boala necredinței, nu văd pe Dumnezeu

Cauţi pe ceasornicar în ceasornic? Nişte meseriaşi de la oraş s-au adunat odată la o serbare a lor. Ei vorbeau acolo, despre unele, despre altele şi despre Dumnezeu, Care a făcut toate şi poartă grijă de toate; între ei se afla şi un necredincios.

- Dacă este Dumnezeu - a zis hulitorul - atunci pentru ce nu L-a văzut şi nu-L vede nimeni? Răspundeţi-mi, care aţi văzut vreodată pe Dumnezeu, de tot spuneţi că este Dumnezeu, Care a făcut toate şi poartă grijă de toate!

La aceste cuvinte toţi au rămas indignaţi.

Între apărătorii credinţei era şi un ucenic de ceasornicar. Acesta n-a zis nimic când a auzit hula necredinciosului. El a luat un ceas, i-a deschis capacul de la maşinărie şi punându-şi ochelarii la ochi, a început să se uite cu încordare în el, ca şi cum ar fi căutat ceva înăuntrul lui.

Unul din meseriaşii care era de faţă, l-a întrebat:

- Dar ce cauţi tu în ceas? Ucenicul de ceasornicar a răspuns:
- Caut în acest ceas pe ceasornicarul care l-a făcut şi nu-l găsesc... aşa cum caută acesta în lumea aceasta pe Dumnezeu, Făcătorul lumii!

Necredinciosul înţelegând lecţia, s-a depărtat ruşinat şi n-a mai cutezat altă dată a tăgădui existenţa lui Dumnezeu; ci se silea şi el să-L cunoască din lucrurile Lui.

Dumnezeu se poate afla pretutindeni. Un iscusit preot misionar, vorbea odată mulţimii creştinilor care-l ascultau, despre râvna cu care fiecare creştin este dator a căuta şi a afla pe Dumnezeu. Între alte multe îndrumări scripturistice şi raţionale, a spus şi acestea:

- Eu l-am aflat pe Domnul în cartea aceasta, în Dumnezeiasca Scriptură. Dumnezeu locuieşte în această minunată şi străveche carte sfântă. „Cercetaţi Scripturile,

că vouă vi se pare a avea întru ele viaţa vecilor şi acelea sunt care mărturisesc de Mine” (Ioan 5, 39, 46; Luca 16, 29; Isaia 8, 20; 34, 16; 9, 1-7; de la capitolul 49 la 53).

Eu L-am aflat pe Domnul în Sfânta Biserică: „Cu adevărat Domnul este în locul acesta şi eu n-am ştiut! Cât de înfricoşat este locul acesta! Aici este Casa lui Dumnezeu, aici e poarta cerurilor” (Facerea 28, 16-17; comp. Numerii 23, 19-20; Isaia 6; Ieșirea 3, 1-10; 25, 8; 35, 4-35; de la capitolul 36 la 40; 3 Regi 8; 9, 1-3; 2 Paralipomena (a doua a Cronicilor) de la capitolul 3 la 7; Psalmi 83, 1-4; Agheu 2, 7-10; Luca 2, 49; Matei 21; 23, 16-21; Apocalipsa 21, capitolele 2 și 3; 7, 15; 15, 5-8; Psalmi 28, 9).

Eu simt astăzi că Dumnezeu locuieşte în inima mea. Eu m-am silit şi mă silesc întotdeauna, după slabele mele puteri, să fiu o casă a lui Dumnezeu. „Voi sunteţi Biserica lui Dumnezeu şi Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi” (1 Corinteni 3, 16; 6, 19; 2 Corinteni 6, 16; Efeseni 2, 21-22; Evrei 3, 6; 1 Petru 2, 1-5)

Pe Dumnezeu L-am aflat pretutindeni (Psalmi 139, 7-13; Ieremia 23, 23; Amos 9, 2-3; Matei 18, 20; 28, 20; Ioan 3, 13; 14, 17; 1 Corinteni 3, 16; Evrei 4, 13).

Pe lângă toate acestea, eu ştiu că Dumnezeu locuieşte în ceruri, unde îmi pregăteşte şi mie un loc de cerească moştenire, ca unde este El, şi eu să fiu şi să mă veselesc în veci, dimpreună cu îngerii şi Sfinţii Lui (Ioan 14, 1-14; 12, 26; 17, 24; 1 Tesaloniceni 4, 17; Matei 25, 34; 20, 23; Luca 22, 30; Romani 8, 17; 1 Petru 1, 4, 9; 3, 9; 1 Corinteni 2, 9; Evrei 11, 16; 12, 22-29; Apocalipsa 3, 21; 21, 7).

Împărăţia cerurilor se ia prin străduinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea, şi: Fericiţi sunt cei ce vor prânzi şi se vor veseli în Împărăţia lui Dumnezeu (Matei 11, 12; Luca 16, 16; 14, 15; Apocalipsa 19, 9; Isaia 33, 5; 52; 66; 3 Macabei 2).

Necesitatea rugăciunii

Precum aerul este absolut trebuincios pentru existenţa vieţii omeneşti aici pe pământ, tot aşa şi rugăciunea unită cu privegherea sau meditarea la dumnezeieştile învăţături, este absolut necesară pentru susţinerea vieţii duhovniceşti, prin care sufletul viază, creşte, se înalţă şi se aşează sus pe muntele sfinţeniei şi al virtuţilor creştineşti.

Rugăciunea este trebuincioasă tuturor oamenilor pentru mântuirea lor şi dobândirea fericirii vremelnice şi veşnice.

Astfel, creştinii trebuie să înveţe a se ruga lui Dumnezeu din copilăria lor. Aici e datoria părinţilor şi a naşilor. Vai şi amar de părinţii şi naşii aceia care cresc pe fiii şi finii lor numai trupeşte, ca orice dobitoc, iar de viaţa lor sufletească nu se îngrijesc. Pentru a trăi şi cu sufletul, noi trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu adeseori în Duh şi în adevăr şi să cugetăm la învăţăturile Lui, ziua şi noaptea. Aceasta o arată Sf. Prooroc David, zicând: „Fericit bărbatul care n-a umblat (nu şi-a pierdut vremea) în sfatul necredincioşilor şi în calea păcătoşilor n-a stătut şi pe scaunul pierzătorilor n-a şezut; ci în legea Domnului voia lui, şi în legea Lui va cugeta ziua şi noaptea. Acesta va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, care rodul său îl va da la vremea sa. Frunzele (cuvintele, sfaturile lui înţelepte) nu vor cădea şi toate, oricâte va face, vor spori” (Psalmi 1, 1-3).

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ne-a învăţat să ne rugăm, zicând: „Tatăl nostru” (Matei 6, 7-15; Luca 11, 1-4). În altă parte, El ne învaţă să ne rugăm stăruitor, zicând: „Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide. Căci oricine cere, ia; cel care caută, află; şi celui ce bate, i se va deschide. Care este omul acela dintre voi, căruia de-i va cere fiul său pâine, oare piatră îi va da lui? Sau de-i va cere peşte, oare şarpe îi va da lui? Sau de-i va cere ou, oare scorpie îi va da lui? Deci, dacă voi răi fiind, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru va da lucruri bune celor ce cer de la Dânsul” (Matei 7, 8-11).

Dumnezeu ascultă şi primeşte numai cererile care ne folosesc. Cererile rele sunt neascultate

Un om trecea odată printr-o pădure mare, cu copilul său. Copilul, temându-se, a cerut mâna tatălui său. Tatăl i-a dat-o, fiindcă îl iubea. Ajungând la o prăpastie mare şi fioroasă, copilul a rugat pe tatăl să-l ia în braţe, ca să nu cadă. Tatăl îi împlineşte cererea, fiindcă îşi iubea copilul.

Mergând aşa prin pădure înainte, copilul a văzut pe un dâmbuşor nişte boabe frumoase, roşii, de fragi, pe care le cere tatălui său. Tatăl se apleacă, le culege şi i le dă copilului său, fiindcă îl iubea.

Mai înainte, pe drum, copilul vede şi îşi întinde mânuţele ca să ia nişte mătrăgună veninoasă, pe care o cere tatălui său. Tatăl său însă nu i-o dă pe aceea, fiindcă îşi iubeşte copilul său. Tot aşa face şi Tatăl Ceresc cu noi. Cererile bune, folositoare de suflet, ni le împlineşte; iar cererile rele şi păgubitoare, nu ni le împlineşte.

„Noi ne asemănăm - zice Sf. Ambrozie - când ne rugăm, unui copil mic, care alergând prin grădină şi adunând flori amestecate cu buruieni, le duce acasă tatălui său. Mama sa îi iese înainte, îi ia buchetul, alege din el buruienile pe care le aruncă; iar florile le aşează cât se poate mai bine. Aşa frumos aranjat, buchetul e primit cu drag de tatăl copilului. Tot astfel face şi Domnul nostru Iisus Hristos cu unele rugăciuni pe care le adresăm Tatălui Ceresc în numele Lui. El aruncă cererile nefolositoare; iar cererile bune, făcute în Duh şi adevăr şi folositoare pentru noi, binele obştesc şi plăcute lui Dumnezeu, le face buchet şi le aşează pe Jertfelnicul Său înaintea scaunului Său de domnie” (Matei 7, 7; 20, 22; 21, 21-22; Marcu 11, 24; Luca 11, 9-10; 18, 1-8; Ioan 14, 13; 15, 7; 16, 23-24; Iacov 1, 5-6; 1 Ioan 3, 22; Apocalipsa 8, 3-4; 5, 3-14).

Foloasele rugăciunii

Sfântul Evanghelist Luca ne arată că Mântuitorul a învăţat pe ucenicii Săi şi mulţimea noroadelor care îl urmau, că trebuie să se roage întotdeauna, necurmat şi să nu se lase niciodată fără rugăciune, pentru ca să poată scăpa de multe ispite şi primejdii. În acest scop El le-a spus această pildă, zicând: „Într-o cetate era un judecător, care de Dumnezeu nu se temea şi de oameni nu se ruşina. Tot în aceeaşi cetate era şi o văduvă care venea des la el şi îi zicea:

- Izbăveşte-mă de pârâşul meu.

Multă vreme judecătorul acela n-a voit să-i facă dreptate. Dar mai pe urmă, plictisindu-se de cererea ei, şi-a zis:

- Deşi de Dumnezeu nu mă tem şi de oameni nu mă ruşinez; totuşi, pentru că văduva aceasta mă tot necăjeşte îi voi împlini cererea, ca să nu mai vină aici să mă mai supere. Apoi Domnul a adăugat:

- Auziţi ce grăieşte judecătorul nedrept? Dar Dumnezeu, oare nu va face dreptate aleşilor Săi, care strigă către El ziua şi noaptea, măcar că zăboveşte faţă de ei? Zic vouă, că va face lor dreptate şi izbăvire degrab (Luca 18, 1-8).

Prin această pildă, Mântuitorul ne arată că noi, care ne rugăm ziua şi noaptea lui Dumnezeu, ne folosim mult, deşi uneori ni se pare că zăboveşte.

Dacă noi citim cu atenţie Dumnezeiasca Scriptură, aflăm în foarte multe locuri că Dumnezeu ascultă rugăciunile celor ce i se roagă Lui cu credinţă. „Cel ce nădăjduieşte spre Domnul, va fi auzit... Striga-va către Mine şi-l voi auzi pe el, cu dânsul sunt în necaz... (Psalmi 90, 15; 29, 1-2). Cheamă-Mă pe Mine şi îţi voi răspunde... (Ieremia 33, 3). Cheamă-Mă pe Mine în ziua necazului tău şi Eu te voi salva şi tu Mă vei preaslăvi... (Psalmi 49, 16). Uitaţi-vă la neamurile cele din început şi vedeţi cine a nădăjduit spre Dânsul şi s-a ruşinat? Sau cine a petrecut în frica Lui şi a fost părăsit? Sau

cine l-a chemat pe El şi a fost trecut cu vederea. Îndurat şi milostiv este Domnul, El iartă păcatele şi mântuieşte în ziua necazului” (Înțelepciunea lui Solomon 2, 10-14).

Proorocul Isaia văzând dragostea cu care Dumnezeu aude degrabă şi împlineşte cererea celor ce I se roagă Lui în Duh şi în adevăr, zice: „Glasul strigării tale când l-am văzut, te-am ascultat. Şi înainte de a Mă chema pe Mine, Eu le voi răspunde, şi grăind ei încă, Eu îi voi fi ascultat” (Isaia 30, 19; 65, 24). Aceasta o arată cu inima plină de bucurie şi Proorocul David, zicând: „M-a auzit Domnul, luat-a aminte glasul rugăciunii mele. Bine este cuvântat Dumnezeu, care n-a depărtat rugăciunea mea şi mila Sa de la mine” (Psalmi 65, 18-19).

Mântuitorul a făgăduit că noi toţi, cei ce vom rămâne uniţi cu Dumnezeu Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, prin credinţă vie, nădejde nestrămutată şi dragoste înflăcărată, orice vom cere după voia Lui spre folosul nostru, vom lua. „De veţi rămâne întru Mine şi cuvintele Mele de vor rămâne întru voi, orice veţi vrea, veţi cere şi se va face vouă... Amin, amin, zic vouă, orice veţi cere de la Tatăl întru numele Meu, va da vouă...Cereţi şi veţi lua, ca bucuria voastră să fie deplină... Amin, amin zic vouă: Cel ce crede întru Mine, lucrurile pe care Eu le fac şi acela va face, şi mai mari decât acestea va face, căci Eu la Tatăl Meu merg. Orice veţi cere întru numele Meu, aceea voi face vouă, ca să se preaslăvească Tatăl întru Fiul. Orice veţi cere întru numele Meu, Eu voi face” (Ioan 15, 7; 16, 23-24; 14, 12-14). Având acestea şi alte multe făgăduinţe date de Însuşi Fiul lui Dumnezeu, să ne rugăm fierbinte în Duh şi adevăr înaintea Dumnezeului Celui viu şi ne vom folosi. Dacă adeseori noi avem încredere în oamenii cumsecade, ştiindu-i că se ţin de cuvânt, apoi cu mult mai mult se cade a ne ruga şi a cere cele de folos Atotputernicului şi mult-milostivului Dumnezeu, când ştim că El pe toate le poate, şi cuvântul Lui, făgăduinţa dată de El, este adevăr: Cu atât mai mult trebuie a avea această încredere în El, cu cât Dumnezeu este mai mare decât omul.

Pentru mântuirea noastră, pentru a cere ceea ce este bineplăcut Domnului şi pentru a rămâne strâns uniţi cu El, noi mai înainte de toate trebuie să cerem de la

Dumnezeu, oricând ne rugăm, înţelepciune de sus, care este curată, făcătoare de pace, blândă, îngăduitoare, plină de milă şi roade bune, neosânditoare şi nefăţarnică (Iacov 3, 17). La aceasta ne îndeamnă Sf Apostol Iacob, zicând: „De este cineva lipsit de înţelepciune, să ceară de la Dumnezeu, Care dă tuturor din destul şi nu înfruntează, şi i se va da lui” (Iacov 1, 5).

Dumnezeu este bun, îndelung răbdător şi mult milostiv. În iubirea Lui cea nemărginită, El împarte cu îmbelşugare, din darurile Sale cele bogate, celor ce cer de la Dânsul cele de folos. Dumnezeiasca Scriptură, şi în special Sf. Evanghelie, ne arată aceasta în mai multe locuri.

Adam, Abel, Sit, Enoh şi alţi drepţi s-au rugat lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr cu jertfe bune, curate, aduse cu credinţă, nădejde şi dragoste, şi Dumnezeu le-a primit rugăciunile, jertfele şi pe dânşii.

Noe s-a rugat lui Dumnezeu cu jertfe şi Dumnezeu i-a făgăduit că nu va mai pierde pământul cu apă (Facerea 8, 20-22).

Avraam s-a rugat lui Dumnezeu când era strâmtorat de Faraon împăratul Egiptului şi de Abimeleh împăratul Gherarei şi Dumnezeu i-a silit pe amândoi împăraţii a nu se atinge de el şi a nu-i face nici un rău, căci vor pieri (Facerea 12; 20). Altă dată Avraam s-a rugat lui Dumnezeu pentru Sodoma şi Gomora, pe care hotărâse să le piardă cu foc şi piatră pucioasă şi Dumnezeu i-a răspuns că dacă ar fi în cetate 50, 45, 40, 30, 20, ba chiar şi numai 10 oameni buni, tot n-ar pierde cetatea. Astfel, după rugăciunea lui Avraam au scăpat din pieirea Sodomei şi Gomorei numai Lot cu două fiice ale sale (Facerea 18, 16-33; 19); Lot a scăpat cu rugăciunea în Sigor (Facerea 19, 12-29).

Iacob, la sfârşitul vieţii sale rezemându-se pe toiagul său, s-a închinat lui Dumnezeu şi a blagoslovit pe fiii săi, ai lui Iosif şi cu acea blagoslovenie a rămas fiecare (Facerea 48; 49).

Moise, cu rugăciunea, a cerut de la Dumnezeu ajutor şi Dumnezeu l-a împuternicit a face multe semne şi minuni în pământul Egiptului, la Marea Roşie şi în

pustie, dezrobind pe poporul israelit, povăţuindu-l, judecându-l şi conducându-l spre pământul făgăduinţei (vezi pe larg în cărţile lui Moise: Ieşire, Levetic, Numeri şi Deuteronom).

Prin rugăciune, Ghedeon a fost împuternicit de Dumnezeu şi a bătut pe madianiţi care apăsau şi terorizau groaznic pe israeliţi (Judecători 6; 7).

Prin puterea credinţei şi rugăciunii, Samson a biruit pe vrăjmaşii neamului său, în mai multe rânduri (Judecători 14; 15; 16).

Prin rugăciunea tainică făcută în Duh şi în adevăr, Ana, cea stearpă şi umilită, a născut pe Samuil, pe care după făgăduinţă l-a dăruit lui Dumnezeu pentru totdeauna. Dumnezeu a mângâiat-o, după ce a dat pe unicul Său fiu Bisericii, dăruindu-i încă trei fii şi două fiice (1 Regi 1; 2, 1-21).

Prin rugăciune, Samuil a adunat poporul israelit, l-a silit a părăsi idolii din mijlocul lor şi Domnul a alungat cu tunete şi fulgere de la ei oştile filistenilor, care năvăliseră asupra lor ca să-i bată (1 Regi 7).

Prin rugăciune, marele împărat şi prooroc David a scăpat de păcat greu, de furia împăratului Saul şi a altor mulţi vrăjmaşi, care-l urmăreau ca să-l piardă (Psalmi 3; 7; 21; 33; 34; 50; 56; vezi pe larg 1 Regi capitolul 16 până la 31; 2 Regi de la capitolul 1 la 24; 3 Regi 1).

Prin rugăciune înţeleaptă şi educativă, Solomon a fost auzit de Dumnezeu, Care i-a dăruit înţelepciune mare şi a sfinţit Templul din Ierusalim, pentru închinarea tuturor neamurilor (3 Regi 8; 9, 1-9; 2 Paralipomena (Cronici) 5, 6, 7).

Prin rugăciune, Sf. Prooroc Ilie a închis cerul trei ani şi şase luni şi iarăşi tot cu rugăciunea a pogorât foc din cer, care a mistuit jertfa adusă Domnului, şi a adus ploaie pe pământ.

Prin rugăciune a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului, care-l găzduise, şi, din sărăcia sa, îngrijise de el cu cele necesare hranei trupeşti (3 Regi 17; 18).

Prin rugăciune s-a întărit el învăţând şi mustrând pe împăratul Ahab, pe împărăteasa Izabela, pe poporul idolatru şi pe împăratul Ohozia şi a pogorât foc din cer, cu care a mistuit doi căpitani obraznici, cu cetele lor de câte 50 de ostaşi, cu care veniseră pentru a-l prinde, spre a-l duce la împăratul Ozia ca să-l piardă; iar pe al treilea căpitan, credincios, cu 50 de oameni ai săi nu i-a pedepsit. Tot prin puterea rugăciunii pustniceşti şi a vieţuirii lui după plăcerea lui Dumnezeu, a fost răpit la cer, de un car ceresc cu cai de foc (3 Regi 19; 20; 21; 4 Regi 1; 2).

Împuternicit cu rugăciunea, Proorocul Miheea a proorocit adevărul înaintea împăraţilor Iosafat şi Ahab, înconjuraţi de suita şi mulţimea armatelor lor şi de vreo patru sute de prooroci mincinoşi; iar cei ce l-au asuprit pe el, hrănindu-l în închisoare cu pâinea şi apa întristării, au fost pedepsiţi de Dumnezeu cu o tristă soartă şi cu un groaznic sfârşit (3 Regi 22).

Prin rugăciune unită cu post şi pocăinţă, împăratul Ahab a atras asupră-şi milostivirea lui Dumnezeu şi a scăpat de nefericirea ce era prezisă asupra lui (3 Regi 21).

Prin rugăciune fierbinte, proorocul Elisei a dobândit darul proorociei, cojocul şi duhul îndoit al sfântului prooroc Ilie, a pedepsit copiii obraznici care-l batjocoreau, a înmulţit untdelemnul în vasele Sunamitencei, cu preţul căruia şi-a plătit datoriile şi şi-a întreţinut familia. Cu rugăciunea fierbinte i-a înviat copilul, a vindecat pe Neeman Sirianul de lepră, a deschis ochii slujitorului său, îngrozit de mulţimea oştilor asiriene, care a văzut mulţimea oştilor îngereşti înconjurând muntele cu cai şi care de foc împrejurul lor; a orbit oştile asirienilor şi le-a predat împăratului lui Israil în Samaria; a săturat de hrană poporul Samariei care ajunsese a mânca carne de om şi chiar după moartea sa a înviat un mort prin atingerea de corpul său (4 Regi 2; 4; 5; 6; 7; 13; 20; 21).

Prin rugăciune, împăratul Iezechia a scăpat de împăratul Senaherib şi oştile asirienilor, care năvăliseră asupra Ierusalimului ca să-l robească şi să-l piardă, din care îngerul trimis de Dumnezeu a ucis noaptea 185.000 de soldați inamici; iar Senaherib întors în ţara sa, a fost ucis cu sabia de doi fii ai săi. Tot cu rugăciunea fierbinte,

împăratul Iezechia a mai dobândit încă 15 ani de viaţă (2 Regi 18; 19; 20, 1-11; Isaia 36; 37; 38).

Manase, împăratul iudeilor, care a umplut Iudeea cu felurite nelegiuiri, fiind în robie, în necaz, în temniţă şi în primejdie de moarte; prin rugăciuni fierbinţi, a milostivit pe Dumnezeu, de i-a iertat păcatele, l-a liberat din temniţă, şi l-a adus înapoi în Ierusalim pe tronul împărăţiei lui, unde a făcut multe lucruri şi fapte bune (2 Paralipomena (Cronici) 32).

Prin rugăciune şi post, ninivitenii au oprit mânia dumnezeiască ce venea asupra lor din cer, pentru toate păcatele şi răutăţile ce făcuseră în viaţa lor cu vicleşuguri şi cu fapte rele. Îndată ce tot poporul dimpreună cu împăratul lor au făcut rugăciuni fierbinţi şi post umilit în sac şi cenuşă, toate răutăţile câte făcuseră în toată viaţa lor, s-au iertat şi au dobândit curăţie, dreptate, prieteşug, unire, purtare de grijă pentru cei săraci şi toate viciile lor şi le-au înlocuit cu virtuţi şi felurite fapte bune. Astfel au scăpat de pieire (Iona 3, 4). Precum o împărăteasă când intră în vreo cetate din împărăţia soţului ei, intră cu dânsa şi slava împărătească cu bogăţiile sale; tot astfel şi rugăciunea fierbinte, când intră în vreun suflet, toate faptele bune şi bogăţiile ei urmează după ea şi slava lui Dumnezeu se sălăşluieşte într-însul, alungând pustiul răutăţilor şi multor păcate din el. Rugăciunea este pentru suflet, ceea ce este temelia la casă, rădăcina la pom şi învăţătura sănătoasă la om.

Prin rugăciune, proorocii Iezechiel, Isaia, Ieremia şi alţii, au proorocit şi au arătat voia Domnului, unui popor greu, unor oameni plini de îndărătnicie, invidie, vicleşug şi răutate infernală, care erau faţă de ei: spini, mărăcini, ciulini, şerpi, vipere şi felurite reptile înveninate, fioroase şi sălbatice, purtătoare numai de chip omenesc (Iezechiel 2; 3). De la aceia, ei au pătimit multe, foarte multe întristări, necazuri, persecuţii, chinuri şi primejdii de moarte. Lumea însă a trecut cu răutăţile ei, dar aleşii Domnului au rămas cu Dânsul şi se veselesc înaintea Lui în veac.

Prin rugăciune, cei trei tineri aruncaţi în cuptorul Babilonului au biruit puterea focului, care a ars pe vrăjmaşii lor, iar ei, lăudând pe Dumnezeu, au ieşit nevătămaţi. Pentru tăria credinţei lor, Dumnezeu i-a slăvit în viaţa lor şi apoi în ceruri (Daniel 3, Cântarea celor trei tineri 1).

Proorocul Daniel, la porunca împărătească de a nu se ruga lui Dumnezeu timp de 30 de zile, a preferat mai bine să sufere, să moară, decât a nu se ruga în acel timp, ştiind că în timpul în care va părăsi rugăciunea, îl va părăsi şi ajutorul lui Dumnezeu, fără de care el nu poate face nimic bun. Aruncat în groapa leilor, cu rugăciunea a închis gura acelor fiare; iar îngerul Domnului a luat pe proorocul Avacum de creştetul capului, din ţara evreiască, dimpreună cu mâncarea pe care o ducea la câmp secerătorilor şi l-a dus în Babilon, în groapa leilor, unde a hrănit pe Daniel. A şaptea zi, Daniel a fost scos teafăr din groapă, iar pârâşii, care-l invidiau de moarte, au fost aruncaţi în locul lui Daniel, împreună cu femeile şi copiii lor, unde au pierit mâncaţi de lei (Daniel 6, Istoria omorârii balaurului şi a sfărâmării lui Bel).

Prin puterea rugăciunii, vitejii Macabei şi-au păstrat credinţa, au biruit pe vrăjmaşi şi au apărat Biserica şi neamul lor, adeseori, cu ajutor din cer (1 Macabei 12, 8-14; 2 Macabei 3; 5; 6; 7).

Prin rugăciuni fierbinţi, făcute în Duh şi în adevăr, Sfinţii, Drepţii şi Dumnezeieştii Părinţi Ioachim şi Ana cea stearpă, au dobândit la bătrâneţile lor fiică, pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria (Cazania la 8 septembrie, Viețile Sfinților 9 decembrie şi 8 septembrie).

Prin rugăciuni fierbinţi făcute în Duh şi în adevăr, preotul Zaharia şi soţia sa Elisabeta, care era stearpă, au dobândit pe cel mai mare om dintre cei născuţi din femei, pe Sf. Ioan Botezătorul (Luca 1, 1-25, 36, 57-80).

Prin rugăciune, omul împărătesc, a dobândit vindecarea fiului său (Ioan 4, 46-54).

Prin rugăciune, un lepros s-a curăţat şi tămăduit de lepră (Matei 8, 2-3; Marcu 1, 40-45; Luca 5, 12-16).

Tot prin rugăciune, s-au curăţit şi tămăduit şi alţi zece leproşi (Luca 17, 11-19).

Prin rugăciune, sutaşul a dobândit de la Mântuitorul tămăduirea slugii sale (Matei 8, 5-13; Luca 7, 1-10).

Prin rugăciune, Iair, mai marele sinagogii, a dobândit învierea fiicei sale, care murise; iar femeia bolnavă de curgerea sângelui de 12 ani - care-şi cheltuise averea sa cu doctori şi pe felurite doctorii, fără a se folosi, ba încă agravându-şi boala - a dobândit tămăduirea sa. Această femeie, drept recunoştinţă, a făcut o statuie Domnului, lângă care s-au făcut multe minuni. Statuia a dăinuit peste trei secole, până în timpul împăratului Iulian Apostatul (351-363 d.Hs) (Matei 9, 18-26; Marcu 5, 21-43; Luca 8, 40-56; Eusebiu, Episcopul Cesareii, Istoria Bisericii, cart. VII, cap. 18 o.c. pag. 225).

Prin rugăciune, doi orbi au dobândit vederea.

Prin rugăciune stăruitoare, femeia cananeancă a dobândit de la Mântuitorul tămăduirea fiicei sale şi izbăvirea de duhul cel rău care o muncea (Matei 15, 21-28; Marcu 7, 26-30).

Prin rugăciunea unor credincioşi, Mântuitorul a tămăduit un orb dându-i vedere (Marcu 8, 22-26).

Prin rugăciunea unui tată îndurerat, fiul său lunatic a fost izbăvit de duhul cel rău de către Mântuitorul, care l-a dat sănătos tatălui său (Matei 17, 14-21; Marcu 9, 14-29; Luca 9, 37-43).

Prin rugăciune stăruitoare, orbul din Ierihon a dobândit de la Mântuitorul vederea (Luca 18, 36-43).

Prin rugăciune, alţi trei orbi au dobândit de la Mântuitorul vederea ochilor (Matei 20, 29-34; Marcu 10, 46-48).

Prin rugăciune, sutaşul roman, Corneliu, a fost auzit şi primit de Dumnezeu în adunarea creştinilor apostolici (Faptele Apostolilor 10; 11, 1-15).

Prin rugăciune, prigonitorul creştinilor, Saul, a fost ales de Dumnezeu vas al Său şi transformat într-unul din cei mai buni şi zeloşi apostoli, răspânditor al luminii şi convertitor iscusit al păgânilor la Creştinism (Faptele Apostolilor 9, 13-28 vezi şi cele 14 epistole ale acestui râvnitor apostol).

Prin rugăciunea adunării creştinilor apostolici, Sf Apostol Petru a fost salvat cu minune din temniţă, prin îngerul trimis de Dumnezeu (Faptele Apostolilor 12).

Prin rugăciunea făcută de Sfinții Apostoli Pavel şi Sila la miezul nopţii în temniţă, cu picioarele în butuci, aceştia au fost salvaţi prin minune dumnezeiască (Faptele Apostolilor 16, 19-34).

Prin rugăciune, mulţi credincioşi, din Vechiul şi Noul Testament până în zilele noastre, s-au folosit mult, foarte mult, şi sufleteşte şi trupeşte.

Mulţi creştini se plâng că Dumnezeu i-a părăsit, şi nu le-a dat cele ce au cerut şi aşteptat ei... Aceasta este şoapta diavolului, care întotdeauna caută a împinge lumea în prăpastia deznădejdii. Dumnezeu nu părăseşte pe nimeni, însă oamenii din nefericire, pironindu-şi minţile lor la deşertăciunile veacului acestuia înşelător, uită, părăsesc pe Dumnezeu, sau nu se roagă aşa cum trebuie, aşa precum ne învaţă Mântuitorul, zicând: „Rugaţi-vă şi privegheaţi neîncetat, ca să nu cădeţi în ispită” (Luca 21, 36; 11, 1-13; 18, 1-8; 22, 40, 46; Matei 24, 42; 25, 13; 26, 41). „Până acum n-aţi cerut nimic întru numele Meu. Cereţi şi veţi lua, ca bucuria voastră să fie deplină” (Ioan 16, 24).

Văzând, după cum am arătat în câteva locuri scripturistice de mai sus, şi cunoscând că rugăciunile au o mare valoare, putere şi trecere înaintea Atotputernicului Dumnezeu, ştiind că prin ajutorul lor noi dobândim toate cele de folos, în toate împrejurările, trebuinţele, strâmtorările şi primejdiile vieţii, să ne rugăm lui Dumnezeu fierbinte, zicând cu psalmistul: „Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte. Doamne, ca

să-mi ajuţi mie grăbeşte. Doamne, Dumnezeul meu, fii cu mine. Doamne, fie voia Ta" (Psalmi 69, 1).

De ne vom ruga înţelept, ne vom convinge că adevărată este făgăduinţa dată de Mântuitorul că: „Tot cel ce cere, va lua".

Cheamă-L pe Dumnezeu în ajutorul tău, în orice vreme și în orice loc

1. Fiul Meu! Eu sunt Domnul care te întăreşte în ziua necazului. Vino la Mine când eşti necăjit! Din pricină că te rogi prea rar, mângâierile cereşti se depărtează de la tine. Înainte de a cere cu stăruinţă ajutorul Meu, umbli să găseşti uşurare şi mângâiere în altă parte. Dar toate acestea nu-ţi sunt de nici un folos şi, în cele din urmă, trebuie să mărturiseşti că numai Eu pot să mântuiesc pe cei ce nădăjduiesc în Mine, şi că, în afară de Mine, nicăieri nu se poate găsi sprijin puternic, sfat bun sau tămăduire desăvârşită. Îndată ce furtuna a trecut însă, înviorează-te cu lumina îndurărilor Mele, căci Eu sunt lângă tine, zice Domnul, şi-ţi dau înapoi tot ce ai pierdut, ba încă şi mai mult.

2. E ceva cu neputinţă la Mine? Mă asemăn Eu, oare, cu cei care făgăduiesc şi nu împlinesc?! Unde este credinţa Ta? Fii hotărât şi neclintit! Nu te lăsa, fii curajos, căci îţi voi trimite mângâiere cât de curând. Aşteaptă-Mă, aşteaptă-Mă, căci voi veni şi te voi mântui. Ceea ce te tulbură este o ispită, iar ceea ce te înspăimântă, o frică zadarnică. Ce folos să te îngrijeşti de ceea ce va fi de-acum înainte, de ceea ce nu poţi cunoaşte? Tot mai amar te amăgeşti. Ajunge zilei răutatea ei! Ce poate fi mai nesocotit şi mai zadarnic decât să te bucuri sau să te întristezi de lucrurile viitoare, care poate că nu se vor întâmpla niciodată?

3. Negreşit că omul, din firea lui, este jocul închipuirilor minţii sale; dar când te laşi dus cu uşurinţă de amăgirile vrăjmaşului, înseamnă că eşti slab la suflet. Lui nu-i pasă dacă ne amăgeşte cu fapta sau cu gândul, dacă ne fură sufletul cu bucuria bunătăţilor văzute, sau cu frica de relele ce vor veni. Inima ta să nu se tulbure şi să nu se înfricoşeze! Crede în Mine şi ai nădejde în mila Mea! Când socoteşti că adeseori eşti departe de Mine, atunci sunt foarte aproape de tine. Când crezi că ai pierdut totul, atunci ai prilejul să dobândeşti mai mult. Nu poţi zice că ai pierdut tot, când nu ţi s-au împlinit dorinţele! Nu judeca lucrurile prea în grabă, nu te întrista de orice întâmplare, oricât de grea ar fi şi nu te tângui, ca şi când ai fi pierdut orice nădejde de scăpare.

4. Nu te gândi că te-am părăsit cu totul, când te las fără ajutor câtăva vreme, sau când te lipsesc de mângâierile Mele; numai aşa vei ajunge în împărăţia cerurilor. De bună seamă că e mult mai bine pentru tine şi pentru toţi slujitorii Mei să treceţi prin suferinţe şi necazuri, decât să vă meargă toate după pofta voastră. Cunosc adâncul inimii tale şi ştiu, deci, că e folositor pentru mântuirea ta să fii uneori strâmtorat, ca nu cumva râvna ta să slăbească şi căpătând o putere nebună în tine, să te crezi mai bun decât eşti. Ceea ce ţi-am dat, pot să-ţi iau înapoi şi iarăşi să-ţi dau cât voiesc.

5. Ceea ce-ţi dau, este al Meu; ceea ce-ţi iau, nu este al tău, căci de la Mine se pogoară tot binele şi tot Darul desăvârşit. Când îţi trimit vreun necaz sau vreo amărăciune, nu cârti şi nu te întrista, căci într-o clipă îţi iau povara şi-ţi schimb întristarea în bucurie. Orice aş face cu tine, Eu rămân tot drept şi vrednic de laudă.

6. Dacă judeci după dreptate şi cu înţelepciune, niciodată n-ar trebui să te întristezi aşa de mult la vreme de necaz, ci să te bucuri şi să-Mi aduci mulţumiri. Dimpotrivă, singura ta bucurie trebuie să fie când adeseori te necăjesc: „Precum M-a

iubit pe Mine Tatăl, aşa vă iubesc şi Eu pe voi”, astfel am zis către ucenicii Mei, când i-am trimis, nu ca să guste dulceţile lumii, ci ca să rabde ocări, nu ca să se ospăteze, ci să muncescă, nu pentru ca să se odihnească, ci pentru ca să aducă roade în răbdare.

Cum să ne rugăm lui Dumnezeu?

Pentru dobândirea cererilor folositoare de suflet, tot creştinul trebuie să se roage cu evlavie, cu fierbinţeală, fără gânduri străine ori păcătoase, cu smerenie recunoscându-şi slăbiciunile şi căderile în păcate, ca vameşul care, bătându-şi pieptul, se ruga, zicând: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului” (Luca 18, 13), sau ca David: „Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta”, fiindcă într-adevăr „inima înfrântă şi smerită, Dumnezeu nu o va urgisi” (Psalmi 50, 1-18). Rugăciunea să fie însoţită de încredere, nădăjduind temeinic în făgăduinţa Mântuitorului, care zice: „Amin, amin grăiesc vouă, de veţi cere ceva de la Tatăl în numele Meu, va da vouă” (Ioan 16, 23). Rugăciunea trebuie să fie făcută cu supunere şi lăsare în voia lui Dumnezeu. Aşa ne-a învăţat Mântuitorul, zicând: „Facă-se voia Ta” (Matei 6, 10). Aşa ne-a dat El exemplu când S-a rugat Tatălui Ceresc, în ajunul Patimilor Sale, zicând: „Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine acest pahar; însă nu precum voiesc Eu, ci precum voieşti Tu” (Matei 26, 39; Luca 22, 42).

Rugăciunea e bine să se facă totdeauna cu statornicie şi încredere, aşteptând de la bunătatea lui Dumnezeu timpul şi ceasul când să ne asculte şi primească cererea.

Toamna, când îţi trebuie poame coapte: prune, mere, pere, etc., te duci în grădină şi scuturi pomul. Dacă pomul nu lasă să cadă poamele, la prima scutură tură, îl scuturi mai tare a doua, a treia, a patra, a cincea oară, până când cedează şi cad poamele.

Aşa e şi cu rugăciunea. Când te-ai rugat o dată şi n-ai dobândit ceea ce ai cerut, cere a doua, a treia, a patra, a cinceaa oară, până vei primi roadele darurilor cereşti, ce îţi sunt de folos ţie şi binelui obştesc. Aşa s-a rugat Biserica pentru Sfântul Ap. Petru şi Dumnezeu a trimis pe îngerul Său şi l-a scos din temniţă (Faptele Apostolilor 12). Păstorii trebuie să se roage pentru turma cuvântătoare încredinţată lor, aşa cum S-a rugat Mântuitorul, zicând: „Părinte Sfinte! Păzeşte-i pe aceştia întru numele Tău, pe care i-ai dat Mie, ca să fie una, precum şi Noi" (Ioan 17, 11). Tot astfel a făcut şi Sf Apostol Pavel: „Neîncetat fac pomenire pentru voi, întru rugăciunile mele" (Romani 1, 9-10; Filipeni 1, 3-4; Efeseni 1, 16-23), scria el creştinilor din Roma, Filipi şi Efes; iar creştinilor din Tesalonic le scria astfel: „Mulţumim lui Dumnezeu pentru voi toţi, pomenire pentru voi făcând în rugăciunile noastre" (1 Tesaloniceni 1, 2). După ce le-a scris că se roagă pentru ei neîncetat (1 Tesaloniceni 2, 13), apoi le-a scris: „Neîncetat vă rugaţi" (1 Tesaloniceni 5, 17). Această învăţătura el le-a dat-o după porunca Mântuitorului care „le zicea în pildă, că se cade ei în toată vremea a se ruga şi a nu se lenevi" (Luca 18, 1-8). În altă parte el zice iarăşi: „Prin toată rugăciunea şi cererea, rugându-vă în toată vremea întru Duhul, şi la însăşi aceasta priveghind, cu toată răbdarea şi rugăciunea întru toţi sfinţii. Şi pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt întru deschiderea gurii mele, cu îndrăzneală a grăi taina Evangheliei. Pentru care fac solie în legături, ca întru dânsa cu îndrăzneală să grăiesc, precum se cuvine a grăi" (Efeseni 6, 18-20; Coloseni 4, 3-4).

Astfel, după datoria creştinească, după ce ne-am rugat pentru noi, să ne rugăm şi unii pentru alţii, precum ne sfătuieşte Sf Apostol Iacob: „Rugaţi-vă unii pentru alţii, ca să vă vindecaţi, căci mult poate rugăciunea dreptului care se face" (Iacov 5, 16). În rugăciunile noastre să ne rugăm pentru vii şi adormiţi, pentru prieteni şi pentru vrăjmaşi, şi pentru toţi cei ce au dreptul la ea: părinţi, fraţi, binefăcători, conducători bisericeşti şi lumeşti, pentru cei ce ne-au ajutat în multe chipuri şi pentru toţi cei ce ne-au poruncit nouă să ne rugăm pentru dânşii.

Prin rugăciune, se împacă oamenii din două comune învrăjbite. Două comune - din cauza legii de expropiere - ajunseseră în duşmănie fără seamăn. Nu se puteau împăca locuitorii nici uneia, nici alteia, nici cu vorbe şi nici cu ameninţări, să mai cedeze din pretenţiile lor. Astfel, chestiunea rămase mai mulţi ani nerezolvată, iar locuitorii comunelor se urau de moarte. Procesul ajunsese iarăşi la dezbatere. Când delegaţii ambelor comune se adunaseră pentru a discuta chestiunea, un ţăran bătrân, care asemenea nu se lăsa, a zis:

- Fraţilor, stăm în faţa unui lucru foarte însemnat. Strămoşii noştri începeau cu Dumnezeu toate lucrurile mari. Aşa trebuie să facem şi noi. Lăsaţi pălăriile jos şi să zicem: „Tatăl nostru...”!

El a început tare şi răspicat să zică rugăciunea şi când a ajuns la: „Și ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri”, și-a ridicat vocea şi mai mult şi privindu-i pe cei ce se rugau împreună cu el. În clipa aceea, au amuţit cu toţii şi nu voiau să mai continue; în sfârşit, au zis:

- El are dreptate, pace, pace să fie între noi!

Și-au dat mâna frăţeşte, au ajuns repede la învoială şi s-au mai rugat încă o dată, zicând Tatăl nostru, de la început până la sfârşit (Ep. Gr. Comşa 1000 pilde, pag. 348-349).

Rugăciunile moarte nu folosesc, ci păgubesc

Adeseori obişnuinţa rea, lenevirile, ori grijile deşertăciunilor veacului acestuia, care ne învăluiesc zilnic, înclinarea sau căderea în multe patimi şi păcate, ucid puterea multor creştini de a se ruga lui Dumnezeu cu putere, aşa cum ar trebui, în Duh şi în adevăr. Bălăriile acestea înăbuşesc sămânţa cea bună a credinţei, încât mulţi din creştini adeseori fac rugăciuni numai de formă, rugăciuni moarte, care nu se pot urca la Dumnezeu. Precum femeile însărcinate, bolnave de unele boli grele, sau care primesc unele lovituri în pântece, sau cele care beau multe buruieni şi doctorii provocatoare de avorturi, dau naştere la copii morţi, de care nu se pot bucura niciodată, însă se vor tângui; tot aşa şi creştinii care fac rugăciuni numai de formă, (ca şi copilul avortat cu chip omenesc), rugăciuni moarte, nu se pot folosi, nici bucura de ele, însă se vor mâhni, fiindcă nu se pot urca la cer. Ele rămân jos, împleticindu-se în jurul celor ce le fac, ca şi copilul avortat lângă mama sa, care îl bagă în pământ, ca fumul jertfei lui Cain, care se înfăşură ca un blestem în jurul lui. Creştinul care se roagă numai de formă e asemenea unei femei care coase de zor, cu acul fără aţă. Coase, coase înainte, dar fără nici un folos. Pierde vremea în zadar. Aşa păţesc şi oamenii lui Dumnezeu, care se roagă numai de formă, de obicei, numai cu buzele; iar nu şi cu mintea. Acul rugăciunilor aleargă înainte pe treptele zilelor vieţii lor, dar zadarnic, fiindcă lipseşte aţa atenţiei, a cugetării sănătoase, a adunării sau a urmăririi rugăciunilor cu mintea. Lipseşte Duhul Rugăciunii. Lipseşte cusătura, adică viaţa rugăciunii, lipseşte apropierea şi unirea cu Dumnezeu. Astfel, adeseori observăm cu adâncă durere, că rugăciunile celor mai mulţi din noi creştinii, sunt ca un ac ce coase fără aţă, care aleargă înainte în zadar, ca o cusătură de formă, nefolositoare, făcută în gol.

Precum un foc zugrăvit e numai chipul mort al focului, fiindcă nu luminează, nici nu încălzeşte; tot astfel şi rugăciunea făcută numai de formă, din gură, e o rugăciune fără viaţă, moartă. Aceasta nu-i rugăciune vie, folositoare, ci numai forma, sau chipul

mort al rugăciunii. Focul zugrăvit n-are lumină, şi nici căldură; omul mort n-are viaţă, şi rugăciunea rece, moartă, lipsită de viaţă, putere, evlavie, jertfire, închinare în Duh şi adevăr, e lipsită de binecuvântare. Rugăciunile reci, făcute numai de formă, numai cu buzele, mor, îngheaţă mai înainte de a se înălţa de pe pământ la cer. Rugăciunea rece, e ca o cheie mâncată de rugină, când vrei să descui uşa, se rupe, uşa stă încuiată; şi tu rămâi afară, în întuneric (Matei 8, 5-13). Rugăciunea de formă e ca o coasă ruginită, nebătută, neascuţită, în mâna cosaşului, ca o pasăre bolnavă cu aripile pierdute. Pasărea care şi-a pierdut aripile, şi-a pierdut viaţa. Ea este întotdeauna în primejdie de a fi prinsă şi omorâtă de oameni, de animale şi de felurite târâtoare. Păsările care nu pot zbura, adeseori sunt prinse de şerpi, îngrozite, ucise şi mâncate. Vai! Ce nefericire şi grozăvie este atunci pentru sărmana pasăre! Aşa păţesc şi creştinii care şi-au pierdut aripile rugăciunii adevărate. Ei şi-au pierdut puterea. Şi-au pierdut viaţa, sufletul. Şarpele cel vechi, diavolul, satana, îi prinde, îi omoară sufleteşte şi îi înghite cu înlesnire (Apocalipsa 12). Creştinul care nu se roagă, sufleteşte e asemenea unui om mort.

Să ne închipuim că noi toţi, care citim şi auzim acestea, avem în mijlocul nostru îmbrăcat împărăteşte, înconjurat de cele mai moderne şi alese armamente, corpul neînsufleţit al celui mai viteaz împărat. Corpul acesta, care ucidea şi lăsa viu pe care voia, la al cărui gest poruncitor tremura o împărăţie întreagă, acum nu-şi poate ajuta nici sieşi cu nimic. Acela de care tremurau vrăjmaşii, acum este bâzâit de muşte, fără a se mai putea apăra. Corpul acesta, de n-ar fi apărat de alţii, l-ai vedea cum îl rod şoarecii.

Astfel, precum corpul fără de suflet nu se poate apăra, nu-şi poate ajuta nici sieşi, nu este bun de nimic, fără numai a se băga în groapă şi a se acoperi cu pământ; tot astfel, nici rugăciunile de formă goală, moarte, nu sunt de vreun folos, nu-s bune de nimic.

În lumea păsărilor vedem trei feluri de zburătoare: struţul, găina şi vulturul. Acestea au o mare deosebire în zborul lor. Struţul are aripi, dar nu zboară cu ele niciodată; ci el le foloseşte numai pentru a-şi iuţi uneori mersul. Găina zboară şi ea, însă

zboruri mici, scurte. Ea zboară peste garduri. Vulturul însă are un zbor cu totul deosebit de zborurile struţului şi găinii. Lui îi place veşnic a se înălţa cu aripile sale în aer sus, sus către soare, şi a pluti în înălţime. Îi place a se urca şi a pluti în înălţimile cerului, sus, sus, pe deasupra munţilor înalţi.

În lumea creştinătăţii care se roagă lui Dumnezeu, vedem şi noi trei feluri de închinători. Cea mai mare parte a acestora, sunt în chipul struţului. Ei nu se folosesc de aripile rugăciunii niciodată. Au aripile acestea, dar le întrebuinţează numai ca să-şi iuţească mersul pe pământ, la cele pământeşti, în deşertăciunile veacului acestuia, dar nu zboară niciodată cu ele spre cer. Nu se ostenesc ca să se desprindă de pământ prin zborul rugăciunii către cer. Aceştia dimineaţa şi seara spun câte un Tatăl nostru, aşa repede, repede, la galop, şi-şi aruncă pe faţă câteva cruci, crezând că şi-au făcut datoria. Aceştia când merg tot aşa, de obicei, la biserică, stau acolo numai cu trupul; iar mintea lor hoinăreşte pe meleagurile deşertăciunilor lumeşti. Slujbele Dumnezeieşti, cuvintele folositoare din cântările duhovniceşti, laudele, citirile rugăciunilor, psalmilor, paremiilor, apostolului, Evangheliilor şi predicilor, nu pătrund în fiinţa lor împietrită, cum nu poate pătrunde apa ploilor în pietrele tari.

Faţă de Duhul grăitor, de sfinţenia şi minunatele lucrări dumnezeieşti, aceştia, sărmanii, rămân reci, drept ca piatra de la uşa bisericii pe care o calcă cu picioarele. Aceşti închinători, care nu folosesc aripile rugăciunii, lâncezesc, mor, pier.

O altă parte de închinători, sunt în chipul găinii. Ei folosesc aripile rugăciunii pentru zboruri scurte, tot apropiate de pământ şi de cele pământeşti. În rugăciunile lor ei văd şi cer tot deşertăciuni lumeşti. Ei nu se pot desprinde de pământ, pentru a se înălţa sus, sus la Soarele dreptăţii, la Ziditorul tuturor. Ei se roagă numai de obicei, de formă, fără a ieşi din lumea şi din deşertăciunile ei, fără a se înălţa la cer, la Dumnezeu. Ei cer noroc, bani, avere, plăceri deşarte, etc.

A treia parte de închinători, cei mai puţini, sunt în chipul vulturului. Aceştia se roagă lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr. Aceştia se roagă cu putere. Aceştia,

desfăcându-şi aripile lor, se desprind cu totul de pământ, de deşertăciunile lumeşti, şi se înalţă sus, sus în slăvile cereşti, până înaintea scaunului Dumnezeirii. Acestora le place zborul înălţător al rugăciunilor puternice, făcute în Duh şi în adevăr. Ei adeseori deschizându-şi aripile rugăciunii, ies din deşertăciunile veacului acestuia, se înalţă deasupra tuturor ticăloşiilor lumeşti, şi se suie, înălţându-se pe scara cerească a virtuţilor creştineşti, sus, sus, în slăvile cereşti, unde lumea cu deşertăciunile şi cursele ei nu-i mai poate ajunge, nici stânjeni.

Să ne socotim bine fiecare din noi, ce fel de zbor avem în rugăciunile noastre? Al vulturului, al găinii, ori al struţului? Înţelepciunea bătrânilor ne sfătuieşte să ne rugăm bine în toată vremea şi locul, zicând: „Roagă-te lui Dumnezeu şi munceşte tot mereu. Rugăciunea rău făcută, niciodată nu ajută”.

Rugăciuni sugrumate, moarte

Un păgân din inima Africii primise Botezul şi ardea de dorul de a vedea Europa, leagănul şi patria creştinătăţii.

În sfârşit, dorinţa i s-a împlinit. Într-o duminică dimineaţa, a sosit într-un oraş din Franţa. Însoţitorul l-a dus la o biserică. Fostul păgân a rămas foarte mişcat. Biserica plină de oameni evlavioşi, i se părea un adevărat rai. Ieşind din biserică, a scris în carneţelul său: oamenii de aici sunt adevăraţi îngeri din cer, aşa i-am văzut azi la biserică.

După-amiază, străinul a dorit să vadă oraşul şi a dat printr-o stradă mai lăturalnică. Dar aici ce să-ţi vadă ochii? Petreceri, chefuri, beţii, strigăte şi urlete în toate părţile.

- Cine sunt oamenii aceştia? - întrebă străinul.

- Sunt creştinii pe care i-ai văzut azi-dimineaţă la biserică.
- De necrezut - strigă străinul – şi, luându-şi carneţelul, a scris în el: îngerii pe care i-am văzut înainte de amiază la biserică, după-amiază erau draci fioroşi.

Oamenii de pe aici au două feţe: dimineaţa la biserica au o faţă de sfinţi cuvioşi, iar după-amiază o alta, de draci fioroşi... şi îngrozit de cele ce văzuse, fostul păgân a luat trenul şi nu s-a mai oprit până în inima Africii (Preot I. Trifa 500, Istoria rel. pag. 95)

Rugăciune pentru interese deşarte

Un om cu frica lui Dumnezeu a întâlnit odată în călătoria sa un ţăran, cu care a intrat în vorbă. Pentru a fi folositor tovarăşului său de călătorie, el a adus în curând discuţia la chestiuni religioase. Între altele, a întrebat pe ţaran dacă iubeşte pe Dumnezeu.

„Desigur că Îl iubesc”, a fost răspunsul.

„Te rogi tu la El fără a fi distras de bunăvoie în rugăciune?”.

„O, niciodată nu sunt distras, răspunse ţăranul”.

Străinul a observat că tovarăşul său de drum nu ştie ce va să zică a fi distras în rugăciune, şi a vrut să-i dea lecţie.

- Prietene, îi zise el, să facem o învoială: Dacă tu eşti în stare să zici „Tatăl nostru” fără a fi distras, îţi dăruiesc ţie calul pe care-l călăresc. Ţăranul plin de speranţă, a început „Tatăl nostru”. Dar când a fost pe la jumătatea rugăciunii, s-a întrerupt, întrebând pe străin:

- Îmi dăruieşti şi şeaua.

- Nici şeaua, nici calul, a răspuns omul, căci în loc să te rogi cu atenţie, te-ai gândit la cal (Ep. Gr. Comşa, 1000 pilde, pag. 345-346).

Puterea rugăciunii făcută în Duh şi adevăr. O întâmplare din istorie.

La anul 1812, Napoleon cel Mare a năvălit în Rusia cu peste jumătate de milion de soldaţi. O spaimă mare a cuprins poporul rus. Atunci s-a ridicat la Moscova un vestit preot credincios, a adunat popor mult şi a făcut o rugăciune în care, printre altele, zicea:

- Doamne, Dumnezeul oştirilor, Tu, Cel ce ai scufundat pe Faraon şi l-ai umilit pe Nabucodonosor, priveşte Tu, Doamne, spre trufia acestui om care se numeşte Napoleon, biruinţa vine de la Tine, Doamne, de la braţul Tău Cel înalt, noi ne punem sub scutul aripilor Tale, ocroteşte-ne, Doamne, şi ne apără...

Un sol s-a prezentat în faţa lui Napoleon raportându-i că la Moscova se fac rugăciuni contra lui.

- Oare cu rugăciunile mă voi bate eu? – a răspuns Napoleon cu îngâmfare - între mine şi Rusia nu rugăciunile vor decide, ci baionetele... voi năvăli în Moscova cu cele 500 de mii de baionete şi voi face de ruşine rugăciunile.

Dar pe urmă ce s-a întâmplat? Războiul a ieşit prost. Pe Napoleon l-a prins în Rusia o iarnă cumplită. A trebuit să se retragă cu un dezastru cumplit. Din 500 de mii de oameni, a ajuns în Franţa numai cu 50 de mii. Ceilalţi au rămas prin pustiurile viscolite ale Rusiei. Rugăciunea a biruit trufia. Şi o va birui totdeauna (Pr. I. Trifa, 500 Ist. relig. pag. 195-196).

Prin rugăciune adevărată, noi stăm de vorbă cu Dumnezeu

Rugăciunea e un mare har dat omului de Dumnezeu. Prin rugăciunea făcută în Duh şi în adevăr, noi stăm de vorbă cu Dumnezeu. Cinstea aceasta, care s-a dat în dar nouă oamenilor, covârşeşte marea cuviinţă a îngerilor. Aceasta se vede din slujba ce au făcut-o şi o fac ei, aducând rugăciunile şi laudele proorocilor, apostolilor şi ale tuturor aleşilor şi credincioşilor creştini, înaintea lui Dumnezeu cu multă frică (Apocalipsa 8, 3-4). Ei, avându-şi feţele şi picioarele acoperite cu aripile, cu multă smerenie zboară în jurul scaunului Dumnezeirii. Prin sfiala aceasta, ei ne arată şi ne învaţă pe noi, ca în timpul rugăciunilor să lepădăm de la noi toată grija cea lumească, toate deşertăciunile firii omeneşti şi astfel, în osteneala şi frica aceea îngerească să nu privim la deşertăciuni, să nu lăsăm a ni se năluci în minte vreun lucru sau amăgire a lumii acesteia deşarte; ci să stăm în tot timpul rugăciunilor aşa, ca şi cum ne-am vedea stând în mijlocul oştirilor îngereşti, înaintea Atotputernicului şi Atotţiitorului Dumnezeu. De vom sta astfel la rugăciune, vom face închinare îngerească, pe care o fac ei neîncetat în ceruri.

Între îngeri şi oameni este o foarte mare deosebire. Firea, umblarea, înţelepciunea, lumina, mintea şi altele multe pe care noi nu le ştim, arată marea deosebire care există între oştile îngereşti şi neamul omenesc. Rugăciunea însă este de obşte şi îngerilor şi oamenilor. Nimic nu este care să despartă firea omenească de firea îngerească, la rugăciunile care se fac în Duh şi în adevăr. Sfânta rugăciune arată pe om că este deasupra animalelor pământului, păsărilor cerului şi târâtoarelor pământului. Rugăciunea face pe oameni fraţi ai îngerilor. Rugăciunea, făcută în Duh şi în adevăr, are puterea de a înălţa pe creştinii care o fac, în viaţa, petrecerea, cinstea, tocmeala, înţelepciunea şi treapta lor cea bună. Ea aprinde pe oameni şi îi sileşte întotdeauna să se ostenească în cele mai bune, să fie cât mai bine osârduitori în laude, cântări duhovniceşti, rugăciuni, slujbe şi cugetări sfinte, prin care oamenii se învrednicesc a sta dimpreună cu îngerii, la sfat cu Dumnezeu (3 Regi 22, 17-22; Isaia 6; Iezechiel 1-11; Daniel 7-12;

Zaharia). Ce poate fi mai drept, cinstit, înfrumuseţat, înţelept şi împodobit, decât aceasta? Aceasta covârşeşte toate bunătăţile pământeşti şi cereşti. Cei care se adună cu cei înţelepţi şi curaţi la inimă, din vorbă în vorbă, dobândesc şi ei, treptat-treptat, însuşirile înţelepte şi duhovniceşti ale acelora, precum lumânarea stinsă dobândeşte, prin apropierea şi atingerea de lumânarea aprinsă, lumină din lumina ei; cărbunii şi fierul, foc din focul în care se bagă, sau o vargă rece de fier, curent, prin atingere de firul încărcat cu curent de la uzina electrică, etc. Cel ce n-are, primeşte de la cel ce are, cele trebuincioase, de care este lipsit.

Tot astfel primesc şi se împodobesc cu felurite şi multe daruri dumnezeieşti, toţi creştinii - oricât de săraci, simpli şi păcătoşi ar fi ei - care se roagă lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr; toţi cei ce se ostenesc şi se învrednicesc a sta prin rugăciune, de vorbă cu Dumnezeu. Multă înţelepciune, virtuţi creştineşti şi lucrări duhovniceşti aduce creştinului rugăciunea, vorbirea cu Dumnezeu! Aşadar, putem zice fără greşeală că rugăciunea adevărată este izvorul tuturor bunătăţilor şi al dreptăţii dumnezeieşti, care viază morţii (Ioan 5, 25-28; 6, 44; Efeseni 2, 1-5; 5,14; Coloseni 2, 13-15), ridică pe cei surpaţi, scoate din întuneric pe cei orbiţi. Rugăciunea împuterniceşte pe cei slăbănogiţi şi aduce în staulul Mântuitorului pe cei rătăciţi. Fără rugăciune, nici o faptă bună nu este care să ducă pe om la buna credinţă, la împărăţia luminii, la Dumnezeu. Aceasta ştiind-o, Însuşi Dumnezeu a aşezat rugăciunea în Biserica Sa şi în fiecare creştin, care se pregăteşte pe sine pentru împărăţia lui Dumnezeu.

Creştinul care nu se roagă, este ca o casă clădită pe nisip, pe care o povârnesc viforele şi o surpă apele; ca o ţară fără armată, care se cucereşte cu multă uşurinţă de vrăjmaşii săi. Sufletul creştinului care nu se roagă, se biruieşte foarte uşor de diavoli, care îl fac a primi în fiinţa sa tot păcatul şi toată răutatea. Mare e prăpastia care se deschide înaintea lui, mare şi cumplită este căderea lui.

Creştinul care se îngrădeşte pe sine cu rugăciuni şi molitfe, nu cutează a se apropia de el spiritele rele, fiindcă se tem şi se cutremură de puterea ce o are asupra lor

sfânta rugăciune, însoţită de semnul Sfintei Cruci, făcută dreaptă şi cu cugetare adâncă la însemnătatea şi minunatele ei învăţături folositoare de suflet. Sf. Rugăciune întăreşte sufletele creştinilor, mai mult decât întăreşte pâinea trupul omenesc. Cei ce se silesc în rugăciuni ziua şi noaptea, se silesc să facă şi să dobândească cele bune şi nepieritoare, pe care le cer pururea de la Dumnezeu. Când vine ispita , ca să-i cuprindă, supună şi înghită, ei rugându-se şi priveghind, se ruşinează de Dumnezeu, cu care pururea vorbesc, alungă şi leapădă de la dânşii toate meşteşugirile şi smintelile viclenilor diavoli. Creştinii care se roagă des, socotesc în mintea lor că e un mare rău, acum să vorbească cu Dumnezeu, rugându-I-se ca să le dea înţelepciune, curăţie şi roada Duhului, şi apoi să-şi întoarcă minţile lor la diavolul, care-i sileşte a primi în sufletele lor, cugetele, cuvintele, faptele şi lucrările păcătoase, nelegiuite, cu care ei pătrund în fiinţa oamenilor pe care-i slugăresc.

Creştinii buni, rugători de Dumnezeu, nu suportă ca dracii să calce cu felurite ispite gândurile lor, mintea lor, sufletele şi trupurile lor, care sunt acoperite de harul lui Dumnezeu, - ca şi cortul Vechiului Testament cu Norul Sfânt (Ieșirea 40, 32-35) - cu rugăciunile şi darurile Duhului Sfânt. Creştinii care vorbesc des cu Dumnezeu, nu suportă să stea de vorbă şi cu dracii şi cu oamenii plini de toată viclenia şi răutatea drăcească. Ei nu pot suferi aceasta care le este o foarte grea povară, putoare şi urâciune infernală pentru ei.

Precum cei ce se împrietenesc cu împăratul sau cu vreun stăpânitor, de la care au multă cinste, nu suportă să-şi piardă vremea zadarnic în vorbiri cu oamenii uşuratici, flecari şi de nimic, tot astfel şi creştinii, care prin rugăciuni adevărate vorbesc cu Dumnezeu, nu pot suferi în nici un chip să stea de vorbă cu viclenii draci, nici cu slugile acestora întrupate, care umblă cu vicleşug, intrigi, răutăţi, flecării şi alte slugărnicii infernale. Ei se ostenesc mult să vorbească cu Sfinţii, cu Îngerii şi cu Dumnezeu, prin rugăciuni, psalmodieri, cugetări în legile dumnezeieşti, milă, dreptate şi curăţie.

Corpul omenesc se ţine prin vene, se mişcă ordonat, aleargă, stă, munceşte cu chibzuială; însă dacă taie cineva venele, omul rămâne neputincios, paralizat, nelucrător,

sortit morţii. Tot astfel se ţin creştinii în înalta viaţă duhovnicească lucrătoare, prin vorbirea cu Dumnezeu, în rugăciunile făcute în Duh şi adevăr; iar cei ce părăsesc buna rânduială, de a se ruga des şi bine, sunt asemenea omului cu venele tăiate, nu se poate mişca, alerga, lucra duhovniceşte şi lâncezesc, mor, pier.

Peştii vii din apele limpezi şi mari aleargă cu vioiciune în toate părţile; tot astfel şi creştinii cu rugăciunea şi cugetarea în legea Domnului, zboară deasupra netrebniciilor şi deşertăciunilor lumeşti. Ei străbat văzduhul, trec peste ceruri, se apropie de Dumnezeu şi stau de vorbă cu El, prin rugăciuni fierbinţi, făcute în Duh şi adevăr. În felul acesta ei scapă din cursele vrăjmaşilor draci şi slujitori ai infernului. Creştinii care nu se roagă în Duh şi adevăr, care se roagă rar, de formă, sunt asemenea peştilor scoşi din apă pe uscat. Se zbat zadarnic, lâncezesc, mor şi pier.

Acestea ştiindu-le Mântuitorul, a învăţat pe ucenicii Săi să se roage, şi printr-înşii şi pe noi toţi, zicând: „Privegheaţi şi vă rugaţi neîncetat ca să nu cădeţi în ispită. Trupul este neputincios; iar duhul este osârduitor” (Luca 21, 38; 18, 1-14; 11, 1-13; Matei 24, 42; 25, 13; Marcu 13, 33; Psalmi 1, 1-5; Efeseni 6, 13-20; 1 Tesaloniceni 5, 17; Romani 12, 12; Coloseni 4, 2); tot aşa ne-au învăţat şi Sf. Prooroci şi Sf. Apostoli cu urmaşii lor. Să fim ascultători dumnezeiescului glas.

Evreii se închinau lui Dumnezeu în Ierusalim şi în sinagogi; iar samarinenii se rugau greşit în muntele Samor din Samaria (Ioan. 4, vezi şi tâlcuirea lui Teofilact la acest loc). Mahomedanii au obiceiul de a se ruga în bisericile lor, însă în călătoriile lor, ei au un fel de bisericuţe mici, portative, covoraşe de 1-2 m.p.; cu anumite ornamente simbolice cu înţeles tainic. În locul unde poposesc întind covoraşul, îngenunchează cu umilinţă deasupra lui şi se roagă stăruitor. Acolo e o bisericuţă pentru ei.

Noi creştinii, avem o mai mare înlesnire pentru facerea sfintelor rugăciuni. În fiecare zi, când nu putem lua parte la dumnezeieştile slujbe (cele şapte laude şi Sf. Liturghie), care se fac în biserici şi mănăstiri în care se slujeşte zilnic, noi creştinii suntem datori a citi cele şapte laude ori în ce loc ne aflăm: în grădini, în ţarini, la câmp,

pe dealuri, în munţi etc. Aceste şapte laude sfinte, le-am aşezat mai prescurtate în Mica Prăvilioară, fără cele ce sunt rânduite în tipic a se citi în biserică, din Octoihul Mare, Triod, Penticostar, etc., pentru a se putea citi zilnic de fiecare drept-credincios creştin. Cei ce le vor citi, le vor asculta şi se vor ruga cu credinţă în timpul citirii lor, la timpul hotărât sau la nevoie, în orice timp şi în orice loc, aceştia, prin această vorbire, vor scăpa de multe ispite, viclenii, vrăjmăşii, intrigi, flecării, primejdii şi de felurite blestemăţii şi curse diavoleşti. Aceste laude sfinte, luminează pe cerul Bisericii creştine, transformându-i în timp pe cei ce le practică, în oameni duhovniceşti care prin smerita lor slavoslovie, se unesc cu cele nouă cete îngereşti, care de-a pururea laudă pe Creatorul şi Părintele nostru. Rugăciunile făcute în Duh şi adevăr, îi vor înaripa, înălţa, apropia şi uni cu Dumnezeu. „Prin Sfântul Duh este pricina a toată mântuirea, de suflă Acesta spre cineva, după vrednicie, curând îl ridică din cele de pe pământ, în aripi îl înalţă, îl creşte şi sus îl aşază” (Antifonul gl. 6).

Cuvânt al sfântului Efrem Sirul despre rugăciune

Fericit lucru este a nu păcătui; iar cei ce au păcătuit să nu se deznădăjduiască, ci să se roage, plângându-şi păcatele, pentru a redobândi fericirea. Bun lucru este a se ruga creştinul întotdeauna, precum zice Domnul şi Apostolul: „Neîncetat să vă rugaţi”, adică noaptea şi ziua şi în tot ceasul. Să te rogi nu numai când intri în biserică, iar în celelalte ceasuri să te faci fără de grijă; ci ori de lucrezi, ori de te odihneşti, ori de dormi, ori de călătoreşti, ori de mănânci, ori de bei, ori de stai, să nu-ţi curmi rugăciunea ta.

Roagă-te întotdeauna fierbinte, căci nu ştii când va veni Cel ce va cere sufletul tău de la tine. Să nu aştepţi duminica, sau praznic, ori sărbătoare, sau deosebiri de loc; ci precum zice Proorocul David: „În tot locul Stăpânirii Lui”. Astfel, ori în biserică de eşti, ori în casa ta, ori în ţarină, ori de paşti oi, ori de zideşti sau clădeşti, ori la ospeţe de te afli, de rugăciune să nu te depărtezi. Când poţi, pleacă-ţi şi genunchii; iar când nu poţi, roagă-te cu mintea: seara, dimineaţa şi în amiază-zi. Dacă rugăciunea, ca o povăţuitoare, va fi făcută înaintea lucrului, când sculându-te din pat, mişcările tale cele dintâi prin rugăciune se vor face, atunci păcatul nu află intrare asupra sufletului tău.

Rugăciunea este păzitoarea întregii înţelepciuni, pedepsitoare a mâniei, împilare a îngâmfării, curăţire a pomenirilor de rău, surpare a pizmei şi îndreptarea păgânătăţii la vieţuirea creştinească pe calea vieţii. Rugăciunea este virtutea trupurilor, ocârmuire a casei, bună aşezare a cetăţii, tăria împărăţiei, biruinţă în războaie asupra vrăjmaşilor, întemeiere a păcii. Rugăciunea este pecetea fecioriei, credinţa bună a celor însoţiţi prin nuntă, armă călătorilor, apărătoarea celor ce dorm, îndrăzneala celor ce priveghiază, bună aducere de roadă îmbelşugată a credincioşilor lucrători de pământ şi mântuire a celor ce înoată pe ape. Rugăciunea este ajutătoare celor ce se judecă, a celor legaţi slăbire, eliberare, inimă bună a celor scârbiţi, dulceaţă celor ce se bucură, mângâiere celor ce plâng, praznic naşterilor, cunună celor însoţiţi şi înmormântare cuviincioasă celor ce adorm în Domnul. Rugăciunea este vorbire cu Dumnezeu, întocmai

cinstire cu îngerii, sporire a bunătăţilor, abatere de la răutăţi, îndepărtare de la păcate şi îndreptare a vieţii.

Rugăciunea lui Iona, pe chit şi l-a făcut casă. Rugăciunea, pe Iezechia din porţile morţii l-a întors iarăşi la viaţă. Rugăciunea celor trei tineri aruncaţi în cuptorul înşeptit încins, a prefăcut fierbinţeala focului în Duh de răcoreală. Prin rugăciune, Ilie a legat cerul să nu plouă trei ani şi şase luni şi apoi iarăşi prin rugăciune a descuiat cerul şi a adus ploaie pe pământ.

Vedeţi, fraţilor, cât poate rugăciunea? Nu este altă avere mai cinstită decât rugăciunea în toată viaţa oamenilor. De aceasta niciodată să nu vă despărţiţi; de aceasta niciodată să nu vă depărtaţi; ci precum a zis Domnul nostru, să ne rugăm, ca nu deşartă să se facă osteneala noastră (Luca 21, 34-36).

„Când staţi rugându-vă, lăsaţi orice aveţi asupra cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel Ceresc să lase vouă greşelile voastre”. Vedeţi, iubiţilor, că în zadar ne ostenim rugându-ne, dacă avem ură asupra cuiva. Însuşi Domnul ne îndeamnă la împăcare cu vrăjmaşii noştri, zicând: „Dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că are cineva ceva asupra ta, lasă-ţi darul tău acolo, înaintea altarului şi mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, şi atunci venind adu-ţi darul tău” (Matei 5, 23-24). Deci, arătat este, că dacă aceasta dintâi nu o vei face, toate câte aduci, neprimite sunt. Iar de vei împlini porunca stăpânului, atunci cu îndrăzneală te poţi ruga Domnului, zicând: „Lasă-mi, Stăpâne, datoriile mele, precum şi eu am lăsat fratelui meu, împlinind porunca Ta. Eu neputincios fiind, am lăsat”. Atunci îţi va răspunde Iubitorul de oameni: „Dacă ai lăsat, îţi las şi Eu. Dacă ai iertat, îţi iert şi Eu ale tale, căci stăpânire am să iert pe pământ păcatele. Lăsaţi şi se va lăsa vouă”. Vedeţi iubirea neasemănată a lui Dumnezeu? Vedeţi bunătatea lui Dumnezeu cea nemăsurată? Aţi auzit, în scurt, mântuirea sufletelor voastre? (Sf. Efrem Sirul, Tom. III).

Când sunt primite rugăciunile ortodocșilor, și când nu sunt primite?

Mare lucru este rugăciunea, mare putere are şi mult har aduce ea credincioşilor care se roagă, însă numai atunci când este făcută după voia lui Dumnezeu. Noi creştinii suntem datori să ne rugăm întotdeauna în orice vreme şi în orice loc, lui Dumnezeu. Şi ori de ni se va împlini cererea, ori de nu ni se va împlini, noi să-I mulţumim Lui. El uneori ne împlineşte cererile, alteori nu, fiindcă mai înainte de a cere noi, ştie cele ce ne folosesc şi cele ce ne păgubesc. Totuşi, pentru a dobândi ceea ce ne este nouă de folos, trebuie să ne rugăm. Părinţii, adeseori când sunt rugaţi de copiii lor iubiţi să le dea ceva, nu le dau, fiindcă iubeşte rugăciunea lor, doreşte să-i mai audă rugându-se. Tot astfel şi iubitorul de oameni şi mult Milostivul Dumnezeu, uneori nu ne dă ceea ce cerem, fiindcă ne iubeşte, şi vrea ca să stăm cât mai des şi mai mult de vorbă cu El, pentru a scăpa de multe ispite, dureri şi primejdii.

Fiecare din noi dorim ca Dumnezeu să asculte rugăciunile şi cererile noastre, şi să ne dea tot ceea ce cerem. Pentru ca Dumnezeu să asculte rugăciunile noastre şi să ne împlinească cererile, trebuie ca şi noi să ascultăm poruncile Lui, şi să împlinim voia Lui. Pentru a fi noi ascultaţi de Dumnezeu, trebuie:

1) Să fim noi vrednici darului Lui prin ascultarea, păzirea şi împlinirea cuvântului Lui. Trebuie să fim vrednici darului pe care îl cerem; iar nu nevrednici.
2) Să ne rugăm după legile şi voia lui Dumnezeu.
3) Să ne rugăm pururea: în orice vreme şi în orice loc.
4) Să nu cerem vreun lucru putred, pământesc, vătămător de suflet.
5) Ceea ce cerem să nu fie numai spre folosul nostru; ci pentru binele tuturor creştinilor, spre mântuirea, fericirea sufletelor şi spre slava lui Dumnezeu.
6) Să nu ne rugăm pentru a deveni nefericiţi vrăjmaşii noştri, nici pentru pieirea lor; ci pentru mântuirea lor.

Astfel de ne vom ruga, prin aceste şase feluri de cereri, vom dobândi cererea noastră. Cei ce se vor ruga altfel, nu-şi vor dobândi cererea lor, măcar de ar fi şi drepţi sau sfinţi cei ce cer. Aceasta ne-o arată Dumnezeiasca Scriptură în mai multe locuri. Cine altul a fost mai drept şi mai sfânt decât zelosul Apostol Pavel? Cu toate acestea, pentru că n-a cerut ceea ce îi folosea, nu l-a ascultat Dumnezeu. Aceasta o arată el singur zicând: „Pentru mulţimea descoperirilor, datu-mi-s-a mie îmbolditor un ghimpe în trup, un înger al satanei, ca să mă bată peste obraz, ca să nu mă înalţ. Pentru aceasta, de trei ori am rugat pe Domnul, ca să-l depărteze de la mine. Dar Dumnezeu mi-a zis: „Destul îţi este ţie darul Meu; căci puterea Mea întru neputinţă se desăvârşeşte" (2 Corinteni 12, 7-9). Tot astfel şi pe Moise, care era mai drept decât Proorocii şi decât toţi israeliţii, nici pe el nu l-a ascultat Dumnezeu, când s-a rugat să aducă pe tot poporul israelit în pământul sfânt, în ţara făgăduinţei, în Ierusalim, fiindcă nu era de folos.

Dumnezeu, de asemenea nu ascultă rugăciunile acelora care zac în păcate şi nu se părăsesc de ele. Aceasta o arată Dumnezeu în Dumnezeiasca Scriptură zicând Proorocului Ieremia: „Tu nu te ruga pentru poporul acesta, nu înălţa nici rugăciuni, nici cereri pentru ei, şi nu stărui în rugăciuni pe lângă Mine, căci nu te voi asculta. Nu vezi ce nelegiuiri fac ei în cetăţile lui Iuda şi în cetăţile Israelului?" (Ieremeia 7, 16-34; 11, 14). „Nu mijloci pentru poporul acesta! Căci chiar dacă vor posti, tot nu le voi asculta rugăciunile, şi chiar dacă vor aduce arderi de tot şi jertfe de mâncare (jertfă la Sf. Biserică şi pomeni), nu le voi primi" (Ieremia 14, 11-16; Isaia 1; 1 Ioan 5, 16). Astfel, cei ce zac în păcate grele, trebuie să se părăsească de ele grabnic, să-şi mărturisească păcatele lor la duhovnic, să-şi facă canonul şi să se transforme din omul cel vechi înnegrit de păcate, în omul cel nou, (Romani 13, 14; Galateni 3, 27; Efeseni 4, 22-23; Coloseni 3, 1-17), curăţit de păcate prin Sângele Domnului Iisus Hristos (1 Ioan 1, 7; 2, 2; 1 Corinteni 6, 11; Efeseni 1, 7; Evrei 9, 14; 1 Petru 1, 19; Apocalipsa 1, 5-6) şi luminat cu dumnezeiasca învăţătură, cu harurile şi cu roada Duhului Sfânt (Mărt. ort. p. I, într. 69-81). „Şi se va odihni peste dânsul Duhul Domnului: Duhul înţelepciunii şi al înţelegerii, Duhul sfatului

şi al tăriei, Duhul cunoştinţei şi al cucerniciei, şi-l va umple pe dânsul Duhul temerii de Dumnezeu" (Isaia 11, 2-3; Apocalipsa 4, 5). „Roada Duhului este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţea, înfrânarea poftelor" (Galateni 5, 22).

Dumnezeu, iarăşi, nu ascultă rugăciunile celor care le fac pentru răul vrăjmaşilor lor. Da, astfel de rugăciuni şi cereri sunt respinse de Dumnezeu, fiindcă El Însuşi a zis: „Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blesteamă pe voi, faceţi bine celor ce vă urăsc şi vă rugaţi pentru cei ce vă asupresc şi vă prigonesc pe voi, ca să fiţi fii ai Tatălui vostru Care este în ceruri. Pentru că El răsare soarele Său peste cei răi şi peste cei buni şi dă ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi... Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum şi Tatăl vostru Cel Ceresc este desăvârşit" (Matei 5, 44-48; Luca 6, 27-35; Ieșirea 23, 4; Pildele lui Solomon 25, 21).

Mai departe Mântuitorul, învăţând pe ucenicii Săi ca să se roage zicând „Tatăl nostru", adaugă: „Că de veţi ierta oamenilor greşelile lor, şi Tatăl vostru cel Ceresc vă va ierta vouă greşelile voastre. Iar de nu veţi ierta oamenilor greşelile lor, nici Tatăl vostru cel Ceresc nu va ierta vouă greşelile voastre" (Matei 6, 14-15; 18, 21-35; Marcu 11, 25; Luca 6, 37; 17, 3-4). Şi: „De-ţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta, lasă acolo darul tău, înaintea altarului, şi mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău şi atunci venind adu darul tău" (Matei 5, 22-24). Tot astfel au învăţat şi Sf. Apostoli pe creştini, zicând: „Dragostea voastră să fie neprefăcută, nefăţarnică. Urâţi răul şi lipiţi-vă de bine. Iubiţi-vă unii pe alţii cu dragoste frăţească. În cinste fiecare să dea întâietate altuia. În sârguinţă să fiţi fără preget. Fiţi plini de râvnă cu Duhul. Slujiţi Domnului. Bucuraţi-vă în nădejde. Fiţi răbdători în necaz. Stăruiţi în rugăciune. Ajutaţi pe sfinţi (fraţii voştri creştini) când sunt în nevoie. Fiţi primitori de oaspeţi, de străini. Binecuvântaţi pe cei ce vă prigonesc; binecuvântaţi şi nu blestemaţi. Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură, şi plângeţi cu cei ce plâng. Aveţi aceleaşi simţăminte unii către alţii. Nu umblaţi după lucrurile înalte; ci rămâneţi la cele smerite. Să nu vă

socotiţi singuri înţelepţi. Nu întoarceţi nimănui rău pentru rău. Urmăriţi ce este bine înaintea tuturor oamenilor. De este cu putinţă cât este pentru voi, să trăiţi în pace cu toţi oamenii. Prea iubiţilor, nu vă răzbunaţi singuri; ci lăsaţi să se răzbune mânia lui Dumnezeu, căci scris este: „A Mea este răzbunarea. Eu voi răsplăti, zice Domnul". „Dimpotrivă, dacă-i este foame vrăjmaşului tău, dă-i lui pâine, de înseteazăi dă-i să bea; căci dacă vei face astfel, vei grămădi cărbuni aprinşi pe capul lui. Nu te lăsa biruit de rău; ci biruieşte răul cu binele" (Romani 12, 9-21; comp. 1 Corinteni 12; 13; 4, 8-15; 2 Corinteni 4; 1 Ioan 3, 14-24).

Rugăciunea este o doctorie foarte folositoare, pe care dacă n-o întrebuinţăm cum se cade şi nu o aplicăm la rană după buna rânduială, aşa doctoriceşte, nu vindecă boala noastră. Stăruinţa în rugăciunea făcută în Duh şi în adevăr este foarte folositoare şi are o mare putere. Aceasta ne-o arată Dumnezeiasca Evanghelie, în mai multe locuri. În împlinirea cererii cananiencei, a văduvei care zilnic supăra pe judecătorul nedreptăţii, pentru a o izbăvi de pârâşul său şi din alte locuri. Creştinii să nu se lase în nădejdea că se roagă alţii pentru ei; ci şi ei înşişi să stăruiască serios în rugăciuni, pentru dobândirea cererilor lor, care le sunt de folos.

Sfânta Evanghelie ne istoriseşte că femeia cananeancă alerga după Mântuitorul, rugându-se cu credinţă şi zicând:

- Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David; fiica mea rău se îndrăceşte.

Dar El nu i-a dat nici un cuvânt de nădejde, de mângâiere. Atunci ucenicii, s-au apropiat de Domnul şi L-au rugat stăruitor, zicând:

- Doamne, slobozeşte-o pe femeia aceasta, că iat-o cum strigă în urma noastră...

Mântuitorul nici atunci nu i-a împlinit cererea, zicând:

- Nu este bine a lua pâinea fiilor şi a o arunca câinilor!

Auzind chiar şi acest răspuns biciuitor şi respingător, femeia cananeancă, şi-a luat inima în dinţi şi s-a rugat iarăşi, cu mai multă stăruinţă şi hotărâre, zicând:

- Aşa este, Doamne! Dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de pe masa domnilor lor!

Domnul nostru Iisus Hristos, văzând stăruinţa ei în rugăciune, i-a împlinit cererea, zicând:

- O, femeie! Mare este credinţa ta! Fie ţie precum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela (Matei 15, 21-28).

De la femeia cananeancă să luăm şi noi pildă vie, de rugăciune fierbinte şi stăruitoare.

De ne-am rugat lui Dumnezeu şi El ne-a ascultat, să-I mulţumim. De nu ne-a împlinit cererea, să ne rugăm iarăşi a doua oară, a 3-a, a 4-a, a 10-a, a 20-a, a 30-a oară, a 40-a oară, până ne va asculta rugăciunea şi ne va împlini cererea.

Această îndrumare şi îndemn pentru o astfel de stăruinţă în rugăciuni şi cereri, ne-o pune înainte Dumnezeiasca Evanghelie zicând: „Într-o zi, Iisus se ruga într-un loc anumit. Când a isprăvit rugăciunea, unul din ucenicii Lui I-a zis:

- Doamne, învaţă-ne să ne rugăm, cum a învăţat şi Ioan pe ucenicii lui.

Atunci Iisus le-a zis:

- Când vă rugaţi, să ziceţi: „Tatăl nostru". Apoi le-a mai zis: „Dacă unul dintre voi are un prieten, şi se va duce la el în miez de noapte să-i zică: „Prietene, împrumută-mi trei pâini, căci a venit la mine de pe drum un prieten al meu şi n-am ce-i pune înainte"; şi dacă dinăuntrul casei lui, prietenul îi răspunde: „Nu mă tulbura; acum uşa este încuiată, copiii mei sunt cu mine în pat, nu pot să mă scol să-ţi dau pâini". Vă spun, chiar dacă nu s-ar scula să i le dea, pentru că îi este prieten, totuşi, pentru stăruinţa lui supărătoare, tot se va scula şi-i va da tot ce-i trebuie. De aceea şi Eu vă spun: „Cereţi şi vi se va da. Căutaţi şi veţi afla. Bateţi şi vi se va deschide. Fiindcă oricine cere, capătă, cine caută, găseşte şi celui ce bate, i se deschide. Cine este tatăl acela dintre voi care, dacă îi va cere fiul său pâine, să-i dea o piatră? Ori dacă îi cere un peşte, să-i dea un şarpe în loc de peşte? Sau dacă-i cere un ou, să-i dea o scorpie? Deci, dacă voi care sunteţi răi,

ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce-I cer” (Luca 11, 1-13).

Aceste făgăduinţe avându-le date de Însuşi Mântuitorul, să ne rugăm şi să cerem cele de folos, cu toată încrederea, căci cu adevărat vom lua. De se va întâmpla să cerem ceva şi să nu dobândim de la Dumnezeu ceea ce am cerut - pentru că rău vom fi cerut, şi ne-am fi păgubit (Matei 20, 22; Iacov 4, 1-10; 1 Ioan 3, 22; 5, 14-15) - noi, tot să-I mulţumim, încheind cu cuvintele Mântuitorului: „Tatăl nostru, Care eşti în cer... Fie voia Ta... Părinte! De voieşti, să treacă paharul acesta de la Mine, însă nu precum voiesc Eu; ci precum voieşti Tu să fie” (Matei 6, 10; 26, 39; Luca 22, 42; Evrei 5, 7-14). Aşadar, şi când nu dobândim ceea ce am cerut, să ne lăsăm tot în voia Domnului, Care ştie mult mai bine decât noi de ce avem noi trebuinţă. ,,Să căutăm deci, mai întâi de toate, împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate - cele trebuincioase - ni se vor adăuga nouă” (Matei 6, 33).

Cei care se roagă în Duh şi în adevăr se folosesc

Anastasie, viitorul Sfânt Nectarie din Eghina, a avut o copilărie foarte grea: foame, frig, singurătate, durere, lacrimi. Trebuie spus că singurătatea sa nu era o singurătate ca cea pe care o trăieșste omul zilelor noastre: diferența este enormă. Micul Anastasie credea cu putere în Dumnezeu. Și, oricât de tare l-ar fi apăsat răutatea oamenilor, el nu contenea să își ridice ochii spre Dumnezeu.

Și Dumnezeu i-a primit rugăciunile. Într-o noapte, Hristos i s-a arătat în vis, întrebându-l de ce plânge necontenit. Însă sufletul copilului era atât de pătruns de amărăciune, încât nu a putut să răspundă la întrebare. Dar, trezindu-se din somn, Anastasie a scris următoarea scrisoare:

„Hristoase al meu, m-ai intrebat de ce plâng. Mi s-au rupt hainele, mi s-au stricat încălțările de mi-au ieșit degetele afară și mor de frig. Mi-e foarte frig acum, iarna. M-am dus aseară la stăpânul meu și m-a alungat. Mi-a spus să scriu acasă, alor mei, să-mi trimita ei bani. Hristoase al meu, de atâta vreme muncesc aici și n-am trimis maicii mele nici un bănuț... Acum, ce să mă fac? Cum o să mă descurc fără haine? Tot muncind, s-au rupt. Iartă-mă că Te necăjesc.

Mă închin Ție și Te iubesc eu, robul Tău, Anastasie.”

A pus scrisoarea într-un plic, și pe plic a scris adresa destinatarului: „Pentru Domnul nostru Iisus Hristos - în ceruri”. Contează mai puțin ce s-a întâmplat după ce a scris această scrisoare deoarece important este că a scris-o. Important este că a avut nădejdea că această scrisoare va ajunge la destinație. Sfântul Nectarie ne învață să nu întrebăm „de ce?”, ci să cerem ajutorul dumnezeiesc. Sfântul Nectarie ne arată că nici

lipsa hranei, nici lipsa hainelor sau a încălțărilor nu trebuie să ne îndepărteze de Dumnezeu. Ci cu cât mai mari sunt încercările cu atât mai mare trebuie să ne fie credința.

Și totuși ce s-a întâmplat după ce Anastasie a scris scrisoarea? A luat-o, împreună cu celelalte scrisori ale patronului, și s-a îndreptat spre poștă.

Dumnezeu a intervenit într-un mod smerit: a rânduit ca un negustor, negustorul Temistocle, să se ofere să duca scrisorile la poștă, pentru a-l scuti pe Anastasie de drum, căci afară era frig. Uitându-se pe plicuri și citind pe plic destinatarul scrisorii, negustorul Temistocle a fost curios să citească scrisoarea. Și, citind-o, a exclamat „Comoară scumpă!" și și-a dat seama că din rânduiala lui Dumnezeu ajunsese să o citească. A făcut un colet cu haine, încălțări, mâncare și bani, și l-a trimis lui Anastasie împreună cu o carte poștală pe care scria: „De la Hristos, pentru Anastasie".

Coletul nu ar fi fost trimis dacă Anastasie nu ar fi scris mai întâi scrisoarea. Am putea spune: „Și nici scrisoarea nu ar fi fost scrisă dacă Hristos nu i S-ar fi arătat în vis și nu l-ar fi întrebat de ce plânge". Dar tot așa am putea spune și că nici Hristos nu i S-ar fi arătat dacă el nu i S-ar fi rugat, vreme îndelungată și nu și-ar fi pus nădejdea în ajutorul dumnezeiesc.

Sfântul Nectarie ne învață să ne rugăm lui Dumnezeu. Nimic nou, nimic ieșit din comun. Învățătura aceasta se regăsește în aproape toate cărțile religioase. Sfântul dă mărturie prin propria viață că Hristos nu lasă rugăciunile fără răspuns, că Hristos răspunde în chip minunat la cererile credincioșilor.

Ce vom face, deci? Vom scrie cu toții scrisori către cer? Da, vom scrie. Așa cum au scris toți creștinii, încă de la întemeierea Bisericii. Scrisorile noastre sunt rugăciunile. Scrisorile noastre sunt scrise uneori cu lacrimi, alteori cu bucurie, uneori cu mâhnire, alteori cu recunoștință.

Să avem curajul de a-I scrie lui Dumnezeu, să avem curajul de a-I scrie Maicii Domnului, să avem curajul de a le scrie Sfinților. Și să nu deznădăjduim dacă ajutorul nu vine atunci când vrem noi pentru că, de multe ori, avem de ispășit perioadă de

pedeapsă pentru păcatele noastre, timp de pocăință și spovedanie. Dar, manifestându-ne voința de pocăință, încă de atunci, Dumnezeu care le vede pe cele din ascuns, răsplătește pe măsura pocăinței, nădejdii și credinței fiecăruia. Dacă noi Îi cerem ajutorul, Dumnezeu îl va trimite cu siguranță. Mulți păcătoși au avut parte de miracole spre întoarcerea lor la calea Adevărului, pe calea mântuirii.

Anastasie a răbdat vreme îndelungată înainte ca suferința lui să primească ușurare. Dar această suferință nu a rămas neroditoare: a fost treaptă a sfințeniei.

Rugăciuni nechibzuite

Un păstor îşi pierduse viţelul cel mai frumos pe care-l avea. L-a căutat în stânga, l-a căutat în dreapta, însă viţelul pierise. Atunci a căzut în genunchi şi, ridicându-şi mâinile către cer, a zis cu glas rugător:

- Doamne, Doamne, scoate-l la iveală pe hoţ şi adu-mi-l înaintea mea. Dacă asculţi rugăciunea mea, îţi aduc drept jertfă o lumânare mare duminică la Sfânta Liturghie. Abia rostise cuvintele acestea şi deodată i-a apărut hoţul. Hoţul era un urs groaznic, care se uita cu ochii injectaţi de sânge la păstor.

Văzând primejdia în care se găseşte, păstorul s-a aruncat din nou la pământ, rugându-se în modul următor:

- Atotputernice, Dumnezeule! Pentru o lumânare ai adus înaintea mea pe hoţ. Îţi jertfesc zece lumânări, dacă îl depărtezi de la mine.

Aşa se întâmplă adeseori cu oamenii înguşti la minte. Se îngrozesc mai rău atunci când bunul Dumnezeu le împlineşte dorinţa (Ep. Gr. Comşa, 1000 pilde, pg. 351-352).

Greutățile întâmpinate în rugăciune, și puterea ei minunată

Cu cât un lucru e mai de preţ, cu atâta întâmpini mai multe şi mai mari greutăţi pentru a-l dobândi. Greutăţile pe care le întâmpină omul şi jertfele pe care le face el pentru dobândirea unei averi însemnate, pentru obţinerea unei slujbe mai înalte, pentru câştigarea unei soţii cât se poate mai bună, cine le va putea povesti? Tot ce-i mai bun, mai de preţ şi mai folositor, cere mai multe osteneli şi jertfe, se câştigă cu mai multe greutăţi.

Tot aşa şi rugăciunea fierbinte, făcută în Duh şi adevăr, care-i o legătură scumpă şi strânsă cu Dumnezeu, o armă puternică asupra vrăjmaşilor şi o podoabă a sufletului vrednic, se câştigă cu multe osteneli şi jertfe. Da. Şi rugăciunea are felurite şi multe greutăţi care împiedică pe creştini a o face aşa cum trebuie, când trebuie şi pentru ceea ce trebuie.

Când privim adunarea creştinilor, dintâi parcă ni se pare că toţi sunt gata să se roage lui Dumnezeu aşa cum trebuie să se roage, creştineşte, în Duh şi în adevăr. Când observăm însă mai bine, mai pe urmă, adeseori vedem că rămân unul câte unul în urmă, lipsesc de la această sfântă datorie şi lucrare dumnezeiască. La urma urmei, abia rămân puţini de tot cei ce se roagă în Duh şi în adevăr, încât abia îi zăreşti unul ici şi altul tocmai dincolo.

În lucrarea rugăciunii, adeseori vedem ceea ce se întâmplă pe malul unei ape, unde copiii aleargă ca să se scalde. Ici vezi pe unul dezbrăcându-se şi mergând zgribulit, lipsit de curaj, se apleacă, bagă degetul în apă şi strigă în gura mare „Uf! dar rece mai e apa!”, altul păşeşte încet şi intră în apă până la genunchi. Acesta strigă şi mai tare cât îl ia gura „Vai! ce rece mai este apa!”. Altul mai curajos şi hotărât, merge se dezbracă, se aruncă cu îndrăzneală şi încredere în apă, se mişcă voios încoace şi încolo. Se scaldă şi se curăţă bine în ea. După câtva timp, ieşind afară, zice mulţumit „Ah, ce mai apă bună, caldă! Ce baie plăcută am făcut azi!”.

Aşa se întâmplă şi cu rugăciunea. Pentru unii creştini rugăciunea e ca o povară grea, insuportabilă. Aceştia sunt ca şi caii care îşi fac nălucă. Îi apucă groaza, moleşeala, boala, când vine vremea să se roage lui Dumnezeu. Şi aşa din zi în zi, ei îngreuindu-se, nu se mai roagă.

Nu se roagă dimineaţa după ce se scoală din somn, nu se roagă când pleacă de acasă în călătorie, nu se roagă când încep lucrul, nu se roagă când stau şi când se scoală de la masa de prânz şi a cinei, nu se roagă după ce săvârşesc lucrul, nu se roagă când merg să se culce. Mulţi din aceştia, în loc de a se închina lui Dumnezeu, a-I cere ajutor şi a-I mulţumi pentru toate, îşi pun ţigara ori pipa în gură şi pufăiesc mereu tămâind duhurile infernului şi cugetând la deşertăciuni. Aceşti creştini, care nu-şi înalţă ochii rugători către Acela care i-a făcut, îi ţine şi le poartă de grijă, rămân numai cu partea animalică. Animalele mănâncă, beau, aleargă, muncesc, dorm, zburdă, se duşmănesc, se sfâşie unele pe altele; tot astfel şi creştinii care s-au lâncezit, ucid sufletul, poartă grijă numai de partea animalică: mănâncă, beau, se veselesc, aleargă, muncesc, dorm, chefuiesc, zburdă, joacă, se duşmănesc de moarte, se sfâşie unii pe alţii... Acestea observându-le, şi psalmistul a zis: „Omul, în cinste fiind, n-a priceput; alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte şi s-a asemănat lor” (Psalmi 48, 12, 21).

Alţi creştini se roagă câte puţin dar, îngreuindu-se şi ei, nu se mai roagă decât aşa de obicei, de formă, câte odată. Alţi creştini mai zeloşi înfruntă toate piedicile şi greutăţile şi se roagă fierbinte, stăruitor, în Duh şi în adevăr lui Dumnezeu.

După cât observăm din viaţa de toate zilele, din multele împrejurări zilnice, şi din învăţăturile Dumnezeieştilor Scripturi şi ale Sf. Tradiţii, se cere şi aici: osteneală, jertfire, bărbăţie, eroism, ca să poată fi cineva un bun rugător de Dumnezeu.

Sfinţii Evanghelişti istorisesc că, atunci când Mântuitorul a poruncit Sfinţilor Apostoli să privegheze la rugăciune în grădina Ghetsimani împreună cu El, ei n-au putut ţine rezistenţă somnului şi au adormit. Venind Mântuitorul şi aflându-i dormind, i-a îndemnat a se osteni în priveghieri şi rugăciuni, zicând: „Aşa! Nici un ceas n-aţi putut

priveghea împreună cu Mine!? Privegheaţi şi vă rugaţi neîncetat, ca să nu cădeţi în ispită, căci duhul este osârduitor; iar trupul este neputincios” (Matei 26, 40-46; Luca 22, 42-46; 11, 1-13; 18; Efeseni 6).

Sf Apostol Petru, pe când dormea doborât de întristare în temniţă, Biserica (adunarea credincioşilor) se ruga neîncetat lui Dumnezeu pentru salvarea lui. Atunci îngerul lui Dumnezeu a venit la el în temniţă şi l-a lovit în coastă, zicându-i „Scoală-te curând”. În acel timp lanţurile au căzut de pe mâinile lui. El s-a sculat, s-a îmbrăcat şi s-a încălţat, îngerul l-a scos din temniţă, salvându-l de la moarte (Faptele Apostolilor 12). Sf Apostol Pavel şi Sila rugându-se la miezul nopţii în temniţă, cu picioarele în butuci, Dumnezeu i-a salvat cu minune (Faptele Apostolilor 16, 22-40). Altădată, Sf Apostol Pavel, într-o noapte lungind cuvântul, un tânăr biruit de somn, a căzut de pe fereastra etajului caselor în care predica, şi a murit. Sf Apostol Pavel atunci, aprinzându-se cu duhul în rugăciune fierbinte, l-a înviat şi l-a dat viu şi sănătos Bisericii (Faptele Apostolilor 20, 7-12).

Cu puterea rugăciunii, Sf. Apostoli au trecut prin multe greutăţi şi primejdii şi au făcut multe-multe şi felurite minuni, cu care puneau în uimire lumea care le vedea, şi astfel ea se apropia şi se unea cu Dumnezeu, cu trup şi suflet (Viețile sfinților la 29 iunie, 26 septembrie).

În istoria trecutului creştinismului nostru aflăm istorisindu-se despre multe şi felurite greutăţi şi primejdii, pe care le-au suferit aleşii lui Dumnezeu de la spiritele rele, chiar şi în timpul când se rugau; însă, stăruind în rugăciuni fierbinţi, au dobândit mult ajutor, pace şi dar de la Dumnezeu. Din acele istorisiri multe, din care se văd minunatele lucrări ce s-au făcut cu aleşii lui Dumnezeu, spicuim şi dăm aici câteva la iveală, pentru a ne folosi de ele.

Citind în Vieţile Sfinţilor, adeseori întâlnim că diavolii de multe ori împiedicau şi îngreuiau pe Sfinţi în timpul când se rugau.

Cuviosul Părintele nostru Grigore Decapolitul a suferit multe amărăciuni, necazuri, împovărări şi felurite împiedicări de la draci. După ieşirea sa din lume şi intrarea în cinul monahicesc, el s-a hotărât a vieţui cât mai aproape de Dumnezeu. Sfântul s-a dus într-o peşteră care se afla într-o râpă mare, la o oarecare depărtare de mănăstire. Acolo diavolii i-au făcut felurite necazuri şi înfricoşări, pentru a-l scoate şi fugări din acel loc.

În timpul când Sf. Grigore se ruga lui Dumnezeu, atunci dracii se prefăceau în chip de şerpi înfiorători şi năvăleau asupra lui; iar când Sfântul făcea metanii, ei se încolăceau de mâinile lui, se atârnau de grumazul şi de trupul lui, ca să nu se poată ridica în sus, îl muşcau de mâini, îl împungeau cu limbile lor ca şi cu nişte ace înveninate, cu care pricinuiau Sfântului mari, grozave, nesuferite şi nespuse dureri. Acestea toate le făceau ei pentru ca să dezlipească mintea Sfântului de la Dumnezeu şi să o tragă jos, la plăcerile şi deşertăciunile pământeşti. Sfântul Grigore însă nu se da bătut. El încrezându-se în puterea lui Dumnezeu, se ruga înainte şi, însemnându-se cu semnul Sf. Cruci, nesocotea muşcăturile şi rănile înveninate, provocate de ei. Dracii, văzând tăria lui în credinţă, simţindu-se biruiţi, s-au depărtat de acolo. Mai pe urmă, după multe, grele, crâncene şi groaznice lupte, în care a ieşit biruitor asupra dracilor, şapte zile a fost îmbrăcat într-o lumină dumnezeiască, care l-a scăpat de două patimi grele, care îl luptau groaznic: de curgerea sângelui şi de patimile şi luptele care-i veneau de la diavoli (Vezi pe larg Viaţa Sfântului la 20 noiembrie).

Astfel de greutăţi, pe care le simt mulţi din creştinii cei buni în timpul rugăciunii, cunoscându-le Avva Agathon, când l-au întrebat fraţii:

- Care faptă bună între petrecerile sfinte are mai multă osteneală?

El a răspuns:

- Iertaţi-mă, fraţilor! Eu socotesc că nu este altă osteneală ca rugăciunea către Dumnezeu. Căci totdeauna când voieşte omul să se roage, voieşte vrăjmaşul să-l taie pe el; căci el ştie că nu se împiedică de altceva fără numai de rugăciunea cea către

Dumnezeu. Şi toată petrecerea pe care o va face omul, răbdând întru dânsa, dobândeşte odihnă. Iar rugăciunea până la răsuflarea cea de pe urmă, are trebuinţă de nevoinţă (Pateric, pag. 27).

„Am văzut - istoriseşte Avva Macarie - doi fraţi rugându-se fierbinte. Fratele cel mic când se ruga, am văzut că năvăleau diavolii asupra lui în chip de multe muşte ca să-l împiedice a se ruga; iar de fratele cel mai mare nu se puteau apropia. Atunci am văzut pe îngerul Domnului alungând pe draci cu bici de foc. Altă dată pe când cei doi fraţi se rugau, am văzut cum ieşea, din gura celui mai mic, odată cu citirea fiecărui stih din psalmi, câte o făclie de foc luminos, care se suia până la cer; iar din gura celui mai mare, ieşea câte o funie de foc luminos, care se suia la cer" (Pateric, pag. 139-140).

Prin puterea acestor feluri de rugăciuni aprinse, înfocate, Cuviosul Antonie cel Mare a ieşit din lume, a luptat cu diavolii care-l tulburau şi-l primejduiau în tot felul, pe care biruindu-i, zicea: „Toate le pot întru Hristos" (Filipeni 4, 13). „Nu eu v-am biruit; ci darul lui Dumnezeu care este întru mine" (1 Corinteni 15, 10). Astfel el a trecut peste multe tulburări, deşertăciuni, necazuri, înfricoşări şi primejdii ale dracilor cu care voiau să-l încurce, trăgându-l jos din înălţimea cerului, unde el se ridica prin rugăciuni, privegheri, post şi meditări sfinte.

Aşa luptând el, a înaintat din putere în putere şi s-a îmbogăţit de suflarea Duhului Sfânt, Care l-a ridicat din cele de pe pământ, l-a întraripat, l-a hrănit şi crescut cu Pâinea pogorâtă din cer, şi sus l-a aşezat. Prin astfel de lupte şi jertfe, acest ales al lui Dumnezeu, a devenit pildă vie şi vrednică de urmat călugărilor din vremea sa şi celor din toate vremurile. Pentru viaţa lui aleasă, exemplară, a dobândit şi numirea de Antonie cel Mare (Vezi pe larg Viețile sfinților la 17 ianuarie).

Când trecem pe o punte, pe deasupra unor ape repezi, mari şi adânci, pentru a nu ameţi privind repeziciunea lor, privim înainte, ori către cer. Aşa trebuie să facem noi şi atunci când ne înconjoară şi ne învăluiesc apele ispitelor. Să nu ne tulburăm, nici să ne împuţinăm; ci obişnuindu-ne din vreme cu rugăciunea, să ne întoarcem ochii şi sufletul

nostru la Dumnezeu, de unde ne vine ajutorul. Dumnezeu ne iubeşte şi vrea ca întotdeauna să fim cât mai aproape de El, să stăm în legătură strâns uniţi cu El, să vorbim întotdeauna cu El. În acest scop, El adeseori slobozeşte asupra noastră felurite necazuri ca să alergăm la El. Copiii, când nu le lipseşte nimic, aleargă toată ziua, hoinărind încoace şi încolo, uitând de părinţii lor. Atunci însă când flămânzesc, când cad, când îi sperie sau îi loveşte cineva, aleargă la părinţi, plângând să le dea ajutor. Tot aşa se întâmplă şi cu noi.

La aceasta ne îndeamnă Mântuitorul nostru Iisus Hristos, zicând: „Luaţi aminte la voi înşivă, ca să nu se îngreuieze inimile voastre cu saţiul mâncării şi cu beţia şi cu grijile veacului acestuia, cu grijile lumii, şi fără de veste să vină asupra voastră ziua aceea. Căci ca un laţ, ca o cursă va veni peste toţi cei ce locuiesc pe faţa pământului. Priveghiaţi dar în toată vremea rugându-vă, ca să vă învredniciţi, să dobândiţi putere de sus cu care să scăpaţi de toate primejdiile cele ce urmează să vină şi aşa să staţi bine înaintea Fiului Omului” (Luca 21, 34-36; 12, 40; Marcu 13, 33, 35; Matei 24, 42; 25, 13; Romani 13, 1; 1 Tesaloniceni 5, 6).

Tămâia e simbolul rugăciunilor. Tămâia pusă umedă, cu chibzuială, pe spuza de deasupra cărbunilor aprinşi, scoate şi înalţă din sine către cer, un fum plin de mireasmă plăcută. Tot astfel şi noi, rugându-ne cu chibzuială în Duh şi în adevăr, în focul scârbelor, rugăciunile noastre se suie la cer, la Dumnezeu (Psalmi 140, 1-2; Apocalipsa 5, 8; 8, 3-4), Care ne trimite ajutor şi puteri înmulţite de sus.

Prin puterea acestor feluri de rugăciuni, Avva Marcu Franciscanul (din Muntele Fracesc) a sihăstrit în pustie 95 de ani, fără a vedea faţă de om. El a trecut prin multe suferinţe grele, prin multe necazuri şi primejdii pricinuite de spiritele rele. Cu puterea rugăciunilor, postului şi privegherilor, el a ieşit biruitor. Credinţa lui devenise aşa de puternică, încât cu cuvântul a ridicat, pornit şi mutat un munte din locul său la o depărtare de vreo 5000 de coţi. Acestui cuvios îi aduceau îngerii hrană; iar dreapta Preasfântului Dumnezeu blagoslovea masa (Viețile Sfinților 5 aprilie).

Prin puterea rugăciunilor, privegherii şi postului, o femeie cu fiul său au petrecut într-un ostrov, pustniceşte, fără a vedea faţă de om, timp îndelungat de 30 de ani (Proloage 30 Mai).

Împuternicit cu sfintele rugăciuni, Avva Macarie Egipteanul a petrecut pustniceşte 30 de ani, neieşind din chilia lui (Pateric pg. 154-155).

Împuternicit cu sfintele rugăciuni, post şi privegheri, Avva Marcel a petrecut 60 de ani într-o peşteră. Diavolii au adus o mulţime de ispite şi primejdii asupra lui, din care, prin puterea rugăciunilor şi post, a ieşit biruitor (Pateric pg. 157-158).

Împuternicit sufleteşte prin rugăciuni şi post, Avva Amos a petrecut pustniceşte timp foarte îndelungat de 100 de ani într-o chilie (Pateric pag. 181).

De asemenea şi Avva Isaia a petrecut pustniceşte în post, privegheri şi rugăciuni, într-un munte, timp îndelungat de 72 ani (Pateric pag. 214-215).

Prin stăruinţă în rugăciuni fierbinţi făcute în orice vreme şi în orice loc, unii plăcuţi ai lui Dumnezeu au fost hrăniţi cu pâine trimisă de Dumnezeu. Astfel, unora din pustnici prin mâini nevăzute li se aducea pâine curată care le ajungea câte două-trei zile (Prolog 8 Mai) iar altora li se aducea zilnic pâine de către corbi, ca lui Ilie Tesviteanul. Cuviosului Pavel Tebeul i s-a trimis de sus prin corbi, pâine, timp îndelungat de şaizeci de ani (Viețile Sfinților 15 ianuarie).

Prin stăruinţa în rugăciuni fierbinţi, unii dintre aleşii lui Dumnezeu au fost şi sunt păziţi şi însoţiţi de îngeri luminaţi. Astfel, Avva Ioan Colov a fost văzut de unii pe când dormea, şi pe un înger luminat stând aproape de dânsul şi apărându-l de spiritele rele. De asemenea, un alt bătrân care stătea închis de bunăvoie în chilia sa, nevrând a se duce ziua la un sfânt care era pe moarte, de teamă să nu-l slăvească lumea ieşindu-i înainte, a ieşit seara târziu ca să se tăinuiască. Atunci Dumnezeu a trimis doi îngeri luminaţi cu făclii aprinse, luminând înaintea lui. Lumea din cetate văzând aceasta, a alergat cu mare cu mic, după dânsul (Pateric pag. 103, 104).

Prin rugăciuni stăruitoare, Cuviosul Părinte Conon, a silit pe dracii care îl supărau, a-i face slujba de plugari, pândari, etc; iar pe alţi mulţi draci i-a legat şi închis în vase de lut, unde i-a întemniţat cu puterea rugăciunilor şi cu semnul Sf. Cruci (Viețile Sfinților 5 martie).

Prin rugăciuni stăruitoare, toţi creştinii, care în adevăr şi în faptă s-au lepădat de omul cel vechi şi s-au îmbrăcat în omul cel nou, au devenit faruri strălucitoare şi alungătoare ale întunericului vicios al stăpânitorului veacului acestuia. Ei prin gând, cuvânt, fapte şi lucrări duhovniceşti săvârşite în lumina dumnezeieştilor învăţături evanghelice după voia lui Dumnezeu, au răspândit valuri-valuri, de lumină binefăcătoare, cu care au deşteptat la viaţă şi lucrare duhovnicească pe mulţi din cei ce se găseau în întuneric şi în umbra morţii.

Prin puterea rugăciunii, Sfinţii plăcuţi ai lui Dumnezeu au biruit pe dracii farmecelor şi vrăjilor care orbeau, tulburau lumea şi o trăgeau în pierzare (Viețile Sfinților 29 iunie; 26 septembrie; 2 octombrie).

Prin puterea rugăciunilor Sfinţii plăcuţi ai lui Dumnezeu, au înviat morţii. Astfel, Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului (3 Regi 17, 17-24); iar Elisei urmaşul său, a înviat pe fiul sunamitencei, la fel a înviat şi pe un mort ce-l duceau să-l îngroape, care s-a atins de oasele lui (4 Regi 4, 19-27; 8, 1-5). Sf Apostol Petru a înviat pe credincioasa creştină Tavita; iar Sf Apostol Pavel pe Eutih (Faptele Apostolilor 9, 36-42; 20, 7-12).

Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan, a înviat pe Domnos, ucis de diavolul, şi pe tatăl său Dioscorid, pe fiul cel înecat al corăbierului, trei copii, pe fiul jertfitorului idolului Dia, cel ucis de diavolul şi alţi morţi (Viețile Sfinților 26 septembrie).

Cuviosul Macarie Egipteanul, pentru a demasca şi converti pe un călugăr eretic, care tăgăduia învierea morţilor şi întruparea Domnului, a învit pe un păgân, mort de mulţi ani, care nici n-auzise de Domnul nostru Iisus Hristos (Viețile Sfinților 19 ianuarie pag. 901-907).

Sf. Ierarh Spiridon a înviat pe fiica sa pentru a-i spune unde a pus odorul unei femei, care i-l dăduse spre păstrare (Viețile Sfinților 12 decembrie, pag. 584-585).

Cuviosul Benedict a înviat un copil mort, pe care l-a dat tatălui său îndurerat (Proloage 14 martie; sau 1 martie).

Cuvioasa Muceniţă Evdochia Samarineanca a înviat copilul mort al împăratului roman Avrilian, ce luase împărăţia de la împăratul Traian. Prin această minune, a atras pe împărat către credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos (Proloage 3 mai).

Avva Sisoe a înviat pe un copil mort, pe care tatăl său l-a adus la picioarele lui (Pateric pg. 212-213).

Avva Ghelasie, a înviat un copil, ucis din nebăgare de seamă, de chelarul mănăstirii (Pateric pg. 48-49).

Avva Macarie a înviat un mort pentru a spune unde a ascuns amanetul încredinţat (Pateric pg. 33-34).

Odată, Avva Macarie Egipteanul umblând prin pustie, a aflat o căpăţână de mort aruncată pe pământ. Mişcând căpăţâna cu toiagul său de finic, Dumnezeu, pentru rugăciunile fierbinţi pe care cuviosul le făcea întotdeauna înaintea Lui, a însufleţit căpăţâna care a putut vorbi cu el.

- Cine eşti tu? a întrebat Sf. Macarie. Atunci căpăţâna i-a răspuns:

- Eu am fost popă al idolilor şi al elinilor care au locuit prin locurile acestea; iar tu eşti Macarie purtătorul de Duh Sfânt, şi ori în care ceas te vei milostivi spre cei ce sunt în muncă şi te vei ruga pentru dânşii, ei se mângâie puţin. Bătrânul i-a zis atunci:

- Care este mângâierea şi care este munca voastră? Căpăţâna i-a răspuns:

- Pe cât este de departe cerul de pământ, atât este de departe şi de mare deosebirea focului acestuia de pe pământ, de focul iadului care este dedesubtul nostru şi ne arde. În focul iadului nu este cu putinţă să se vadă cineva, faţă în faţă, căci faţa fiecăruia este lipită de spatele celuilalt. Deci, când te rogi tu pentru noi, atunci aflăm

oarecare uşurare, în acel timp vedem şi noi, în parte, faţa unul altuia. Aceasta este mângâierea noastră.

Atunci plângând şi suspinând, a zis bătrânul:

- Vai zilei aceleia în care s-a născut omul păcătos care a murit nespovedit, neîmpărtăşit cu Dumnezeieştile Taine şi nepregătit, dacă aceasta este mângâiere în munci! Apoi iarăşi a întrebat bătrânul:

- Mai este vreo altă muncă mai rea? Căpăţâna i-a răspuns:

- Da, este a creştinilor păcătoşi, nepocăiţi. Noi care nu am cunoscut pe Dumnezeu, măcar puţin suntem miluiţi; iar cei ce au cunoscut pe Dumnezeu şi s-au lepădat de El şi nu au făcut voia Lui, dedesubtul nostru sunt în munca iadului...

Bătrânul, luând căpăţâna, a îngropat-o în pământ (Pateric pg. 141; Viețile Sfinților 19 ianuarie).

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă, cu rugăciunea fierbinte a înviat un mort înaintea împăratului Diocleţian, a dregătorilor lui şi a poporului adunat. Atunci o mulţime mare de păgâni au crezut în Domnul nostru Iisus Hristos (Viețile Sfinților 23 aprilie pg. 683-687).

Dumnezeu, pentru rugăciunile Sf Apostol Toma, a înviat pe fratele mort al împăratului Indiei, Hundaforus, pentru a mărturisi despre rai şi despre frumuseţea şi splendoarea palatului edificat de Sf Apostol Toma - prin milosteniile date săracilor - sus în Ierusalimul Ceresc (Viețile Sfinților 6 octombrie pg. 179-191).

Şapte tineri drept-credincioşi creştini din Efes, în timpul cumplitelor persecuţii pornite de împăratul păgân, Decius, asupra creştinilor, îngrădindu-se cu rugăciuni fierbinţi, au adormit în peşteră şi au fost reînviaţi cu puterea lui Dumnezeu după 372 de ani, încredinţând pe toţi creştinii din timpul împăratului creştin, Teodosie, despre învierea cea de obşte, răsplătirea faptelor şi viaţa veşnică (Viețile Sfinților 22 octombrie şi Viețile Răposaților. pg. 77-78).

După Proorocia Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos, un fur de morminte a fost pălmuit şi orbit de o fecioară moartă, care a înviat în momentul când jefuitorul mormintelor se silea să o despoaie şi de ultima cămaşă de pe ea (Viaţa Răposaţilor pg. 78-79; Viețile Sfinților 2 octombrie pg. 74-78).

Avva Milicius, cu rugăciunea a înviat pe un om ucis de necunoscuţi, pentru a salva pe un biet călugăr năpăstuit şi osândit ca un vinovat al acelei asasinări. După convorbirea cu cel ucis, i-a dat iarăşi voie a-şi dormi somnul de veci (Viețile Răposaţilor pg. 79-80).

Puterea rugăciunii a făcut acestea şi alte multe şi mari minuni care se află presărate pe paginile istoriei Bisericii creştine şi în Vieţile Sfinţilor. Cu puterea rugăciunilor s-au făcut şi se fac mari lucruri şi minuni în toate timpurile: în trecut, în prezent şi în viitor. Rugăciunea e un mare dar dumnezeiesc, care ajută, îmbărbătează, întăreşte, înalţă şi veseleşte veşnic pe drept-credincioşii creştini.

Din aceste câteva exemple şi minuni doveditoare ale binefacerilor rugăciunilor făcute în Duh şi în adevăr, reiese destul de clar împlinirea făgăduinţelor pe care ni le-a dat Mântuitorul, zicându-ne: „Cereţi şi vi se va da vouă. Căutaţi şi veţi afla. Bateţi şi vi se va deschide vouă. Căci tot cel ce cere, va lua; şi cel ce caută va afla; şi celui ce bate i se va deschide... Amin, amin grăiesc vouă: Orice veţi cere de la Tatăl întru numele Meu cu credinţă, va da vouă. Până acum n-aţi cerut nimic întru numele Meu; cereţi şi veţi lua, ca bucuria voastră să fie deplină.

„Amin, amin grăiesc vouă: cel ce crede întru Mine, lucrurile pe care Eu le fac şi acela le va face şi încă şi mai mari decât acestea va face, căci Eu la Tatăl Meu merg. Şi orice veţi cere întru numele Meu, cu credinţă, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul. Orice veţi cere întru numele Meu, Eu voi face. De veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, neîndoielnică, veţi zice dudului acestuia: dezrădăcinează-te şi te plantează în mare; şi muntelui: ridică-te şi te aruncă în mare, şi se va face” (Luca 11, 1-13; 18, 1-14; Ioan 16, 23-24; 14, 12-14; Matei 17, 2; 21, 21; Luca 17, 5; Marcu 9, 23; 11,

23).

Puterea binefăcătoare a rugăciunii în necazuri e rodnică

Rugăciunea e o armă dumnezeiască, mare şi puternică. Rugăciunea este o comoară bogată în daruri dumnezeieşti, folositoare sufletului, trupului şi binelui obştesc. Ea este o bogăţie perpetuă care niciodată nu se sfârşeşte, liman neînvăluit de tulburări şi primejdii, cauză alinătoare feluritelor suferinţe, izvor îmbelşugat de bunătăţi, maică a tuturor virtuţilor creştineşti şi mai puternică decât puterile împărăţiilor pământeşti şi ale celor de dedesubt.

Astfel, adeseori s-a văzut, ori s-a auzit, că însuşi cei încoronaţi cu coroane împărăteşti, regeşti ori domneşti, căzând în fierbinţeala bolii, zăcând pe pat cu temperatură ridicată, arzând ca focul, nu se mai pot folosi nici de doctori, nici de ostaşii cei mai viteji şi înarmaţi până în dinţi, cu armătura cea mai modernă şi specială; nici de slujitorii cei mai devotaţi. Nici voievozii, nici doctorii, profesorii cei mai maeştri, nici venirea de faţă a prietenilor, nici slujirea slugilor, nici îndestularea doctorilor, nici podoabele luxoase ale gătirilor şi împodobirilor, nici mulţimea banilor şi a avuţiilor, nici altceva nimic din cele omeneşti, pământeşti şi lumeşti, nu poate mângâia, uşura, şi alina boala care-l chinuieşte zi şi noapte pe bietul om.

La patul de suferinţă al acestui purtător de coroană, dregător mare, mic ori om de rând, dacă ar veni un ales al lui Dumnezeu care are mare îndrăzneală înaintea Lui, îndată ce s-ar atinge de trupul bolnav, şi ar face rugăciuni fierbinţi, curate, în Duh şi adevăr, pentru el, toată boala trupului o izgoneşte. Vedeţi ce mare e puterea rugăciunii? Ceea ce n-a fost în stare puterea împărătească, bogăţia, vitejia, iscusinţa ştiinţei doctorilor maeştri, a putut-o face de multe ori rugăciunea unui creştin sărac şi scăpătat.

Acum, când zic rugăciune, noi nu vorbim de rugăciunea rece, pustie de Duh şi adevăr, plină de trândăvie, mecanică, formalistă, seacă; ci de rugăciunea care se face în Duh şi adevăr, cu osârdie, cu suflet îndurerat, cu minte trează, cu vederi largi şi întinse. Aceasta este rugăciunea care zboară cu iuţeala gândului slobod, străbate văzduhul, se suie la cer şi stă înaintea lui Dumnezeu, Care dă daruri bogate celor ce I se roagă Lui, aşa după voia şi plăcerea Lui. Apele lăsate să curgă în voia lor se revarsă, împrăştiindu-se pe o mare suprafaţă de pământ, fără a se putea ridica la înălţime. Dar atunci când mâinile oamenilor de jos le îngrădesc împrejur, le strâng, strâmtorându-le cu felurite maşinării, ele ţâşnesc în sus, mai iute decât săgeata şi astfel izbucnesc, zboară către înălţime, către cer. Tot astfel se întâmplă şi cu mintea omenească. Până e lăsată în voia ei, până are slobozenie largă, ea se revarsă şi curge în linişte în toate părţile, la cele pământeşti. Însă atunci când întâmplările neprevăzute ale lucrurilor de aici de jos, ori cele de dedesubt, o vor strâmtora, stoarce şi tescui bine, atunci va face rugăciuni curate, fierbinţi şi întinse şi le va trimite la înălţime, înaintea scaunului Dumnezeirii.

Pentru a ne învăţa şi înţelege bine că mai mult şi mai ales rugăciunile acelea care sunt făcute în necaz şi strâmtorare sunt puternice, suitoare la cer, auzite şi bine primite înaintea lui Dumnezeu, să luăm aminte la cuvintele psalmistului care zice: „Când mă necăjeam, am chemat pe Domnul şi către Dumnezeul meu am strigat. Auzit-a din Biserica cea Sfântă a Sa glasul meu şi strigarea mea, înaintea Lui, va intra în urechile Lui... Trimis-a din înălţime şi m-a luat, ridicatu-m-a din ape multe” (Psalmi 17; comp. Psalmi 21-24; 30; 68; 117; 142 ş. a.).

Aşa au făcut toţi aleşii lui Dumnezeu, începând de la Adam şi Eva. Adam şi Eva, după căderea în păcat şi scoaterea lor din Rai (Facerea 3), crezând cu nădejde în nemărginita iubire a lui Dumnezeu, pocăindu-se, I se închinau Lui, cu feţele îndreptate către răsărit, spre Paradisul din care ieşiseră. Împreună cu rugăciunile, ei adeseori aduceau jertfe lui Dumnezeu: unele din turmele oilor, preînchipuind Jertfa Mielului lui Dumnezeu; iar alte jertfe din roadele pământului, care închipuiau jertfele aduse la

dumnezeiescul jertfelnic al Noului Testament, fiindcă Fiul lui Dumnezeu avea să se jertfească Tatălui Ceresc de pe dumnezeieştile altare creştineşti sub chipul pâinii şi al vinului, începând de la Cina cea de Taină şi până la sfârşitul lumii (Hronograf, pg. 78-79; vezi şi „Explicarea Sfintei Liturghii" în lumina Dumnezeieştilor Scripturi şi a Sfintei Tradiţii, de Nicodim Măndiţă). Aşa făcând strămoşii noştri Adam şi Eva, s-au mântuit şi au devenit drepţi, prooroci şi sfinţi.

Pe această cale a vieţii, şi-au îndreptat paşii prin rugăciuni, jertfe şi cugetări sfinte şi urmaşii lor cei buni: Abel, Sit, Enoh, Noe, Avraam, Isaac, Iacob, Iosif, Moise şi Aaron, Isus Navi, Samuil, David ş.a. (Vezi Dumnezeiasca Scriptură: Facerea, Ieşirea, Leviticul, Numerii, Deuteronomul, Isus Navi, Cărţile Regilor şi Cronicile, Hronograf pg. 79-412; Faptele Apostolilor 7; Evrei 11; 12).

Pildă vrednică de luare-aminte pentru rugăciune, avem de exemplu şi în Moise şi Aaron.

Aceştia, ducându-se la Faraon, şi cerând a da voie israeliţilor să meargă în pustie trei zile, pentru a se închina şi jertfi lui Dumnezeu, le-a provocat îndoit necaz. Faraon tulburându-se, a asuprit mai mult pe israeliţi. Poporul atunci s-a răsculat asupra lui Moise şi Aaron, cerându-le socoteală pentru acea îndoită apăsare. Atunci Moise, în loc de a recurge la mijloace omeneşti ca alţi conducători, adică a le explica cum stau lucrurile, a le face felurite făgăduinţe pentru mai târziu, s-a pus pe rugăciune. Prin rugăciune, el a întrebat pe Dumnezeu ce să facă ca să scape de necazul acela. „Doamne, Tu m-ai trimis la Faraon ca să cer să dea voie poporului Tău a merge în pustie pentru a se ruga şi jertfi Ţie; iar el îi asupreşte mai mult! Doamne! Doamne! Ce să fac?". Dumnezeu i-a arătat ce să facă şi el, ascultând cuvântul lui Dumnezeu, a reuşit (Ieșirea 5-15; 4). Tot de rugăciune s-au folosit ei şi în drumul lung, greu şi îndelungat, de la Marea Roşie spre pământul făgăduinţei, când se răscula poporul asupra lor, vociferând să le dea: carne, peşte, castraveţi, pepeni, ceapă, praz, usturoi, etc., să-i ducă înapoi în Egipt (Numerii 11-20). Pentru a scăpa de acele frământări, necazuri şi primejdii grele, el se ruga, cerea

ajutorul lui Dumnezeu, întreba pe Dumnezeu prin rugăciuni, aştepta sprijinul Lui şi aşa a reuşit cu bine în conducerea poporului israelit către Ţara Sfântă. Aşa au făcut şi alţi aleşi ai lui Dumnezeu: Isus Navi, Ghedeon, Varac, Samson, Ieftaie, Samuil, David, Solomon, Sfinţii Prooroci şi Apostoli cu urmaşii lor, aşa au făcut şi fac toţi drept-credincioşii creştini din toate timpurile, aşa să facem şi noi.

Acestea ştiindu-le, să ne înfierbântăm ştiinţa, să necăjim sufletul nostru prin pomenirea păcatelor noastre. Să-l necăjim nu ca să-l strâmtorăm, înăbuşim; ci pentru ca să-l înaripăm în rugăciuni pentru a fi auziţi de Dumnezeu şi a dobândi cele de folos. Să ne pregătim sufletul nostru pentru ca să se trezească, să privegheze, să se înalţe la munţii virtuţilor creştineşti, să străbată cerurile, să stea cu faţa senină înaintea Creatorului său, strălucind ca soarele (Matei 13, 43; Apocalipsa 7, 9-17). Durerea şi necazul alungă trândăvia şi lenevirea, adună gândurile şi mintea de pretutindenea şi o întoarce către sine şi o pune a sta înaintea lui Dumnezeu. Cel ce aşa, după dumnezeiasca rânduială, se necăjeşte şi se roagă, mult dar, folos, dulceaţă şi plăcere sfântă, înălţătoare va putea sălăşlui în sufletul său, după rugăciune. Precum adunarea norilor la început întunecă văzduhul, dar după ce se amestecă unii cu alţii, lucrează şi slobozesc ploile sau ninsorile, văzduhul se arată alinat, luminat şi senin; tot astfel şi necazul, mâhnirea cea după Dumnezeu, întorcându-se şi învârtindu-se înăuntrul nostru, întunecă atmosfera veselă din fiinţa noastră, dar după ce prin graiurile rugăciunii fierbinţi, acelea se vor deşerta şi afară vor ieşi, multă strălucire a sprijinirii lui Dumnezeu pune înăuntrul nostru. Acea strălucire a darurilor dumnezeieşti, ca o rază luminoasă se va pogorî şi sălăşlui în mintea celui ce se roagă lui Dumnezeu, în Duh şi în adevăr.

Adeseori întâlnim la unii creştini o răceală, o abandonare, chiar şi o groază de rugăciune pe care şi-o motivează în felurite forme. „Noi - zic ei - suntem fără îndrăzneală, plini de ruşine, nu putem nici a ne deschide gura înaintea lui Dumnezeu!”. Acestea şi alte multe motive le pun înainte cei ce au pierdut dragostea şi obişnuinţa bună de a se ruga lui Dumnezeu. Evlavia aceasta, îmbrobodită cu atâtea motive, este

satanicească. Aceste motive rele sunt acoperămintele întunecate ale trândăviei. Prin aceste motive meşteşugite şi adeseori nepătrunse de mintea omenească, diavolii încuie creştinilor uşile intrării către Dumnezeu. Creştine, tu eşti fără îndrăzneală? Mare îndrăzneală şi rătăcire este a se socoti vreun creştin că este fără îndrăzneală, precum şi cea mai de pe urmă ruşinare şi osândire este când cineva, pentru faptele şi dreptăţile lui, socoteşte că are îndrăzneală către Dumnezeu. De ar fi săvârşit cineva multe isprăvi, fapte bune, împliniri de porunci dumnezeieşti, şi nu ar vedea nici un rău în sineşi pentru aceasta ar socoti că are îndrăzneală, din rugăciune a căzut.

Altcineva de ar purta în ştiinţa sa o mulţime nenumărată de sarcini cu păcate grele şi pentru aceasta s-ar încredinţa pe sineşi că decât toţi este mai mic, mai pe urmă, acela cu adevărat multă îndrăzneală va avea către Dumnezeu, deşi aceasta nu se numeşte smerita cugetare. Smerită cugetare este atunci când cineva ştiind că a făcut multe şi mari isprăvi şi faceri de bine, dar nu şi le însuşeşte sieşi; ci, mulţumind lui Dumnezeu, zice: „Slugă netrebnică sunt, pentru că n-am făcut decât ceea ce am fost dator a face (Luca 17, 10; Iov 22, 3; 35, 7; Psalmi 16, 2; Matei 25, 30; Romani 3, 12; 11, 35; 1 Corinteni 9, 16-17; Filimon 1, 11; Cuv. Sf. Teodor Prol. 3 martie Evharist; Pateric Egiptean 3, 1; Cuv. Pafnutie la fruntaşul smerit al satului, Prolog 9 martie).

„Cele ce am făcut, n-am făcut eu; ci darul lui Dumnezeu care locuieşte întru mine” (1 Corinteni 15, 10). Când cineva ar fi ca Sf Apostol Pavel în înălţimea faptelor bune şi ar zice: „Nimic întru sinemi nu ştiu” (Romani 7, 14-25), şi iarăşi să zică: „Iisus Hristos a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu” (1 Timotei 1, 15; comp. Matei 18, 11-14; Luca 19, 1-10; 15). Aceasta este smerita cugetare când cineva fiind înalt în săvârşirea faptelor bune, se smereşte pe sine cu gândul. Cu toate acestea, Dumnezeu, pentru negrăita Sa milostivire, nu numai pe cei cu adevărat smeriţi, ci şi pe cei care cu bună cunoştinţă îşi mărturisesc păcatele lor, îi îmbrăţişează, îi primeşte şi li se face lor milostiv şi blând, aşa cum ne arată în pilda cu oaia şi drahma cea pierdută şi cu fiul risipitor (Matei 18; Luca 15; 1 Petru 2, 10).

Smerenia împuternicește, iar mândria slăbește pe ortodocși în rugăciune

Pentru a ne învăţa cât de mare lucru şi bunătate este a nu socoti, nici a năluci omul nimic mare pentru sine, să ne închipuim că avem înaintea noastră două care încărcate. La un car s-ar înjuga dreptatea cu mândria; iar la celălalt car s-ar înjuga păcatul cu smerita cugetare, îndată vom vedea pe cel dintâi micşorându-se şi scăzând, nu din neputinţa dreptăţii, ci din cauza greutăţii împovărătoare a mândriei trufaşe. Precum smerita cugetare, pentru înălţimea ei cea covârşitoare, biruieşte greutatea păcatului şi se poate sui către Dumnezeu, tot astfel şi trufia pentru multa greutate şi povară a ei, poate şi pe dreptatea cea prea uşoară să o biruiască şi să o tragă în jos cu mare înlesnire.

Perechea aceasta „păcatul înjugat cu smerita cugetare”, e mai grabnic alergătoare decât aceea „a dreptăţii înjugată cu trufia”. Aceasta ne-o arată destul de clar Mântuitorul în pilda cu fariseul şi vameşul care s-au suit în Biserică ca să se roage. Fariseul a înjugat pe dreptate cu mândria, zicând: „Dumnezeule, mulţumeseu-Ţi Ţie, că nu sunt ca ceilalţi oameni: răpitori, nedrepţi, lacomi, preacurvari, nici ca acest vameş. Postesc de două ori în săptămână şi dau zeciuială din toate câte câştig”. O! ce nebunie deşartă! Trufia lui nu s-a săturat, pârând, defăimând şi ponegrind pe ceilalţi oameni greşiţi din lume; ci s-a aruncat cu înverşunare şi nebunie şi asupra vameşului care se suise cu el în Biserică şi se ruga împreună.

La fariseul trufaş vedem două patimi sataniceşti: clevetirea şi batjocorirea aproapelui său. Clevetirea e o judecată rău-voitoare a aproapelui său; iar batjocorirea este o despuiere a aproapelui, de pace, cinste şi uneori chiar şi de viaţă. Mama acestor două infernale patimi este păcatul trufiei şi al pizmei. Omul clevetitor şi batjocoritor este sluga şi fiul diavolului şi moştenitorul iadului.

În Paradis, pizmaşul diavol, pizmuind fericirea lui Adam şi Eva, ascunzându-se cu vicleşug sub chipul şarpelui, a pârât şi clevetit pe Dumnezeu, înaintea acestor primi oameni, ieşiţi de curând din măiastra Lui mână.

- Nu vă gândiţi la ce-a zis Dumnezeu, că nu veţi muri; dar Dumnezeu ştie că, în ziua când veţi mânca din pomul oprit, vi se vor deschide ochii, şi veţi fi ca Dumnezeu, cunoscând binele şi răul (Facerea 3).

Mai pe urmă iarăşi a pârât pe oameni înaintea lui Dumnezeu.

- Satano - a zis Dumnezeu diavolului - în cutreierarea ce ai făcut-o pe pământ, în lung şi în lat, spune drept, ai văzut vreun om bun, curat la suflet şi temător de Dumnezeu, care se abate de la rău, ca robul meu Iov?

Satana (aprinzându-se de pizmă) a răspuns Domnului:

- Oare degeaba e Iov aşa? Nu L-ai ocrotit Tu pe el, casa lui şi toate ale lui? Tu ai binecuvântat lucrul mâinilor lui şi turmele lui acoperă ţara. Ia despoaie-l de toate averile cu care l-ai îmbogăţit şi de sănătatea şi puterea cu care l-ai dăruit să se bucure şi să strălucească între ceilalţi oameni!" (Iov 1; 2; Facerea 4, 9-16; 18, 20-33; 19). Aşa a lucrat şi lucrează întotdeauna pizma infernală, fie prin diavoli, fie prin oamenii robiţi diavolilor.

Precum melcul murdăreşte cu balele sale locul pe unde trece, tot aşa şi oamenii îmbâcsiţi de pizmă murdăresc pe cei pe care îi ating, cu clevetirile şi batjocoririle lor infernale. Oamenii aceştia sunt vulpi în linguşire şi porci în batjocorire. Cu vorbe linguşitoare atrag pe oamenii sinceri în cursele lor; iar cu balele clevetirilor îi murdăresc şi cu colţii batjocoririlor le rup şi le sfâşie: pacea, cinstea, ba chiar şi viaţa pământească şi sufletească.

Astfel de vulpe a fost împăratul evreilor, Irod-Antipa. Mântuitorul cunoscându-i viclenia lui infernală, l-a numit „vulpe", zicând fariseilor care îi spuneau să plece de acolo, că Irod vrea să-L omoare: „Spuneţi vulpii acesteia (lui Irod): Iată scot dracii şi fac vindecări, astăzi şi mâine şi a treia zi voi isprăvi" (Luca 13, 31-35). Această numire şi-o atrăsese Irod prin vicleşugul infernal cu care reuşise a se sui pe tron. Cu vicleşug şi linguşiri obţinuse tronul de la Cezarul romanilor, cu vicleşug ucisese pe fratele său, Aristobul arhiereul, în baie, schimbase soţia legitimă cu cumnata sa Irodiada, soţia

fratelui său Filip, ucisese pe Sf. Ioan Botezătorul; iar mai pe urmă a complotat cu arhiereii, fariseii şi cărturarii la prigonirea Mântuitorului Hristos şi a ordonat uciderea Lui. După aceasta a prigonit pe Sf. Apostoli şi pe primii creştini, a ucis cu sabia pe Sf. Apostol Iacob al lui Zevedeu, şi a murit lovit de îngerul Domnului (Faptele Apostolilor 12).

Păcatul sfâşierii aproapelui cu murdăriile clevetirilor şi sfâşierea cu colţii porceşti ai ponegririlor şi batjocoririlor înrăutăţite şi infernale, le înfruntă aspru Mântuitorul înfierând răutatea fariseiască prin aceste cuvinte: „Şerpi, vipere, pui de năpârci! Cum veţi scăpa de judecata gheenei fiind voi aşa de răi! Căci din prisosul inimii grăieşte gura. Omul bun, scoate cele bune din vistieria cea bună a inimii sale; iar omul cel rău scoate cele rele din vistieria cea rea a inimii sale. Dar pentru tot cuvântul deşert pe care-l vor grăi oamenii, or să dea seamă în ziua judecăţii. Căci din cuvintele tale (bune) te vei îndrepta şi din cuvintele tale (cele rele) te vei osândi” (Matei 23, 33; 12, 34; Luca 6, 45; Faptele Apostolilor 13, 6-11).

Oamenii cu meseria aceasta infernală, sunt clăcaşii iadului. Ei inventează povestiri şi ironii răutăcioase la adresa aproapelui lor, defaimă, ponegresc, exagerează, fac deduceri infernale, păgubitoare semenului lor, râd, batjocoresc, murdăresc, sfâşie, rup şi zdrenţuiesc haina onoarei aproapelui lor, cu scopul infernal de a-i călca dreptul şi a se sui deasupra, pe ruinele celor atacaţi de ei.

Ei îşi maschează viciul, slujba aceasta infernală, sub aparenţa glumelor, compătimirilor sau a zelului, care în realitate sunt măştile diavolului. Slujitorii aceştia, dimpreună cu ascultătorii lor, sunt slugile diavolului. Un părinte bisericesc grăieşte despre ei, zicând: „Clevetitorii, batjocoritorii aproapelui lor, au pe diavolul în limba lor; iar cei ce îi ascultă cu plăcere, au pe diavolul în urechile lor”.

Clevetitorii, batjocoritorii sunt asemenea diavolilor infernali. Diavolii veşnic pârăsc, clevetesc şi ponegresc pe oameni înaintea lui Dumnezeu, mai ales în ziua judecăţii particulare şi universale. Pentru meseria aceasta infernală, diavol în limba

română înseamnă clevetitor (Vezi nota din tâlcul evangheliei de Teofilact pag. 31). Boala aceasta infernală a trufiei (care nu suferă pe nimeni să fie asemenea, ori mai presus) a umplut de pizmă pe Cain, făcându-l ucigaş al fratelui său Abel; a făcut pe fiii lui Iacob vrăjmaşi de moarte şi vânzători ai fratelui lor Iosif; pe Saul, prigonitor al lui David; pe fariseu l-a făcut clevetitor, ponegritor, osânditor şi batjocoritor al celorlalţi oameni, împreună şi al umilitului vameş; pe conducătorii poporului israelit, i-a făcut clevetitori, ponegritori, osânditori şi ucigaşi ai proorocilor, ai Fiului lui Dumnezeu şi ai urmaşilor Lui. Nelegiuiţii aceştia îşi murdăresc limbile, inimile şi mâinile. Nu este păcat care să nu-i murdărească pe clevetitori şi batjocoritori: în gând, în cuvânt, în faptă şi în lucru. Să ne ferim deci din răsputeri de boala trufiei fariseului, care a dat şi dă naştere infernalelor clevetiri şi batjocoriri, împilând pe cei îngreunaţi cu aceste păcate, depărtându-i de Dumnezeu şi îmbrâncindu-i la iad (Matei 7, 1-5; Psalmi 68; 108; Pateric cap. 15; Viețile Sfinților 23 decembrie; Estera 5, 6, 7).

Să vedem acum, oare ce a făcut vameşul? El a răbdat injuriile fariseului, şi nu i-a răspuns înapoi tot cu ocări, ci a suferit toate, înăbuşindu-le cu durere în sineşi. Şi-a înălţat gândul la Dumnezeu, a primit ocările fariseului cu mulţumire, şi astfel toate au luat o întorsătură minunată: Săgeata vrăjmaşului s-a prefăcut într-o preţioasă doctorie vindecătoare, ocara în laudă şi defăimarea în cunună strălucitoare. Aşa de bună este smerita cugetare, aşa de mare este câştigul ei, încât nu se muşcă de ocările oamenilor limbuţi, fără lacăt la gură şi fără poartă la ograda sufletului lor, povârnit în prăpastia pieirii (Psalmi 108, 1-19). Smerita cugetare împuterniceşte şi întăreşte pe cei care şi-o agonisesc, a nu se sălbătici asupra ocărâtorilor şi batjocoritorilor lor, cunoscând că şi prin acest fel de oameni pot dobândi oarecare mare, aleasă şi vitejească bunătate, înţelepţire şi putere de sus.

Creştinii buni trag foloase bune nu numai de la oamenii răi şi limbuţi; ci chiar şi de la draci. Supărările, necazurile, strâmtorările, tulburările, războaiele crâncene ridicate de draci, au încununat pe mulţi creştini, care acum strălucesc în cer ca soarele şi

se veselesc pururea cu oştile îngerilor şi cetele sfinţilor înaintea lui Dumnezeu (Matei 8, 10-11; 13, 43; 19, 26-30; Evrei 12, 22-25; Apocalipsa 4; 7, 9-17). Cuvintele smeritei cugetări au biruit lucrurile rele, adică păcatele, şi graiurile pocăinţei pe faptele nelegiuite le-au covârşit. Fariseul, dreptate a pus înainte şi postiri şi zeciueli, şi cu păcate s-a împovărat. Vameşul, numai graiuri goale, cuvinte de pocăinţă a dat şi toate păcatele şi le-a lepădat. Dumnezeu, Care cearcă inimile şi rărunchii, a auzit graiurile lui, a văzut mintea lui însoţită de smerita-cugetare şi aflând în el inimă înfrântă şi zdrobită, l-a miluit şi iubire de oameni a făcut cu el.

Fariseul, cu toată dreptatea, postul şi milostenia lui - căci dădea zece la sută din tot ceea ce câştiga - aflându-l Dumnezeu plin de trufie, înălţându-se cu mintea, l-a lăsat în urmă, fiindcă „Dumnezeu, celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har” (Iacov 4, 7-10). El Însuşi înfruntă pe făţarnicii făloşi, zicând: „Voi sunteţi care vă faceţi pe voi drepţi înaintea oamenilor, însă Dumnezeu ştie inimile voastre, căci ceea ce este înălţat înaintea oamenilor, urâciune este înaintea lui Dumnezeu” (Luca 16, 15).

Acestea le-am zis, nu ca să păcătuim; ci pentru ca să fim cu bună cunoştinţă şi mulţumire. Vameşul este chipul omului păcătos, însă - cugetând smerit - s-a arătat cu bună cunoştinţă, şi mulţumitor, şi s-a mărturisit pe sine că este păcătos. Cu acestea el a atras asupră-şi multă dragoste de la Dumnezeu, arătând că cei ce săvârşesc lucruri mari, fapte bune, fără a le trâmbiţa acestea înaintea oamenilor, ci vor cugeta smerit în sineşi tăinuindu-le, aceştia vor lua mai mari daruri de sus şi dragostea lui Dumnezeu îi va acoperi.

Punând acestea înaintea ochilor noştri, îndemn, rog şi poftesc stăruitor pe fiecare creştin în parte, să ne mărturisim scăderile, neputinţele şi păcatele zilnic, adeseori înaintea lui Dumnezeu. Eu nu silesc, nici aduc pe cineva în priveliştea celor împreună robi ai păcatului, nici nu silesc pe cineva să-şi descopere oamenilor păcatele sale; ci îndemn conştiinţa fiecăruia să şi-o desfacă şi să şi-o descopere înaintea lui Dumnezeu. Arată-i Lui, creştine, rănile tale şi-I cere să-ţi dea doctoriile tămăduitoare. Arată-ţi,

creştine, rănile tale Celui ce nu te ocărăşte, ci te tămăduieşte. Nu uita că, deşi îţi vei tăinui tu păcatele tale, dar El le ştie pe toate: unde, când şi cum le-ai făcut. Deci, spune-i Lui păcatele tale ca să câştigi iertare, spune-i, ca lepădând păcatele, să te duci acolo curat de greşeli şi să scapi de acea nesuferită publicare.

Cei trei tineri în cuptorul înşeptit încins nebuneşte de haldei, au fost aruncaţi să piară. Ei şi sufletul lor şi l-au dat pentru mărturisirea Dumnezeului Celui viu. Aceasta este una din cele mai mari, desăvârşite şi strălucite isprăvi ale credinţei, nădejdii şi dragostei către Dumnezeu. Ei, bine, şi cu toate acestea, după atâtea şi astfel de mari isprăvi, ei agonisindu-şi şi alimentându-şi smerita cugetare, zic: „Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi preaslăvit este numele Tău în veci. Drept eşti, Doamne, întru toate câte ai făcut nouă, toate lucrurile Tale sunt adevărate, căile Tale-s drepte şi judecăţile Tale sunt adevărate. Judecăţile adevărului ai făcut după toate cele ce ai adus asupra noastră şi asupra cetăţii celei sfinte a părinţilor noştri, Ierusalimul. Că întru adevăr cu judecată dreaptă ai adus acestea toate asupra noastră, pentru păcatele noastre. Că am păcătuit şi am făcut fărădelege, depărtându-ne de la Tine. Noi am greşit întru toate, şi poruncile Tale n-am ascultat, nici le-am păzit, nici le-am făcut, după cum ne-ai poruncit nouă, ca să fie bine nouă. Şi toate câte ai adus asupra noastră şi toate câte ai făcut nouă, întru adevărată judecată le-ai făcut. Şi ne-ai dat pe noi în mâinile vrăjmaşilor noştri cei fărădelege şi a potrivnicilor celor pizmăreţi şi a împăratului nedrept şi mai rău decât tot pământul. Acum nu ne este nouă cu putinţă a mai deschide gura, ruşine şi ocară ne-am făcut robilor Tăi şi celor ce Te cunosc pe Tine. Nu ne da pe noi până în sfârşit... şi nu depărta mila Ta de la noi. Scoate-ne pe noi după minunile Tale şi dă mărire numelui Tău, Doamne. Să se ruşineze toţi cei ce arată robilor Tăi rele. Să se ruşine de toată puterea Ta şi tăria lor să se sfărâme. Şi să cunoască astfel că Tu eşti Domn, Dumnezeu singur, şi mărit peste toată lumea" (Cântarea celor 3 Tineri 1, 2-21). Tot aşa se ruga şi Proorocul Daniel şi alţii (Daniel 9, 3-23; 3 Regi 8, 47; Neemia 1, 4-11; 9, 6-36; Isaia 63, 7-19; Ieremia 14, 7).

Prin cuvintele: „Să deschidem gura”, ei ne îndeamnă să stăruim în rugăciuni fierbinţi, să ne smerim înaintea Lui, şi aşa să atragem pe Domnul către noi. Puterea rugăciunii e mare, puternică şi de mare preţ înaintea lui Dumnezeu. Puterea rugăciunii a stins puterea focului, gurile leilor le-a încuiat, mânia vrăjmaşilor a înfrânt-o, războaie a potolit, lupte a curmat, vifore a domolit, draci a gonit, porţile cerului a deschis, legăturile morţii le-a risipit, bolile le-a vindecat, supărările a depărtat, pe vrăjmaşi i-a alungat, cetăţi clătinate a întărit, molimele şi rănile cele trimise de sus le-a îndepărtat, bântuielile vrăjmaşilor oameni şi ale dracilor le-a pierdut, şi în sfârşit, toate feluritele lor grozăvii şi primejdii le-au nimicit (Evrei 11).

Acestea şi multe altele a făcut puterea rugăciunii. Precum am mai zis, acum iarăşi zic, că nu prin rugăciunea aceea de formă, care prost se poartă în gură, s-au făcut şi se fac minuni ca acestea; ci rugăciunea fierbinte, care iese din adâncul inimii, minţii şi al sufletului. Copacii care îşi întind rădăcinile lor în adâncul pământului, oricâte vânturi puternice i-ar izbi, nu-i poate frânge nici dezrădăcina, pentru că îşi au rădăcinile prinse adânc în pământ. Tot astfel şi rugăciunile care dintru adâncul minţii se înalţă, fiind înrădăcinate temeinic, se întind către înălţime, şi nici o asupreală a gândurilor furtunoase nu le răstoarnă (Vezi Ser. Sf. Efrem Sirul). Aceasta o arată şi psalmistul, zicând: „Dintru adâncuri am strigat către Tine, Doamne, Doamne, auzi glasul rugăciunii mele. Fie urechile Tale luând aminte la glasul rugăciunii mele... Înconjura-tu-m-au câini mulţi, tauri graşi, şi adunarea celor vicleni m-a cuprins. Cuprinsu-m-au durerile morţii, şi râurile fărădelegii m-au tulburat. Durerile iadului m-au înconjurat, întâmpinatu-m-au laţurile morţii (Psalmi 129, 1-2; 21, 12-23; 15, 5-6). Din necaz am chemat pe Domnul şi m-a auzit întru desfătare. Domnul este mie ajutor şi nu mă voi mai teme; ci voi privi asupra vrăjmaşilor mei... Toate neamurile m-au înconjurat şi întru numele Domnului i-am înfrânt pe ei. Înconjuratu-m-au ca albinele fagurul, şi s-au aprins ca focul în spini, şi întru numele Domnului i-am biruit pe ei. Împins fiind m-am povârnit să cad şi Domnul m-a sprijinit. Tăria mea şi lauda mea este Domnul şi s-a făcut mie spre mântuire. Dreapta

Domnului a făcut putere, dreapta Domnului s-a preaslăvit în tărie. Dreapta Domnului m-a înălţat, dreapta Domnului a sfărâmat pe vrăjmaşi şi întru mulţimea slavei Sale va zdrobi pe cei potrivnici. Nu voi muri; ci voi fi viu şi voi povesti lucrurile Domnului. Voi lăuda pe Dumnezeul meu până ce voi fi" (Psalmi 117, 5-17; Ieșirea 15, 1-6). Amin.

Importanța și folosul celor șapte laude

Calea cea mai bună şi sigură pentru a ne apropia de Dumnezeu, este rugăciunea neîntreruptă, făcută în Duh şi în adevăr, lauda, preaslăvirea, cântările duhovniceşti şi cugetarea adâncă în legea Domnului, însoţite de înnoirea vieţii. „Priveghiaţi şi vă rugaţi neîncetat, ca să nu cădeţi în ispite" (Luca 11, 1-13; 18, 1-8; Matei 26, 41). „Cuvântul lui Hristos Dumnezeu să locuiască bogat întru voi, întru toată înţelepciunea, învăţându-vă şi înţelepţindu-vă pe voi înşivă, cu psalmi, şi cu laude şi cu cântări duhovniceşti, în dar cântând întru inimile voastre Domnului. Şi tot, orice faceţi, cu cuvântul sau cu lucrul, toate să le faceţi întru numele Domnului Iisus, mulţumind lui Dumnezeu şi Tatălui prin El" (Coloseni 3, 16-17; 4, 6; Efeseni 5, 19; 1 Corinteni 14, 26). „Voi (creştinilor) să nu vieţuiţi ca păgânii în deşertăciunea minţii lor... ci să vă dezbrăcaţi de omul cel vechi, care se strică după poftele cele înşelătoare, şi să vă înnoiţi în duhul minţii voastre. Îmbrăcaţi-vă în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu întru dreptate şi sfinţenia adevărului" (Efeseni 4, 17-24; Romani 6, 4; 2 Corinteni 5, 17; Galateni 3, 26-29; Efeseni 6, 11-20; Coloseni 3, 10).

Psalmistul împărat şi Prooroc David, se îndemna adeseori pe sine, şi pe toată omenirea, a se ruga şi a lăuda pe Dumnezeu, zicând: „Laudă suflete al meu pe Domnul, lăuda-voi pe Domnul în viaţa mea, voi cânta Dumnezeului meu până ce voi fi... (Psalmi

145, 1-2). Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea (Psalmi 33, 1). Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua am strigat şi noaptea înaintea Ta, să intre rugăciunea mea înaintea Ta, pleacă urechea Ta spre ruga mea" (Psalmi 87, 1-2). Astfel, prin rugăciuni, laude şi psalmi, el mulţumea lui Dumnezeu cu smerenie şi bucurie pentru toate binefacerile Lui. Aşa au făcut toţi drepţii, patriarhii, proorocii şi credincioşii Vechiului Testament; aşa să facem şi noi.

O viaţă nouă şi o petrecere duhovnicească mai aprinsă de flacăra dragostei de Dumnezeu, o aflăm în viaţa creştinilor apostolici şi patristici. Îndeletnicirea cea mai de căpetenie erau rugăciunile. Sf Apostol Pavel, ca şi ceilalţi Apostoli, urmând porunca Domnului (Luca 11, 1-13; 18, 1-8) îndeamnă pe creştini să se roage neîncetat (1 Tesaloniceni 5, 17; Luca 11, 1-13; 18, 1-14).

Ei se osteneau, în tot felul, ca să se roage des, să cugete la legea Domnului şi să lucreze lucrurile cereşti. Ei se rugau adeseori zilnic cu toţi în sobor, fiind încredinţaţi căci, cu cât erau mai mulţi creştini adunaţi şi uniţi în rugăciune, pentru a cere de la Dumnezeu aceleaşi daruri cereşti, cu atât ei se simţeau mai împuterniciţi, pentru a dobândi ceea ce cereau, după cuvântul Domnului: „Dacă doi dintre voi se vor uni pe pământ pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor de la Tatăl Meu Care este în ceruri. Că oriunde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor" (Matei 18, 19-20). Urmând rânduielilor apostolice, Sf. Ignatie sfătuia pe Sf. Policarp ca adunările să fie dese. Totodată îl îndemna a căuta într-însele pe fiecare credincios după numele său. În scopul acesta se citea pomelnicul viilor, după care se făcea observarea celor prezenţi şi absenţi, înfăţişarea păstorilor la rugăciunea obştească era obligatorie, fiindcă da mai mult îndemn şi putere rugăciunilor, da mai multă pildă de credinţă vie, nădejde tare, dragoste înflăcărată şi smerenie.

Rugăciunile, adică laudele bisericeşti, în primele secole ale Bisericii creştine, se săvârşeau, după rânduială, în public, în biserică. La aceste laude lua parte întreaga comunitate creştină: clerul şi poporul. Ei luau parte la aceste Dumnezeieşti slujbe nu

numai pentru îndeplinirea unei obligaţii, a unei datorii; ci mai mult pentru îndeplinirea entuziasmului credinţei şi al dragostei înflăcărate de Dumnezeu, de care erau inspiraţi. În privinţa aceasta însă, se dădeau şi felurite îndemnuri energice din partea superiorilor păstorilor Bisericii.

Astfel, în Constituţiile Apostolice găsim această poruncă dată episcopului: „Când înveţi, o, episcope, porunceşte şi învaţă pe popor, ca el în flecare zi, dimineaţa şi seara, să vină la biserică. Nimeni să nu lipsească, ci necontenit să se adune... Iar aceasta nu se zice numai pentru preoţi, ci şi pentru fiecare creştin, cugetând la cuvintele Domnului care zice: „Cine nu este cu Mine, este contra Mea, şi cine n-adună cu Mine, risipeşte” (Matei 12, 30; Luca 11, 23). Fericitul Augustin îndeamnă pe creştini ca ziua să ia parte la toate slujbele Bisericii, zicând: „Sculaţi-vă de dimineaţă. Veniţi mai-nainte de toate la veghere” (slujba miezonopticii şi a utreniei cu ceasul 1, ceasul al 3-lea, al 6-lea, cu Dumnezeiasca Liturghie ori cu prânzânda, ceasul al 9-lea, vecernia şi după-cinarea). Nimeni să nu se retragă de la serviciul sfânt, numai aceia pe care i-ar reţine boala, binele public, sau oarecare mare necesitate. Apologetul Tertulian (+240 d.Hs.) sfătuieşte pe creştini, zicând: „Dacă tu ziua nu poţi să iei parte la adunări (slujbele Bisericii), atunci ai noaptea” (Mitrofan, „Liturgica”, pag. 416).

Rugăciunile publice, la care luau parte şi stăruiau mai mult creştinii apostolici şi patristici, erau cele de dimineaţă (miezonoptica, utrenia cu ceasul 1, ceasul al 3-lea, al 6-lea, cu Sfânta Liturghie sau în lipsa ei prânzânda) şi cele de seara (ceasul al 9-lea, vecernia şi dupăcinarea). Cele patru laude care se făceau dimineaţa, erau aşezate în locul jertfelor celor de dimineaţa din legea veche. Aceasta este una din cele mai strălucite părţi ale slujbelor dumnezeieşti, precum se vede pe dinafară din: înveşmântări, pomeniri, lumânări, candele şi tămâieri, etc. Vecernia (ceasul al 9-lea, vecernia, şi după-cinarea) sunt aşezate a se face seara, pentru a sfinţi începutul nopţii. Ea se mai numea şi slujba lumânărilor, pentru că atunci era vremea când se aprindeau în Cortul şi Templul Sfânt din Vechiul Testament luminile; şi noi în acest timp facem pomenire despre lumină, cântând:

„Lumină lină”. După această slujbă, îşi da fiecare sărutarea sfântă. Iertăciunea care se face în timpul slujbei după-cinării, păstrează în sine acea amintire.

„Vremurile rânduite şi rugăciunile - zice Simeon Tesaloniceanul - sunt în număr de şapte, după numărul darurilor Duhului, căci şi sfintele rugăciuni sunt prin Duhul. Acestea sunt: Miezul nopţii, dimineaţa cu întâiul ceas, al treilea ceas, al şaselea ceas, al nouălea ceas, seara şi după ce înserează. Proorocul David zice pentru acestea: „De şapte ori pe zi Te-am lăudat” şi pentru fiecare vreme vorbeşte, zicând: „La miezul nopţii m-am sculat” şi: „Dumnezeule, Dumnezeul meu, către Tine mânec” şi: „Dimineaţa vei auzi glasul meu, dimineaţa voi sta înaintea Ta şi mă vei vedea”. Pentru al treilea ceas, al şaselea ceas şi vecernie, zice astfel: „Seara şi dimineaţa şi amiază-zi voi spune şi voi vesti şi va auzi glasul meu”. Iar pentru după-înserare zice: „Spăla-voi în toate nopţile patul meu, cu lacrimile mele voi uda aşternutul meu” (S. Tesaloniceni, pg. 196).

Creştinii care nu puteau să ia parte la slujbele publice în biserică: bolnavii, călătorii, cei închişi în temniţe, cei de prin munţi şi pustii, se adunau de o parte câţi puteau şi se rugau pe cât puteau. Chiar şi cei care erau singuri, nu se leneveau a se ruga la ceasurile rânduite. Ei se îndemnau a zice „Simbolul Credinţei” la miezul nopţii, la amiază, seara (aşa cum arată şi în ceaslov) în toate împrejurările şi la felurite primejdii.

Unii creştini mai înflăcăraţi, se aşezau la rugăciune seara când asfinţea soarele, cu mâinile întinse cruciş - ca şi Moise în munte - şi se rugau aşa toată noaptea până dimineaţă, când le răsărea soarele în faţă (Vezi „Pateric” pag. 20; Avva Arsenie Lit. A. 2, 30; pg. 218, Avva Siluam lit. S. 2 art. 3; Cuv. Emilian, Proloage 7 martie; Vieţile Sfinților).

Prin citirea cu credinţă fierbinte a celor şapte laude şi a altor rugăciuni, s-au înflăcărat primii creştini, dând o mulţime de mucenici şi de mărturisitori, care acum şi în veşnicie strălucesc ca soarele în împărăţia cerească şi se veselesc înaintea lui Dumnezeu, dimpreună cu oştile îngereşti. Acestea, făcute în Duh şi adevăr, au salvat, salvează şi vor

salva întotdeauna, din felurite primejdii, pe cei ce le rostesc cu atenţie şi credinţă fierbinte.

Fiecare creştin care nu poate lua parte la serviciul divin public, care se face în biserică, este dator a-şi face pravila acolo unde se găseşte. Aceasta o arată Dumnezeieştile Scripturi, aşezămintele apostolice şi Sfinţii Părinţi. Privitor la aceasta, să ascultăm pe Sf. Ioan Hrisostom, care învaţă pe toţi a-şi face pravila lor, zicând: „Noaptea nu este făcută numai pentru aceea, ca noi să dormim în decursul ei şi să ne lenevim. Aceasta o mărturisesc meseriaşii, călătorii pe uscat şi pe ape, neguţătorii şi alţii. Biserica lui Dumnezeu se deşteaptă la miezul nopţii. Pentru aceea ridică-te şi tu, priveşte mulţimea stelelor şi admiră întocmirea cea minunată a lumii... Pleacă-ţi genunchii jos la pământ, suspină, roagă-te... Casa ta, în care se află bărbaţi şi femei, să fie o Biserică... Dacă ai fii, deşteaptă-i şi pe dânşii, şi astfel să fie casa ta în tot chipul şi noaptea o Biserică. Copiii fiind fragezi, tineri, şi neputând suporta vegherea, atunci pune-i să rostească rugăciunea aceasta sau aceea şi apoi lasă-i ca iarăşi să se predea repausului" (Mitrofanovici, Liturgica, pg. 416).

Aceste mărturii cred că sunt de ajuns pentru a face pe fiecare creştin să cunoască cum că este dator a lua parte zilnic la citirea celor şapte laude în Sf. Biserică, ori de este împiedicat de oarecare împrejurări să şi le citească acolo unde se află mai mulţi, ori singur, cum poate.

În vremurile noastre vedem că în multe biserici nu se mai poate face slujbă zilnic, cum se făcea mai înainte. Care-i cauza? Pe atunci erau mai mulţi preoţi la o biserică, aşa că puteau sluji pe rând. În satul meu natal, Buneşti-Argeş îmi spunea tatăl meu că au fost cinci preoţi şi şapte diaconi. Astăzi sunt mai multe biserici la un singur preot. Astfel, creştinii nu pot lua parte la slujba bisericii în zilele lucrătoare ca şi creştinii apostolici şi patristici, ba uneori nici în sărbători, fiindcă preotul cu mai multe biserici slujeşte la una şi celelalte rămân închise în acea duminică sau sărbătoare. În oraşe, la Patriarhii, Mitropolii, Episcopii şi la mănăstiri şi schituri, iarăşi s-a observat că lumea nu

ia parte la Dumnezeieştile Slujbe din diferite împrejurări, motive, între care adeseori îşi are locul de frunte şi indiferentismul religios.

Cauzele acestea care ne-au depărtat de rugăciunile, slujbele şi învăţăturile zilnice ale Sfintei Biserici, ne-au sărăcit mintea şi sufletul poporului creştinesc de bogăţia înţelepciunii şi înţelegerii, pe care primii creştini le aveau în cunoaşterea Bisericii, obiectelor şi a slujbelor ei sfinte. Pe atunci, chiar şi copiii cunoşteau pe de rost Dumnezeieştile Slujbe care se oficiau de sfinţiţi liturghisitori în biserică. Astfel, unii din copiii acelor buni şi conştienţi creştini, pe când se jucau ori când păşteau vitele, imitau pe preoţii bisericii, în felurite slujbe, făcând chiar şi Dumnezeiasca Liturghie, hirotonii şi botezuri. (Prolog 4 ianuarie, Viețile Sfinților 18 ianuarie, pg. 817-821; vezi şi Viețile Sfinților 15 octombrie pg. 420-421). Astăzi însă observăm cu durere că majoritatea creştinilor nu cunosc Dumnezeieştile Slujbe, nu ştiu însemnătatea lor minunată, ba chiar nici a se ruga lui Dumnezeu după rânduiala creştinească.

Feluritele neorânduieli care se fac de unii creştini în biserici în timpul Dumnezeieştilor Slujbe ce şi-au luat naştere din această întinsă necunoştinţă, ca şi feluritele anecdote hulitoare cu care unii pretinşi învăţaţi, spoiţi cu puţină cultură modernă, adică din cei care au intrat în carte până la glezne, m-au revoltat adeseori şi m-au silit a mă ridica contra lor prin cuvânt şi scris, uneori chiar cu asprime. Astfel unele cărţi scoase de mine în primul deceniu al preoţiei mele: „Creştini ori păgâni?”; „Lupta împotriva lui Satan”, ş.a. au fost criticate de unii din fraţii preoţi şi de alţi cititori, zicând că sunt prea aspre, prea tăioase. Acestea m-au făcut să mă interesez mai de aproape, să văd de care parte ar fi vina. Cercetând, am observat cu durere că majoritatea creştinilor, din toate ramurile societăţii, unii chiar cărturari, nu cunosc bogăţia ce o avem în Sf. Biserică Ortodoxă.

„În Biserica Domnului toate câte sunt, grăiesc mărirea lui Dumnezeu” (Psalmi 28, 9-11; 5, 149, 1-2; comp. Facerea 28, 16-17; Numerii 9, 15-23; Isaia 6;

Iezechiel 8-11; Ieșirea 3, 1-10; 25, 8; 35-40; 3 Regi 8.9, 1-3; 2 Par. 3-7; Psalmi 83; Agheu 2, 7-10; Luca 2, 49; Matei 21, 12-44; 23, 16-21; Evrei 9-10; Apocalipsa 21, 2-3).

Am văzut că majoritatea creştinilor noştri, nu cunosc bogăţia duhovnicească şi însemnătatea Bisericii, a obiectelor, înveşmântărilor, mişcărilor şi slujbelor ei, aşa cum nu cunoşteau mulţi din strămoşii noştri Slujbele Dumnezeieşti care se făceau de preoţi în Biserică, în limba slavonă şi greacă. Strămoşii noştri auzeau, dar nu înţelegeau limba aceea; iar azi mulţi dintre creştinii noştri văd, aud, cunosc limba, dar nu înţeleg Slujbele Dumnezeieşti. Aici vedem cu durere împlinindu-se (şi la noi ca şi la evrei) cuvintele proorociei lui Isaia, citate de Mântuitorul în Sfânta Evanghelie, zicând: „Se împlineşte întru dânşii proorocia lui Isaia, care zice: „Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi privind veţi privi cu ochii voştri şi nu veţi vedea. Că s-a împietrit inima acestui popor, au ajuns tari de urechi şi şi-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii şi să audă cu urechile, să înţeleagă cu inima şi să se întoarcă la Dumnezeu şi să-i vindec pe ei. Însă, fericiţi sunt ochii voştri (care văd) şi urechile voastre (care aud) că văd şi aud. Amin grăiesc vouă, că mulţi prooroci şi drepţi au dorit să vadă cele ce vedeţi voi şi n-au văzut, şi să audă cele ce auziţi voi şi n-au auzit” (Matei 13, 14-16; Isaia 6, 9; Iezechiel 12, 2; Marcu 4, 12; Luca 8, 10; Ioan 12, 40; Faptele Apostolilor 28, 26-28; Romani 11, 8; 2 Corinteni 2, 14-15; Evrei 5, 11; Ioan 16, 12-22). Aceste cuvinte s-au potrivit în toate vremurile şi se potrivesc şi azi, la unii din adunarea creştinilor. O, de ar fi numărul acestor necunoscători cât mai mic!

În dorinţa apropierii credincioşilor noştri de Dumnezeu şi a dobândirii acestei fericiri vremelnice şi veşnice, am adunat materialul necesar, în anii preoţiei mele şi am dat la lumină o carte mare în patru volume, în care se cuprind: „Curtea şi Biserica Domnului cu obiectele lor” (Poarta Raiului); „Credinţa, Nădejdea şi Dragostea”; „Explicarea celor şapte Laude”; şi „Explicarea Sfintei Liturghii” cu însemnătatea lor, în lumina Dumnezeieştilor Scripturi şi a Sfintei Tradiţii. Cartea are 2.928 pagini şi este ilustrată cu o mulţime de istorioare religioase şi clişeie grăitoare, care dau ajutor

cititorilor ei, a-şi îmbogăţi mai cu înlesnire vistieria cunoştinţelor lor, astfel încât să poată şi ei a scoate dintr-însa „noi şi vechi”, după proorocia Mântuitorului (Matei 13, 52).

Observând această lipsă provocatoare de o cumplită foame, sete şi goliciune sufletească în mijlocul neamului nostru, am socotit de bine a umple acest gol câtuşi de puţin, pe unde se va putea. În acest scop am alcătuit şi „Mică Prăvilioară” pentru folosul sufletesc al fiecărui creştin, care din diferite împrejurări nu poate lua parte la slujbă în Sf. Biserică, acolo unde se fac. Cărticica am făcut-o mică, îndemânatică şi uşor de purtat. Într-însa am pus cele şapte laude prescurtate, pentru a putea fi citite cu înlesnire chiar şi de cei mai slabi creştini. Fiecare creştin care vrea să se izbăvească de ispitele diavolilor, de tulburări, de primejdii grele şi să dobândească fericirea, în parte aici şi deplină în veşnicie, ori când nu poate lua parte la slujba celor şapte laude din Sf. Biserică, să se roage după ea în orice loc s-ar afla: la meserie, la arat, săpat, cosit, semănat, prăşit, secerat, cules, la păscut vite, la tăiat, adunat şi cărat lemne din pădure, în călătorii, în orice vreme şi în orice loc.

Spre edificarea iubiţilor noştri creştini, arătăm, prin note instructive, însemnătatea pe scurt a fiecărei laude în parte. Milostivul Dumnezeu, Care a dat înţelepciune aleşilor Săi din Vechiul şi Noul Testament, Care dă înţelepciune în toate vremurile celor ce cer de la El cu credinţă (Matei 7, 7; 21, 22; Luca 11, 1-13; 18, 1-8; Ioan 14, 12; 15, 7; 16, 23-24; Iacov 1, 5-6), să ajute pe toţi acei credincioşi creştini a-şi îndeplini cu credinţă vie, nădejde puternică şi dragoste înflăcărată, toată pravila rugăciunilor sfinte şi datoriile lor creştineşti. Rog pe fiecare credincios creştin ca, în timpul când îşi va înălţa rugăciunile sale la ceruri, însoţită de mireasma tămâiei sfinţită de preot, ori în lipsa acesteia şi numai de mireasma dragostei sfinte, să se roage fierbinte milostivului Dumnezeu, ca să-mi dea şi mie iertarea păcatelor, ajutor de sus şi puteri înmulţite, pentru a duce la bună desăvârşire lucrarea cea bună pe care am început-o în

numele Lui, spre binele obştesc, slava lui Dumnezeu şi dobândirea moştenirii şi fericirii veşnice în dumnezeiasca Sa împărăţie.

Cu aceste îndemnuri, închei învăţăturile despre rugăciune ale acestei cărticele, cu rugăciunea, pe care cu umilinţă, credinţă, nădejde şi dragoste sfântă, o înalţ milostivului Dumnezeu, pentru toţi şi pentru toate, care fac parte din Biserica Luptătoare, zicând: „Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi şi ne binecuvintează, luminează Faţa Ta peste noi şi ne miluieşte" (Psalmi 66, 1). Amin.

Rugăciunea și postul, cele două aripi ca de vultur

După ce Mântuitorul s-a coborât din muntele Taborului, unde S-a schimbat la Faţă, l-a întâmpinat un tată cu un copil lunatic, la a cărui rugăminte copilul a fost vindecat. La întrebarea Apostolilor: „Pentru ce noi n-am putut să izgonim demonul?", El le-a răspuns: „Pentru puţina voastră credinţă... căci acest neam de demoni, cu nimic nu poate ieşi, decât cu rugăciune şi cu post" (Matei 17, 20-21; Marcu 9, 28-29). Din aceste cuvinte rostite de Domnul nostru Iisus Hristos, ne putem da seama de un mare adevăr, şi anume că rugăciunea, pentru a fi primită sau, mai bine zis, pentru a fi lucrătoare, trebuie să fie însoţită de post, împreună fiind ca două aripi, cu ajutorul cărora vom putea urca la înălţimea vieţuirii duhovniceşti, adumbriţi în permanenţă de darul lui Dumnezeu.

Întrucât în această modestă lucrare am arătat, pe cât a permis spaţiul, ce însemnătate are rugăciunea şi cum trebuie făcută pentru a fi primită înaintea lui Dumnezeu, ne vedem datori să amintim măcar în treacăt şi despre post, care este atât de necesar pentru a face rugăciunea lucrătoare.

Spaţiul nu ne permite să vorbim prea multe despre post. Vom aminti doar numai despre un lucru, şi anume, despre înţeleapta şi dreapta întrebuinţare a postului, mai ales în situaţia de boală sau neputinţă fizică. Deaoarece mulţi creştini de bună credinţă care ţin posturile, când ajung în situaţie de neputinţă trupească, nu ştiu ce au de făcut, şi din ignoranţă pot greşi grav împotriva sănătăţii lor zdruncinate, în rândurile de mai jos vom face puţină lumină în această privinţă.

Dezlegări în posturi pentru bolnavi și suferinzi

Bolnavii şi suferinzii, pentru a via lui Dumnezeu, după cuvântul Dumnezeieştii Scripturi, dobândesc dezlegare de la cei în drept. Această dezlegare se dă însă cu multă atenţie, spre a folosi, iar nu spre a păgubi. Astfel, bolnavii şi suferinzii, numai după consultarea unui medic iscusit, drept-credincios creştin, temător de Dumnezeu, care arată lămurit că (N.N.) are trebuinţă de supraalimentare pentru reînsănătoşire şi întărire, poate căpăta dezlegare în posturi de la arhiereul ori duhovnicul său, spre a mânca anumite feluri de bucate de dulce (frupt), care sunt oprite cu desăvârşire a se mânca de cei sănătoşi, în posturile anului (Canonul 69 Apostolic). Aceasta se recomandă atât bolnavilor ce sunt internaţi în spitale, cât şi celor ce sunt acasă.

Pentru întreţinerea vieţii, în situaţii de lipsă de hrană sau oarecare nevoie grea, Sfântul Vasile cel Mare dă dezlegare a mânca omul şi carne de vultur, de câine, etc., arătând că nu păcătuieşte (vezi subînsemnarea canonului 51 Apostolic şi canonul 86 al Sf. Vasile cel Mare).

Dumnezeu, având în vedere această situaţie deosebită, a arătat Sfântului Apostol Petru când era flămând, o masă mare legată de cele patru colţuri în care erau tot felul de păsări, dobitoace cu câte patru picioare şi târâtoare, şi i-a zis:

- Petre, scoală-te, taie şi mănâncă.

Petru, văzând şi auzind acestea, a răspuns:

- Nicidecum, Doamne, că eu niciodată n-am mâncat ceva spurcat sau necurat.

Glasul ceresc i-a răspuns iarăşi a doua oară:

- Ce a curăţit Dumnezeu, tu să nu le numeşti spurcate.

Lucrul acesta s-a făcut de trei ori şi îndată masa aceea s-a înălţat la cer (Faptele Apostolilor 10, 9-16, 28).

Acestea avându-le în vedere Sf Apostol Pavel, zice: „Cel ce mănâncă să nu dispreţuiască pe cel ce nu mănâncă; iar cel ce nu mănâncă să nu judece pe cel ce mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit... Cel ce mănâncă, pentru Domnul mănâncă, căci mulţumeşte lui Dumnezeu; şi cel ce nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă, şi mulţumeşte lui Dumnezeu. Căci nimeni dintre noi (drept-credincioşii, temătorii şi iubitorii de Dumnezeu creştini) nu trăieşte pentru sine şi nimeni nu moare pentru sine. Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim, şi dacă murim, pentru Domnul murim. Deci şi dacă trăim, şi dacă murim, ai Domnului suntem” (Romani 14, 3, 6-8; comp. Coloseni 2, 16-17; Matei 15, 11; Marcu 7, 15; Faptele Apostolilor 10, 15; Romani 14, 20; 1 Timotei 4, 4; Tit 1, 15).

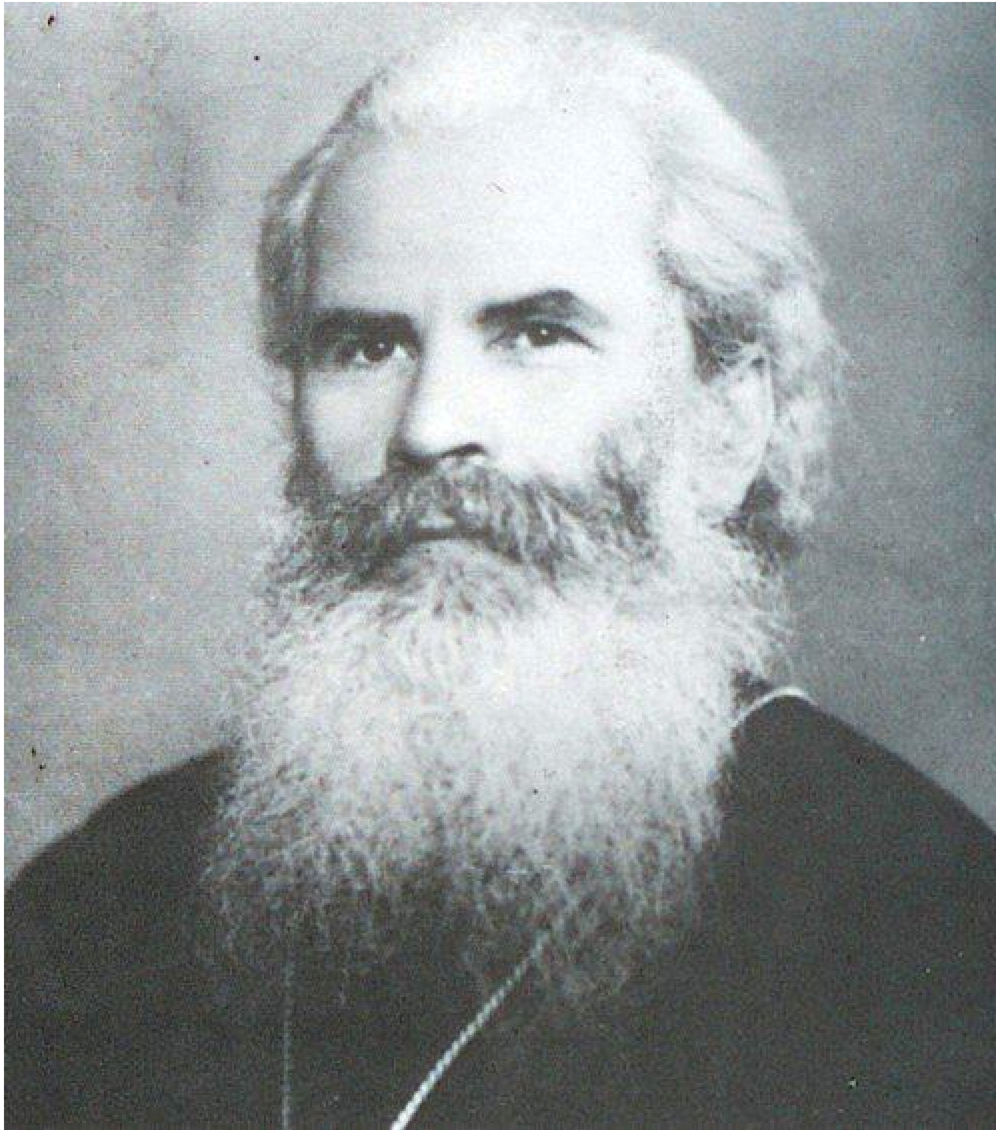
Postul e o potrivire a vieţii omului, ca apa din oala pe care o pui la foc. Dacă oala pusă la foc e goală, mai pui apă în ea, ca să nu se spargă de tăria focului; iar dacă e plină ochi, mai deşerţi din ea, ca nu cumva fierbând, să curgă în foc şi să-l stingă. La întreţinerea vieţii omeneşti trebuie alimentaţie cu chibzuială sănătoasă şi înţeleaptă, aşa cum cu chibzuială se alimentează motoarele maşinilor cu benzină, motorină, ulei, apă şi

alţi combustibili; sau cum se alimentează feluritele maşinării electrice şi becurile de iluminat, de la uzina electrică. Ce e prea mult – vatămă, şi ce e prea puţin - păgubeşte.

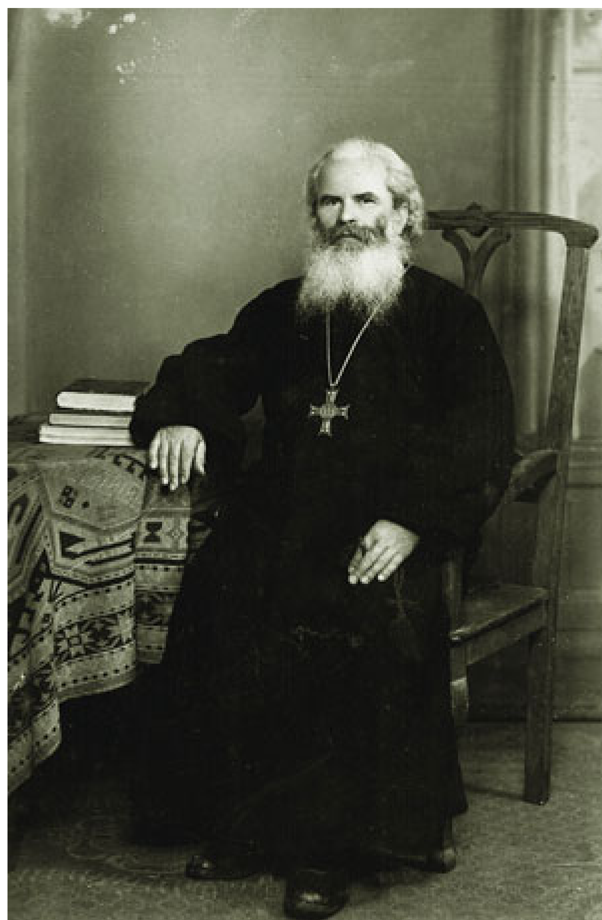
La cele arătate mai sus, spre a nu fi socotit ca stricător de posturi, după vociferarea potrivnicilor intriganţi şi invidioşi, şi a fanaticilor orbi (Matei 15, 14), aduc la mijloc şi pe marele înger în trup, pe Sf. Vasile, cel mare în înţelepciune, în virtuţile creşineşti şi în post, care în acest scop, al cumpănirii vieţii prin post şi alimentarea chibzuită a omului trăitor pe acest pământ, zice aşa: „Înfrânarea (de bucate) se măsoară fiecăruia după puterea sa trupească. Eu socotesc că nu-i fără de primejdie ca, ruinând, prin înfrânare nemăsurată, puterile trupului, să-l faci inactiv şi incapabil de fapte bune. Dacă ar fi fost bine pentru noi să fim slăbănogi cu trupul şi să zăcem ca nişte morţi, abia suflând, atunci Dumnezeu aşa ne-ar fi şi făcut. Dar dacă El nu ne-a făcut aşa, apoi greşesc mult aceia care nu păstrează minunata creaţie a lui Dumnezeu, aşa cum a zidit-o El.

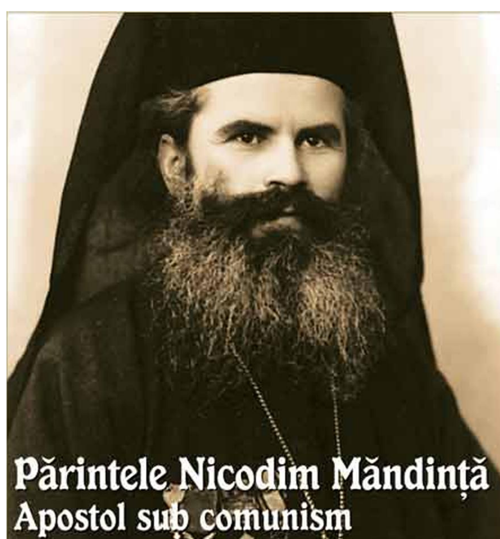
Cel ce se osteneşte a merge pe calea vieţii şi a urma Domnului, numai de un lucru trebuie să se îngrijească: oare nu s-a furişat în sufletul său răul lenevirii? N-a slăbit vegherea şi cugetarea râvnitoare către Dumnezeu? Nu s-a întunecat oare în el lumina duhovnicească şi luminarea sufletului, care se naşte din ea? Căci dacă tot binele din el creşte, atunci nu vor avea când să se ridice într-însul patimile trupeşti, dacă sufletul lui este preocupat cu cele cereşti şi nu lasă trupului vreme pentru stârnirea poftelor josnice. Faţă de această stare lăuntrică, cel care primeşte hrană, nu se deosebeşte de cel care nu primeşte. El a primit nu numai postul, ci chiar şi o abţinere totală de la mâncare, dar are laudă şi pentru grija sa deosebită de trup, căci traiul său cumpătat nu a provocat aprinderea poftelor josnice”.

Poze

Părintele Nicodim Măndință
Apostol sub comunism